Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Aika 28.09.2026, klo 16:00 - 18:14

Paikka Neuvottelutila 1, Uimahalli, Terveystie 8

**Käsitellyt asiat**

**§ 256** **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**§ 257** **Pöytäkirjan tarkastus**

**§ 258** **Asialistan hyväksyminen**

**§ 259** **Valtuuston päätösten laillisuuden toteaminen ja täytäntöönpano**

**§ 260** **Valtuustoaloite - Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031**

**§ 261** **Valtuustoaloite - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman talouden tarkastelu**

**§ 262** **Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma**

**§ 263** **Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa - Hallinto-oikeuden päätös**

**§ 264** **Oppilasesitys maanpuolustuskurssi 2027**

**§ 265** **Edustajan nimeäminen Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä**

**§ 266** **Koulutuskuntayhtymä Salpaus, yhtymäkokous, talousarvio**

**§ 267** **Hollolan kunnan lausunto ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma**

**§ 268** **Hollolan kunnan lausunto työllisyyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma**

**§ 269** **Virkojen perustaminen, Päijät-Hämeen työllisyysalue, koordinoiva asiantuntija**

**§ 270** **Valtioneuvoston asetus kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen muuttamisesta, Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö**

**§ 271** **Hankintasopimus, tieto- ja puhelinliikennetoimittaja 2026**

**§ 272** **Palvelusopimus 2027, Provincia**

**§ 273** **Kiinteistökauppa 283-410-4-47 Viiskulma, Hämeenkoski**

**§ 274** **Valtionavustus kunnan peruspalvelut ja verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vahvistaminen 2026 (kotikuntakorvaus) - Lausuma Valtiovarainministeriön lausuntoon liittyen**

**§ 275** **Vahingonkorvausvaatimus**

**§ 276** **Ilmoitusasiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

## § 277 Ajankohtaiset asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Mika Lampola, puheenjohtaja
Teemu Laine, 1. varapuheenjohtaja
Pasi Jalonen, saapui 16:02
Kirsi Kemppainen, varajäsen
Toini Louekoski-Huttunen
Jarkko Niemi
Minna Nieminen, Teams, varajäsen
Jari Ronkainen
Anne Suomäki
Paavo Takala
Sanni-Maria Tiihonen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, sihteeri
Erkki Arvila, Teams, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Heidi Hakanen, valtuuston puheenjohtaja
Minna Halme, sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja
Tapio Hirvonen, tietohallintopäällikkö, saapui 16:04, poistui 16:15
Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, saapui 16:15, poistui 16:31
Petri Palo, elinvoimavaliokunnan puheenjohtaja
Kati Pölönen, valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, esittelijä

Poissa

Henna Hyytiä
Kristiina Joensuu
Elli Tervala

Allekirjoitukset

Mika Lampola
Puheenjohtaja

Turkka Rantanen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

28.09.2026

28.09.2026

Paavo Takala

Teemu Laine

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi www.hollola.fi 29.9.2026

Turkka Rantanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

## § 256
## Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös**
Todettiin.

**Tiedoksi**
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 257**
**Pöytäkirjan tarkastus**

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Paavo Takala ja Pasi Jalonen.

**Päätös**
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Paavo Takala ja Teemu Laine.

**Tiedoksi**
-

## § 258
## Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 132 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Hallintosäännön § 133 mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**§ 259**
**Valtuuston päätösten laillisuuden toteaminen ja täytäntöönpano**

Kunnanhallitukselle kuuluu Kuntalain 96 §:n mukainen valtuuston päätösten laillisuuden valvonta:
"Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi."

Valtuustossa 21.9.2026 käsiteltiin seuraavat asiat:

§ 48 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 49 Pöytäkirjan tarkastus

§ 50 Asialistan hyväksyminen

§ 51 Vähä-Tiilijärvenkuja, asemakaavan muutos, hyväksyminen, 21.9.2026 valtuusto

§ 52 Kullervontie 2, 4, 6, 8 ja 10 asemakaava, hyväksyminen, 21.9.2026 valtuusto

§ 53 Kuntalaisaloite - Vesiliittymä Miekkiön Hangasmäkeen

§ 54 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025 - vastaukset

§ 55 Talousarvion toteutuminen 1-4 2026

§ 56 Talousarviomuutokset 2026 kh 15.6.2026

§ 57 Talousarviomuutokset 2026 kh 14.9.2026

§ 58 Hollolan Asuntotalot Oy - lainajärjestelyyn liittyvä takausten muutos

§ 59 Hallintosääntö 09/2026 toimivallan päivityksiä

§ 60 Valtuuston seminaari- ja infoajankohdat syksy 2026, täsmennys

§ 61 Ilmoitusasiat

§ 62 Aloiteasiat

§ 63 Ympäristöterveyslautakunnan valinta ja kokoonpano, jäsenen eron myöntäminen sekä uuden jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

Valtuustossa jätettiin seuraavat aloitteet:

1. Elli Tervalan ensin allekirjoittamana: Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031
2. Hannele Kirvesoja: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman talouden tarkastelu

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa valtuuston 21.9.2026 päätökset laillisiksi ja päättää panna ne täytäntöön.

Kunnanhallitus päättää jättää valtuustoaloitteet Kunnanhallituksen valmisteltavaksi, osana Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa, sekä vuoden 2027 Talousarvion valmistelua.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Valtuuston puheenjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 260**
**Valtuustoaloite - Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031**

HOLDno-2026-737

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Kyläkoulustrategia ja sen toimeenpanosuunnitelma 2026–2031
Verkkojulkisuus rajoitettu

Valtuuston kokouksessa 21.9.2026 valtuutettu Tervala jätti 10 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Kyläkoulustrategian toimeenpanosuunnitelma 2026–2031". Aloitteessa esitetään, että Hollolaan muodostetaan yksi oppilaaksiottoalue, jonka avulla oppilaita voidaan ohjata kyläkouluihin tavoitteena 20–24 oppilaan aloittava ryhmä jokaisessa kyläkoulussa.

Esitykseen sisältyy seuraavia haasteita:

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaan sisällytetty kyläkoulustrategia-aloitetta ja yhtä oppilaaksiottoalue-linjausta ei ole vielä käsitelty valtuustossa, toimeenpanovaiheeseen voidaan siirtyä vasta, kun suunnitelman on käsitelty ja jatkokäsittelyn osalta hyväksytty asianmukaisessa toimielimessä
- Aloitete ei tunnista kunnan tulorahoituksen merkittävää alenemaa laskevan oppilasmäärän tilanteessa
- Oppilaan koulupaikan määrittymisen tulee perustua perustuslakiin, perusopetuslakiin ja hallintolakiin, joissa korostetaan yhdenvertaisuutta ja päätöksenteon objektiivisuutta. Perusteena ei voi toimia kyläkoulujen säilyttäminen
- Perusopetuslain 6 §:n mukaan oppilaan koulupaikan määräytyminen - mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.
- Koulupaikan määrittymiseen vaikuttaa myös useita muita tekijöitä mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuki, tuen tarpeet, koulukuljetuksen järjestäminen ja painotetut opinnot
- Opetuksenjärjestäjä voi määritellä opetuksen ryhmäkoot, mikä tarkoittaa enintä oppilasmäärää ryhmässä, mutta ei sitä, että ryhmään pitää sijoittaa kyseinen oppilasmäärä.
- Toimivalta opetuspaikan ja esiopetuspaikan määrittelystä on annettu viranhaltiojille.

Mikäli yksi oppilaaksiottoalue tulee valtuustossa hyväksyttyä jatkovalmistelun pohjaksi, päätöksen asiasta tekee sivistys- ja hyvinvointivaliokunta.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Kyläkoulustrategia on sisällytetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaan kunnanhallituksen päätöksellä. Suunnitelman käsittelyn ollessa kesken, toimeenpanosuunnitelman käsittely on ennenaikaista.

Aloitteeseen sisältyy lisäksi sellaisia ennakolta asetettuja periaatteita ja poliittisia tavoitteita, joiden voidaan katsoa olevan perustuslain, opetuslain ja hallintolain sekä hallintosäännön vastaisia.

Vastaus aloitteeseen viedään valtuustolle tiedoksi, osana valtuustolle annettavaa aloitekoostetta.

**Äänestykset**
Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan esitystä, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Tiihosen muutosesitystä, äänestävät EI?.

**Jaa**
Teemu Laine
Anne Suomäki
Jarkko Niemi
Mika Lampola
Pasi Jalonen
Toini Louekoski-Huttunen
Jari Ronkainen
Kirsi Kemppainen
**Ei**
Paavo Takala
Sanni-Maria Tiihonen
Minna Nieminen

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Keskustelun kuluessa Sanni-Maria Tiihonen esitti Paavo Takalan ensin kannattamana, että valtuustoaloite menee Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan käsiteltäväksi osana Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman valmistelua.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan esitystä, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Tiihosen muutosesitystä, äänestävät EI?.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 8 JAA-ääntä (Teemu Laine, Anne Suomäki, Jarkko Niemi, Mika Lampola, Pasi Jalonen, Toini Louekoski-Huttunen, Jari Ronkainen, Kirsi Kemppainen) ja 3 EI-ääntä (Paavo Takala, Sanni-Maria Tiihonen, Minna Nieminen)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen asian kunnanjohtajan päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**

Aloitteen tekijät

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 261**
**Valtuustoaloite - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman talouden tarkastelu**

HOLDno-2026-738

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Kirvesoja Valtuustoaloite 21.09.2026 Varhaiskasvauksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman talouden tarkastelu
Verkkojulkisuus rajoitettu

Valtuutettu Kirvesoja on jättänyt valtuuston kokouksessa 21.9.2026 valtuustoaloitteen koskien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa. Aloitteessa esitetään, että Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelun yhteydessä tulisi huomioida myös pidempi aikajänne ja siten, että uusia, väliaikaisia investointeja ei toisaalla tarvittaisikaan. Samalla esitetään, että suunnitelma sisältäisi muitakin säästökohteita sekä mahdollista lisätuloa.

- -

Palvelusuunnitelman tavoitteena on tarkastella palveluverkkoa, palvelutarpeen muutosta, investointitarpeita, käyttötaloutta sekä lasten ja nuorten palvelujen järjestämistä kokonaisuutena usean vuoden aikajänteellä. Suunnitelman valmistelun lähtökohtana on ollut yhdistää palvelutarpeen ennakointi, taloudellinen kestävyys sekä lasten hyvinvoinnin turvaaminen.

Suunnitelma linjaa myös talouden kestävyyttä kuten tilojen käytön tehostamista, tukipalvelujen kehittämistä, kuljetusjärjestelyjen yhteensovittamista, palvelujen organisointitapoja sekä investointien priorisointia. Palvelusuunnitelman ensisijaisena tarkoituksena on löytää rakenteellisia ratkaisuja, joilla palvelut voidaan järjestää taloudellisesti kestävällä tavalla ilman, että kunnan talouden tasapainoa joudutaan turvaamaan yksinomaan veronkorotuksilla.

Kunnanhallituksen 14.9.2026 linjausesitys ei sisällä palveluverkkomuutoksia muilta kuin Koulurinteen päiväkodin lakkauttamisen osalta. Tilaratkaisuja yhdistetään eräiden varhaiskasvatusyksiköiden ja koulujen osalta. Näiden investointien ei voida katsoa olevan aloitteessa ilmaistuja väliaikaisia ratkaisuja.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 18.5.2026 §151 ja 17.8.2026 § 217 asettanut vuoden 2027 talousarvioraamit. Palvelusuunnitelmalla on vaikutuksia talouden tasapainotusvaateisiin, mutta palvelusuunnitelma ei ole se asiakirja, mikä sellaisenaan toteuttaa talousarvion laadintaa tai talouden tasapainotusta. Talouden tasapainottamista tehdään osana talousarvioprosessia ja aloitteessa mainitut vaihtoehtoiset tulot ja menot, sekä verotulotarkastelu on osa talousarvion laadintaa.

Aloite ei anna aihetta erillisiin lisätoimenpiteisiin.

**Ehdotus**

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Kunnanhallituksen 14.9.2026 linjausesitys ei sisällä palveluverkkomuutoksia muilta kuin Koulurinteen päiväkodin lakkauttamisen osalta. Tilaratkaisuja yhdistetään eräiden varhaiskasvatusyksiköiden ja koulujen osalta. Näiden investointien ei voida katsoa olevan aloitteessa tarkoitettuja väliaikaisia ratkaisuja.

Palvelusuunnitelmalla on vaikutuksia talouden tasapainotusvaateisiin, mutta palvelusuunnitelma ei ole se asiakirja, mikä sellaisenaan toteuttaa talousarvion laadintaa tai talouden tasapainotusta. Talouden tasapainottamista tehdään osana talousarvioprosessia ja aloitteessa mainitut vaihtoehtoiset tulot ja menot, sekä verotulotarkastelu on osa talousarvion laadintaa.

Vastaus aloitteeseen viedään valtuustolle tiedoksi, osana valtuustolle annettavaa aloitekoostetta.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Aloitteen tekijä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 197,18.08.2025**
**Kunnanhallitus, § 20,02.02.2026**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 17,18.02.2026**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 32,18.03.2026**
**Yhteistyötoimikunta, § 4,19.03.2026**
**Elinvoimavaliokunta, § 50,24.03.2026**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 46,15.04.2026**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 45,15.04.2026**
**Kunnanhallitus, § 136,27.04.2026**
**Kunnanhallitus, § 248,14.09.2026**
**Kunnanhallitus, § 262, 28.09.2026**

**§ 262**
**Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma**

HOLDno-2025-635

**Kunnanhallitus, 18.08.2025, § 197**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG tarjous Hollola palvelutarve 14082025

Valtuuston kokouksessa 19.5.2025 § 20 "Paimelan koulun ylläpito ja käyttö" asian jatkovalmisteluun palauttamista koskeneen päätöksen jälkeen valtuusto hyväksyi yksimielisesti hallintosäännön §104 mukaisen toimenpidealoitteen asiaan liittyen. Toimenpidealoitteen mukaisesti kunnalle tulee laatia kyläkoulustrategia.

Valtuuston kokouksessa 16.6.2025 jätettiin seuraava aloite: ?Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus?. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 23.6.2025 § 168 valtuuston päätösten täytäntöönpanoon liittyen: "Koska kunnanhallitukselle on jätetty kaksi kunnan palveluverkkoon keskeisesti liittyvää esitystä (kyläkoulustrategia ja Keski-Hollolan elinvoima ja tulevaisuus) on perusteltua yhdistää aloite-esitysten selvittäminen. Samalla on tarkoituksenmukaista käsitellä muita sivistys- ja hyvinvointipalveluihin keskeisesti liittyviä muutos- ja linjaustarpeita, laajemman kokonaiskuvan ja asioiden syy-seuraussuhteiden ymmärtämiseksi. Tähän liittyen kunnanhallitus päättää, että kunnassa käynnistetään palvelustrategian valmistelu. Koska palvelustrategian valmistelu on rajat ylittävää, valmistelun yhteensovittamisvastuu asiassa on kunnanhallituksella. Valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla. Valmistelussa käytetään konsulttipalveluja. Tarkempi toimeksianto ja ohjausryhmää koskeva esitys valmistellaan kunnanhallitukseen käsiteltäväksi."

Valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen yhdistämistä palvelusuunnitelmaksi (palvelustrategiaksi) käsiteltiin myös puheenjohtajien (toimielinten puheenjohtajat ja ryhmien puheenjohtajat) yhteispalaverissa 17.6.2025 ennen kunnanhallituksen asian valmistelua koskevaa linjausta.

Kunnan johtoryhmä on jatkovalmistellut asiaa kunnanhallituksen 23.6.2025 tekemän päätöksen pohjalta. Johtoryhmä on pitänyt perusteltuna määritellä työn rajaukset tarkemmin sekä käyttää valmisteltavasta asiakirjasta nimeä: "Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma".

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tavoitteena on toteuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaistarkastelu siten, että siinä tarkastellaan ja yhteensovitetaan paitsi valtuuston toivomusponnen ja valtuustoaloitteen sisältämiä kysymyksiä, myös valtuustokaudella 2021-2025 sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan erillisarviointeja ja -päätöksiä (mm. 5-6 luokkien palauttamista kyläkouluihin, lukiokoulusta ja oppilaaksiottoalueita, Salpakankaan ja Heinsuon koulujen oppilasohjausta), palveluverkkoa sekä elinkaarikoulujen Heinsuo ja Kalliola sekä Kankaan koulun tulevaisuutta osana kokonaisuutta. Keskeistä suunnitelmassa on yhteensovittaa myös oppilaiden tuen palveluja, palvelualueen lasten ja nuorten palveluja sekä elinvoiman palvelualueen siivous- ja ruokahuollon ja joukkoliikenteen palveluja.

Palvelusuunnitelman tarkoituksena on luoda valtuustokauden yli ulottuva (2030-2035) kokonaisvaltainen laadukkaiden palvelujen, investointien ja talouden yhteensovittava tarkastelu. Suunnitelma sisältää myös esitettävät poliittiset tavoitteet ja linjaukset. Tähän liittyen Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa varten on perusteltua nimetä poliittinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ylläpitää ryhmien tietoisuutta ja sitoutumista laaja-alaiseen valmisteluun.

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on palvelutarpeen arviointi. Pohjatyö on tarkoituksenmukaista tehdä laaja-alaisesti ja ammatillisesti hyödyntäen valtakunnallisten vastaavien selvitysten toteuttamismalleja analyysin luotettavuuden ja vertailtavuuden lisäämiseksi. Asiantuntijuuden osalta on käyty neuvottelumenettely suorahankinnasta FCG Oy:n (Finnish Consulting Oy) kanssa. Suorahankintaa asiassa FCG:ltä puoltaa erityisesti yhtiön laaja-alainen vastaavien selvitysten kokemus (laatu ja laajuus), Päijät-Hämeen alueen laajempi tuntemus ja tuotettu valmis materiaali (maakunnallinen vertailu, mm. verkostokoulu-hanke) sekä keskeinen ydinosaamisalue (varhaiskasvatus ja perusopetus). Asiaa koskeva FCGn viiteluettelo vastaavista selvityksistä on kokousmateriaalin *oheismateriaalina.* Selvitystyön kustannukset katetaan talousarviossa kuntastrategiaan varatuista varoista.

Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen oma työpanos palvelusuunnitelman laadinnassa on keskeinen.

Hollolan Tilapalvelu Oy:n tietokantaan viety laaja rakennuskohtainen tietoaineisto sekä valmisteilla oleva toimitilaohjelma tukee palvelusuunnitelman laadintaa.

Palvelusuunnitelman tavoitteena on, että se saatetaan hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2026.

Kokouksessa asiantuntijana paikalla sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus:

- Käynnistää Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmatyön. Palvelusuunnitelman laadintakustannukset katetaan strategisten ohjelmien määrärahoista.
- Hyväksyy liitteen mukaisen FCG Oy:n tarjouksen (29 725 euroa sekä matkakulut), jonka pohjalta palvelussuunnitelmatyö käynnistyy varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointisselvityksen laadinnalla
- Asettaa palvelusuunnitelman ohjausryhmän seuraavasti:
    - puheenjohtajana kunnanhallituksen puheenjohtaja,
    - varapuheenjohtajana valtuuston puheenjohtaja,
    - ohjausryhmän jäseninä voimassa olevan valtuustokauden mukaiset valtuustoryhmien puheenjohtajat ja sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja
    - sihteerinä hallinto- ja talousjohtaja tai hänen nimeämä varahenkilö
- sekä toteaa, että:
    - kunnan johtoryhmällä on läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmän kokouksissa.
    - valmistelukoordinaation toteuttaminen on Konsernipalveluiden palvelualueen vastuulla.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti siten, että asemavaltuutetun puheenjohtajan varajäsenenä toimii asemavaltuutettu varapuheenjohtaja ja ohjausryhmän jäseneksi lisättiin Elinvoimavaliokunnan puheenjohtaja.

Merk. Kuultavana sivistys- ja hyvinvointijohtaja Strömmer

---

**Kunnanhallitus, 02.02.2026, § 20**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.

FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. Selvitys **liitteenä.**

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän väheneмä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämisiä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.
- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkasteluaToimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026.

Alustavan aikataulun pohjalta palvelusuunnitelmaa valmistuu maaliskuun loppupuolella. Valtuusto käsittelee asiaa 11.5.2026. Palvelusuunnitelmaan liittyvä kuntalaiskysely toteutetaan helmikuussa ja kun suunnitelma konkretisoituu, toteutetaan kuntalaiskuulemisia ja kerätään palautetta.

Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Henkilöstölle tiedotetaan asiasta käsittelyn edetessä kevään aikana.

**Ehdotus**

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi FCG Oy:n laatiman varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointiselvityksen.

Kunnanhallitus linjaa jatkovalmistelua:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä

Jatkovalmistelun yhteydessä yhteensovitetaan kokonaisuutta sekä tarkennetaan tietoja ja vaikutuksia.

**Äänestykset**
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Pasi Jalonen
Mika Lampola
Kristiina Joensuu
**Ei**
Anne Suomäki
Teemu Laine
Elli Tervala
Paavo Takala
Mia Arbelius
Jarkko Niemi
Jari Ronkainen
Henna Hyytiä

**Päätös**
Kunnanhallitus päätti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostavat esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Merk.

Esitys 1:

Keskustelun kuluessa Jari Ronkainen esitti Elli Tervalan ensin kannattamana, että muutetaan kunnanhallituksen jatkolinjausta seuraavasti

> Kohta kaksi:
>
> Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienempien yksiköiden lakkauttamista. (Tässä vaiheessa on syytä jättää yksiköt nimeämättä, eli suluissa olevat yksiköt poistettaisiin.)
>
> Kohta viisi:
>
> Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. ?Vaihtoehtoisesti tulee tarkastella Heinsuon koulun muuttamista selkeästi ylä-asteeksi, eli 7-9lk kouluksi. ?

Esitys 2:

Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti Henna Hyytiän ensin kannattamana, että tarkastellaan vaihtoehdot, ettei yksittäisiä oppilassiirtoja tarvitsisi tehdä Salpakankaan koulusta Heinsuon kouluun.

Esitys 3:

Keskustelun kuluessa Jarkko Niemi esitti Jari Ronkaisen ensin kannattamana, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta sekä elinvoimavaliokunta muodostaa esitykseen kantansa, jonka jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä ja rajasi keskustelun jatkovalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Niemen esitystä jatkovalmisteluun lähettämisestä, äänestävät ?EI?.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 3 JAA-ääntä (Pasi Jalonen, Mika Lampola, Kristiina Joensuu) ja 8 EI-ääntä (Anne Suomäki, Teemu Laine, Elli Tervala, Paavo Takala, Mia Arbelius, Jarkko Niemi, Jari Ronkainen, Henna Hyytiä)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen asian lähettämisestä jatkovalmisteluun, Niemen esityksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.02.2026, § 17**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Kunnanhallituksen 2.2.2026 kokouksessa ei tehty jatkovalmistelua linjaavia päätöksiä, vaan se päätti pyytää sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan sekä elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan. Valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle ennen seuraavaa 18.3.2026 kokousta. Työpajassa käsitellään pohjaesityksen vaikutuksia. Tällä aikataululla valiokunta antaisi kantansa pohjaesityksestä 18.3.2026 kokouksessaan, joka lähetetään kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi kunnanhallituksen lähettämän pyynnön lausunnosta varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merk. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan työpaja pidetään keskiviikkona 4.3.2026 klo 16.00 - 19.00 Heinsuon koulun kabinetissa.
Asiantuntijana kuultavana olivat erityisopetuksen rehtori, perusopetuksen rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö.

---

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 18.03.2026, § 32**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi

Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä SIHY 18.3.2026

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

**Päätös**
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta:

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevista oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.
- Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.
- Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.
- Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskemat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.
- Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.
- Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyöstä.
- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.
- Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.

Merk.

Keskustelun kuluessa Hanna Paikkala ehdotti seuraavaa:
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle, lisäten että valiokunta ei pystynyt muodostamaan yhteistä kantaa kaikista kunnanhallituksen pyytämistä asiakohdista, varsinkaan liittyen kouluja koskeviin esityksiin. Valiokunta velvoittaa koulujen lakkauttamisten ja lasten koulujen vaihtamisen osalta sivistys- ja hyvinvointipalveluita tekemään vielä jatkovalmistelussa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle päätöksenteon tueksi laajat lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.
Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Rapatin ensin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.
Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty asian palauttamisesta kannatettu ehdotus, keskustelu tulee rajoittaa vain jatkovalmisteluun lähettämistä koskevaksi.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että valiokunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

**Yhteistyötoimikunta, 19.03.2026, § 4**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Palvelusuunnitelman keskeinen osa on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arvio. Tämä selvitys tilattiin kunnanhallituksen 18.8.2025 päätöksellä FCG Oy:ltä. Toimeksiannon mukaisesti tuli selvittää:

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026.

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä:

- Keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600
- Lasten määrän väheneminen tarkoittaa pienissä kouluissa entistä enemmän muutaman oppilaan ryhmiä ja vuosiluokkien yhdistämisiä, joita ei voida pitää pedagogisesti järkevinä ja taloudellisesti kannattavina ratkaisuna.
- Alkuluokkatoiminnan jatkaminen supistuvien oppilasmäärien näkökulmasta johtaa tilanteisiin, jossa resurssointi on kohtuuttoman suurta suhteessa lapsimäärään. Jatkaminen edellyttäisi uudenlaista työnjakoa ja tehokkaampaa resurssointia.
- Nykyiset kuusi oppilaaksiottoaluetta estävät optimaalisen oppilaan ohjauksen ja myös kyläkoulujen tukemisen.
- Oppilasmäärien tasaaminen koulujen välillä tulee tehdä järkevällä ja oppilaiden yhtenäistä koulupolkua tukevalla tavalla.
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi.
- Koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.
- Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa.
- Sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden osuus kunnan käyttötaloudesta on n. 75 %. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa myös valtionosuuksia vähentäen. Valtionosuuksien laskennallinen muutos vuoteen 2032 on -1,7 miljoonaa euroa (ilman indeksikorotuksia)

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.
- Kunnan on tarkoituksenmukaista kohdentaa huomio oppilasvirtojen hallintaan ja oppilasmäärien tasaamiseen, resursseja säästävään opetuksen organisointiin ja oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamiseen

Valtuustoseminaari- ja valtuustoryhmätyöskentelyn jälkeen varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmaan nimetty ohjausryhmä on yhteensovittanut poliittisia näkemyksiä ja osaltaan linjannut jatkovalmistelua kokouksessaan 26.1.2026. Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesityksen liittyvästä valmistelusta pidetään erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsittelee lausunto pohjaesitykseen 18.3.2026 kokouksessaan ja lähettää sen kunnanhallitukselle. Mahdolliset vaikutukset henkilöstöön tarkentuvat palvelusuunnitelman valmistelun ja käsittelyn edetessä. Valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia, johon on myös liittynyt vaikutuksen henkilöstöön eri vaihtoehdoissa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Armi Marttila, henkilöstöpäällikkö

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedokseen.

**Päätös**

Yhteistyötoimikunta merkitsi asian tiedokseen.

---

**Elinvoimavaliokunta, 24.03.2026, § 50**

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell, elinvoimajohtaja, heli.randell@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
4 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
5 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimavaliokunnan kannat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Kunnanhallituksen toimeksiannon pohjana on FCG Oy:n laatima palvelutarpeen arviointiselvitys, joka esiteltiin valtuustoseminaarissa 22.1.2026. FCGn selvitys on kunnanhallituksen kokouksen 2.2.2026 liitteenä.

Yhteenveto yleistilannekuvasta/johtopäätöksistä, jotka koskevat elinvoiman palvelualueen palvelutuotantoa:

- keskeinen muutos, mikä laajasti koskee koko kuntakenttää on syntyvyyden lasku ja lasten määrän vähenemä. Vuoteen 2032 kuntien perusopetuksessa on lähes -100 000 lasta vähemmän ja vastaava luku Hollolassa on lähes -600,
- Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat kokonaisuutena selvästi yli maan keskiarvon ja saman viiteryhmän kuntien vastaavien kustannusten e/lapsi,
- koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia,
- varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa,
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisen kustannukset eivät laske samassa tahdissa kuin lasten määrä laskee vaan kustannussäästöt edellyttävät myös erillisiä toimenpiteitä kuten palveluverkon tarkastelua. Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää kunnan velkaantumista.

Elinvoimavaliokunta kävi keskustelua palvelusuunnitelmasta kokouksessaan 10.3.2026. Paikalla oli Hollolan Tilapalvelu Oy:n toimitusjohtaja.

Palvelualueella valmisteltu lausunto liitteineen (4 kpl) liitteenä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteenä olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

**Päätös**
Elinvoimavaliokunta päättää antaa liitteen mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle. Valiokunnassa käydyn keskustelun perusteella alkuperäiseen lausuntoliitteeseen tehtiin vähäisiä muutoksia.

Merk. asiantuntijakuultavana hallinto- ja talousjohtaja Rantanen sekä toimitusjohtaja Reponen Hollolan Tilapalvelut Oy:sta.

---

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.04.2026, § 46**

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Holma, suunnittelija, henna.holma@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Lassi Puodinketo, vapaa-aikapäällikkö, lassi.puodinketo@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma SIHY 15.4.2026

Valmistelussa oleva palvelusuunnitelma kokoaa yhteen Hollolan sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen keskeiset palvelut, toimintaperiaatteet ja kehittämisen painopisteet. Suunnitelma kuvaa, miten varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, vapaa-aikapalvelut sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden kokonaisuus muodostavat kuntalaisten näkökulmasta eheän ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden. Palvelusuunnitelma toimii toimintaa ohjaavana ja yhteistä ymmärrystä rakentavana asiakirjana, joka tukee päätöksentekoa, johtamista ja palvelujen käytännön toteutusta. Sen tavoitteena on lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa eri palvelujen välistä yhteyttä ja yhteistyötä. Suunnitelma perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin sekä Hollolan kunnan strategisiin linjauksiin ja paikallisiin ohjelmiin. Se jäsentää palveluja erityisesti lasten ja nuorten elämänkaaren näkökulmasta, huomioiden samalla perheiden, huoltajien ja koko kuntayhteisön roolin palvelujen toteutumisessa.

Palvelusuunnitelman toteutumista seurataan osana kunnan normaaleja johtamisen, raportoinnin ja arvioinnin rakenteita. Seuranta kytkeytyy talousarvioon, hyvinvointiraportointiin sekä muuhun lakisääteiseen ja strategiseen seurantaan. Tavoitteena ei ole erillinen mittaristo, vaan olemassa olevan tiedon hyödyntäminen palvelujen kehittämisen ja päätöksenteon tukena. Palvelusuunnitelmaa tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa osana toimintaympäristön muutoksia, lainsäädäntöuudistuksia sekä kunnan palvelutarpeiden kehitystä. Päivitystyössä

huomioidaan palvelualueen henkilöstön asiantuntemus, asiakaspalaute sekä yhteistyöverkostojen näkemykset. Suunnitelma tukee siten jatkuvaa kehittämistä ja ketterää reagointia muuttuviin tarpeisiin.

Tavoitteena on, että tämä palvelusuunnitelma toimii elävänä ja käytännöllisenä työvälineenä, joka tukee sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen tehtävää edistää kuntalaisten hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä vahvistaa Hollolaa lapsi- ja perheystävällisenä kuntana.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta merkitsee tiedoksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusuunnitelman valmistelun.

**Päätös**
Merkittiin tiedoksi.

---

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 15.04.2026, § 45**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Sanja Pokki, varhaiskasvatuspäällikkö, sanja.pokki@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Minna Säkkinen-Salminen, Palvelupäällikkö, minna.sakkinen-salminen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
4 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
5 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
6 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
7 Alkuluokkaopetus Hollolassa
8 Tuen järjestäminen Hollolassa
9 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
10 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
11 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
12 Pöytäkirjan ote-Kunnanhallitus - 16.09.2024 § 223 Vaikutusten ennakkoarviointimenettely Hollolan kunnassa

Kunnanhallitus pyysi 2.2.2026 kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman pohjaehdotukseen. Palvelusuunnitelman jatkovalmistelun pohjaehdotukseen sisältyy seuraavat kohdat:

- Tarkastellaan oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi.

- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista.
- Tarkastellaan joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen.
- Tarkastellaan oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista.
- Tarkastellaan Heinsuon koulun muodostamista 0-9 -lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua.
- Tarkastellaan valmisteilla olevan erillisselvityksen pohjalta alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä.

Nykyisen palveluverkon selvityksen johtopäätöksien mukaan syntyvyyden lasku vähentää lasten määrää merkittävästi vuoteen 2032 Hollolassa. Tämä johtaa pienissä kouluissa hyvin pieniin opetusryhmiin ja vuosiluokkien yhdistämisiin, jotka eivät ole pedagogisesti tai taloudellisesti kestäviä. Alkuluokkatoiminnan jatkaminen vähenevillä oppilasmäärillä edellyttää resurssien tarkastelua sekä uutta työnjakoa. Nykyinen kuuden oppilaaksiottoalueen malli ei tue optimaalista oppilasohjausta palveluverkossa. Oppilasmäärien tasapainottaminen koulujen välillä on tehtävä tavalla, joka tukee eheää koulupolkua. Hollolan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kustannukset ovat selvästi yli maan keskiarvon. Koulutilojen tarkastelut osoittavat ylikapasiteettia ja tehottomuutta. Varhaiskasvatuksen ja koulujen investointitarpeet vuoteen 2036 ovat 6,7 miljoonaa euroa. Lasten määrän lasku pienentää myös valtionosuuksia, arviolta 1,7 miljoonaa euroa vuoteen 2032 mennessä. Koska kustannukset eivät alene samassa tahdissa, säästöjen saavuttaminen vaatii erillisiä toimenpiteitä, kuten palveluverkon tarkastelua. Kunnan on tarkoituksenmukaista keskittyä oppilasvirtojen hallintaan, oppilasmäärien tasaukseen, resurssitehokkaaseen opetuksen järjestämiseen ja yhtenäisen koulupolun varmistamiseen.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta käsitteli pohjaesitystä ensimmäisen kerran 18.2.2026 kokouksessaan valmistelijoiden kanssa. Pohjaesitykseen liittyvästä valmistelusta pidettiin erillinen työpaja valiokunnalle 4.3.2026 Heinsuon koululla. Työpajassa käsiteltiin pohjaesitystä valmistelijoiden johdolla jokaiselle asiakohdalle nimetyssä työpajapisteessä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti 18.3.2026 yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavien selvitettävien kokonaisuuksien osalta. Lisäselvitysten osalta on valmistelu vastaukset;

**Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelman tarkastelusta uupuu talouden tunnusluvut, sekä varhaiskasvatusten lasten, sekä oppilasmäärien kehitys, sekä arvio tulevista oppilasvirroista, jotka tarvitaan päätöksenteon tueksi.**

Selvitys: FCG:n tekemässä selvityksessä on kunnan koulukohtaiset oppilasennusteet ja arviot oppilasvirroista perustuen ennusteisiin. Oppilasennusteissa on laskua koko kunnan osalta. Lapsimäärän lasku on valtakunnallinen pysyvä muutos kuntien opetuksen järjestämisessä. FCG:n selvityksessä on tuotu esille myös koko Päijät-Hämeen oppilasmäärien muutos. Liite 2

**Oppilaaksiottoalueiden tarkastelusta puuttuu oppilaaksiottoalueiden muuttamiseen liittyvä selvitys.**

Selvitys: Oppilasalueista on tehty uusi vaikutusten ennakkoarviointi. Vaikutuksia on arvioitu oppilaaksiottoaluista yhden, kolmen ja nykyisen kuuden alueen osalta. Aikaisempi tehtiin toimintakaudella 2024-2025. Liite 3

**Pienempien yksiköiden lakkauttamisen johtuvista syistä ja seurauksista puuttuu talouden laskelmat.**

Selvitys: Laskelmat pohjaesityksen talousvaikutuksista on tehty talouspalveluissa, koska muutoksessa on vaikutuksia sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä elinvoimapalveluiden henkilöstöön. Laskelma on liitteenä. Liite 4

Vaikutuksia on myös arvioitu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä yksiköiden muutoksien osalta. Liite 5

**Heinsuon koulun muuttaminen 0-9 lk kouluksi, tarvitsee kustannuslaskelmat, sekä oppilasvirtojen tarkastelun. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta nostaa esiin tarpeen tarkastella Heinsuon koulun toimimista 7-9 lk yläkouluna, oppilasmäärien laskiessa, tilanteessa jossa Heinsuon koulu ei voi säilyä 5-9 lk kouluna.**

Selvitys: Heinsuon muuttamisen kustannuslaskelmat yhtenäiskouluksi on Elinvoimapalveluiden hyväksymässä lausunnossa, joka on liitteenä. Liite 6

Oppilasmäärien ennusteiden ja nykymuotoisten luokkien perusteella Heinsuon koulun toimiminen pelkkänä yläkouluna on mahdollista 2037. Oppilasvirtojen tarkasteltu Heinsuon osalta on tarkasteltu FCG:n selvityksessä. Liite 2

Nykyisten aineluokkavarustelun purkamisen ja muutokset vastaanottavassa koulussa ja lähettävistä kouluista vaativat toteutuessaan vähintään seitsemän aineluokan purkamisen Salpakankaan koululta kokonaisuudessa vaikutukset olisivat 20 luokkaan. Muutostyöt aineiluokissa pitäisi myös sisällään myös luokkien varustamista normiluokiksi. Samat tilat pitää rakentaa vastaanottavalle Heisnsuon koululle. Nykyinen noin 380 oppilaan täyttää Heinsuon koulun erikoisluokat äärimmilleen. Painotetun musiikin opetus 7-9 tulisi tässä tapauksessa siirtää osaksi Heinsuon koulua ja heille tehdä tarvittavat tilat, jotka tukevat painotettua opetusta. Painotetun liikunnan opetus luokkien 5-6 osalta siirtyisi Salpakankaan koululle. Aineluokkatilojen osalta Heinsuon tilat 1/3 verrattuna Salpakankaan tiloihin.

**Tarkastelu alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämisestä erillisselvityksen pohjalta ei ole vielä tällä aikataululla toteutunut.**

Selvitys: Erillisselvitykset alkuluokkatoiminnasta ja oppimisen tuen järjestämisestä ovat liitteinä. Liite 7, 8

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta näkee tärkeäksi tarkastella myös FCG:n esiin nostamaa yhtenäistä koulupolkua, niin että lähikoulut olisivat (0)1-6lk jolloin oppilaiden opetussuunnitelmallinen jatkumo varmistetaan ja opetuksen organisointi on tarkoituksenmukaista ja resursseja säästävää.**

Selvitys: Nostavan- ja Pyhäniemen koulun muuttamisesta on tarkasteltu vaikutusten arvioinnin kautta. Muutokseen littyy se, ettei kyseisille kouluille voida enää yhdistää

varhaiskasvatuksen yksikköä pohjaesityksen mukaisesti. Vaikutusten ennakkoarviointi vuosiluokkien 5-6 palauttamisesta on tehty jo aikaisemmin toimintakaudella 2024-2025. Liite 9

Perusopetuksen osalta joudutaan lisäämään opetuksen resurssointia. Resurssin lisäykset on tuotu esille yksikkökohtaisissa vaikutusten arvioinneissa. Vastaanottavat koulut on rakennettu huomioiden vuosiluokkien 5-6 opetus. Nostavan muuttaminen 1-6 kouluksi tarkoittaa varhaiskasvatuksen tilojen lisärakentamista. Liite 5

**Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta odottaa Herralan koulun osalta tarkastelua Orimattilan ja Kärkölän kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyöstä.**

Selvitys: Nykyiset sopimukset kuntien välillä on FCG:n selvityksessä ja selvityksessä on myös tuotu esille huoltajien hakeutumiset toisen opetuksen järjestäjän kouluihin. Pyyntöä kuntien välisten sopimusten lisäämiseen ei ole tullut. Sopimukset käsitellään sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa. Kiinnostukset yhteiseen opetuksen järjestämiseen liittyvät oppimisen tukeen. Liite 2

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta edellyttää päätöksenteon tueksi kuntalaisille lähetetyn palvelusuunnitelmakyselyn tulokset.**

Selvitys: Kuntalaiskyselyn tulokset ovat liitteenä. Liite 10

**Koulujen lakkauttamisen ja koulujen vaihtamisen osalta edellyttää lapsivaikutusten arvioinnit, sisältäen lasten näkemysten selvittämisen.**

Selvitys: Vaikutusten ennakkoarviointi on tehty nykymalli vastaan pohjaesitys. Koulujen lakkautusten osalta vaikutusten arviointi koskee Herralan oppilaita ja koulujen vaihtamisten osalta pohjaesityksen pohjana on ettei viidesluokkalaisten koulusiirtoja toteutettaisi tulevaisuudessa. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on havainnollistaa päätösten ja toimenpiteiden todennäköisiä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Liite 11. Toteutetussa kuntalaiskyselyssä oli oppilaille myös mahdollisuus vastata kyselyyn. Kysely kartoitti näkemyksiä varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sekä vapaa-aikapalveluista. Vastaajaryhmien välillä oli jonkin verran eroja, mutta pääosin tulokset ovat kaikkien ryhmien osalta samansuuntaisia. Oppilaat arvioivat monia asioita hieman vähemmän tärkeiksi kuin muut ryhmät. Lasten näkemyksiä välitunti viihtyvyydestä selvitetään seuraavassa lasten parlamentissa huhtikuussa skididialogi-menetelmällä. Koska kyseessä lapset varhaiskasvatuksesta yläkouluun niin tässä hyvä hyödyntää olemassa olevia toimintamalleja näkemysten selvittämiseen. Vaikutusten ennakkoarviointia on tehty kunnanhallituksen päättämän mallin mukaisesti. Tällä hetkellä kunnanhallitus kysyy valiokuntien kannanottoa pohjaesitykseen. Liite 12

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan kannanotto pohjaesitykseen on liitteenä (Liite 1).

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

**Äänestykset**

Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

**Jaa**
Minna Halme
Ari Pippuri
Heidi Palkio
**Ei**
Riku Korpela
Aki Markkola
Minna Nieminen
Hanna Paikkala
Hanna Rapatti
Janne Pylväinen
Minttu Ketonen

**Päätös**
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta totesi, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

Merk.

1. Keskustelun kuluessa Aki Markkola ehdotti Hanna Paikkalan ensin kannattamana seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa liitteenä (liite 1) olevan vastauksen kunnanhallitukselle.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointivaliokunta toteaa, että pohjaehdotuksessa esitetyt kuusi tarkasteltavaa kohtaa ovat tärkeitä, mutta niiden erillinen käsittely ei anna riittävää kokonaiskuvaa palveluverkosta. Vastaaminen yksittäisiin kysymyksiin jättää helposti huomiotta keskinäiset riippuvuudet, pitkän aikavälin vaikutukset ja kokonaisuuden toimivuuden.

Voidaksemme esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle toimivan, kestävän ja lapsen parhaaksi rakentuvan palvelusuunnitelman, tarvitaan vielä tarkempaa ja kokonaisvaltaisempaa tarkastelua.

2. Hanna Rapatti ehdotti:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää antaa kunnanhallitukselle liitteenä olevan vastauksen sekä esittää lisäyksenä, että sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulee jatkovalmistelussa laatia nykyisen Heinsuon 0–9 -kouluksi muuttamista koskevan ehdotuksen rinnalle vertaileva vaihtoehto, sisältäen talouden tunnusluvut, jossa Heinsuo muutetaan 7–9 -kouluksi. Tunnusluvuissa ja arvioissa tulee mainita, mistä kukin kustannus tai säästö aiheutuvat. Valmistelussa tulee erityisesti varmistaa, että kyseinen muutos on toteutettavissa samassa aikaikkunassa kuin esitetty Heinsuon muuttaminen 0–9 -kouluksi

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotusta, äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Aki Markkolan ehdotusta, äänestävät "ei".

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 ääntä: 3 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti hyväksyä Aki Markkolan muutosehdotuksen. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että Hanna Rapatin muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiantuntijana kuultavana olivat hallinto- ja talousjohtaja.

---

**Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 136**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
2 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
3 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
4 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot

5 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
6 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset

Kunnanhallitus on kokouksessaan 2.2.2026 päättänyt pyytää valiokunnilta lausunnot linjauksista, joiden pohjalta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kokonaissuunnitelmaa ryhdytään laatimaan.

Elinvoimavaliokunta on antanut lausunnon 24.3.2026 ja sivistys- ja hyvinvointivaliokunta 15.4.2026. Valiokuntien lausunnoissa on nostettu esiin linjauksia puoltavia näkökulmia, sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan käsittelyssä lausuntoon tehtiin lisäys, jossa kiinnitettiin huomiota tarpeeseen tarkemmasta ja kokonaisvaltaisemmasta tarkastelusta.

Valiokuntien asiaa koskevat päätökset lausuntoineen **liitteenä.**

Kunnanhallituksen kokouksen 2.2.2026 käsittelyn pohjalta on kuntaan saapunut 13 kpl kannanottoa, joissa useampia allakirjoittajia. Kaikki saapunut palaute liitetään osaksi käsittelyasiakirjoja ja tuodaan jo tässä vaiheessa kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kannanotot o**heismateriaalina.**

Lisäksi on tehty kansalaisaloite kansanäänestyksen järjestämisestä, mitä asiaa käsitellään erillisessä pykälässä.

Nyt käsittelyssä olevien linjausten ei ole ollut tarkoitus missään vaiheessa muodostaa kokonaisvaltaista varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaa, vaan varmistaa, että jatkotarkastelu sisältää FCG:n raportin yhteydessä esille nostetut keskeisimmät havainnot ja näkemykset eikä niihin liittyvää tarkastelua voida ohittaa.

Seuraavaksi siirrytään kokonaissuunnitelman laadintavaiheeseen.

Kokonaissuunnitelmaan on sisällytettävä myös muut tarkastelusta puuttuneet osa-alueet (valtuuston toivomusaloite, valtuustoaloite, lukiokoulutus, elinkaarikoulut, Vesikansan yläkoulu) sekä kokonaisuuden yhteensovitus (oppilaiden tuen palvelut, palvelualueen lasten ja nuorten palvelut sekä elinvoiman palvelualueen siivous- ja ruokahuollon ja joukkoliikenteen palvelut). Kokonaisuutta on tarkasteltaessa on otettava huomioon kunnan talouden tasapainottamistavoite.

Kun kokonaistarkastelua koskeva luonnos valmistuu kunnanhallitus lähettää asiakirjan kuulemiskierrokselle; siihen liittyy tiedotuksen lisäksi avoin yleisötilaisuus ja sähköinen kysely kunnan verkkosivustolle. Kuulemis- ja palautekierroksen jälkeen kunnanhallitus tekee esityksen valtuustolle.

Kunnanhallituksen vastaa kuntalain mukaisesti kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Tähän perustuen kunnanhallituksella on suunnitelman laadinnan osalta vahva ohjausvelvoite. Tilanteessa, missä lasten määrä vähenee huomattavasti on kunnassa kyettävä reagoitumaan palvelutarpeen vähenemään. Vastuullinen taloudenhoito edellyttää välttämään virheinvestointeja ja löytämään säästöjä toimintamenoista etenkin, kun sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan alainen toiminta vastaa lähes 2/3 kunnan toimintamenoista. Kunnan taloussuunnitelmavuodet ennakoivat alijäämäisiä vuosia ja kunnan verotulorahoituksen ennakoidaan nousevan kustannustason nousua heikommin. .

**Ehdotus**

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallituksen jatkotoimeksianto valmistelusta:

- Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2030.
- Suunnitelman tavoitteena on ennakoida ja yhteensovittaa palvelutarpeen muutosta ja kunnan taloudellisia resursseja siten, että voidaan edetä kuntastrategian arvon mukaisesti tulevaisuustaitoisesti ja rohkeasti.
- Palvelusuunnitelma laaditaan laajassa yhteistyössä sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen, elinvoiman palvelualueen ja konsernipalvelujen palvelualueen kanssa valiokuntia osallistaen.
- Suunnitelmassa otetaan kantaa ja linjataan FCG selvityksen pohjalta esille nousseisiin huomioihin sekä tarkastelussa aiemmin esillä olleisiin keskeisiin aihe-alueisiin:
    - Oppilaaksiottoalueiden määrän vähentämistä yhdeksi
    - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäytön tiivistämistä ja pienimpien yksiköiden (Herrala, Koulurinne) lakkauttamista
    - Joidenkin päiväkotien investointitarpeiden poistamista siirtämällä päivähoidon tiloja koulujen yhteyteen
    - Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista
    - Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua
    - Alkuluokkatoiminnan ja oppimisen tuen järjestämistä
    - 5-6 luokan oppilaiden sijoittamista
    - Lukiokoulutusta
    - Vesikansan yläkoulu/yläkouluyhteistyötä
    - Elinkaarikoulujen rahoitusta
    - Lasten ja nuorten vapaa-aikapalveluja
    - Tukipalveluja (kuljetus, siivous- ja ruokahuolto)
    - Kaavoitusta ja tonttituotantoa ja niiden vaikutuksia palvelukysymtään
    - Palvelusuunnitelman kohteena olevien rakennusten korjaus- ja investointitarpeet
- Samalla valmistelussa otetaan kantaa valtuustoponsiesitykseen ja valtuustoaloitteeseen
    - Kyläkoulustrategia- toivomusaloite 19.5.2025
    - Keski-Hollolan elinvoima –valtuustoaloite 16.6.2025
- Suunnitelma sisältää myös vaikutusten ennakkoarvioinnin kunnanhallituksen 16.9.2024 § 223 ohjeen mukaisesti.
- Suunnitelmaluonnoksen tulee olla valmis 30.9.2026 mennessä.
- Linjaukset ja yhteensovitus on tehtävä siten, että kunnan kokonaistaloudellinen tilanne ja tasapainoisen talouden raamit on toteutettavissa.
- Valtuuston hyväksymänä asiakirjana suunnitelma korvaa aikaisemmat tehdyt opetustoimen järjestämistä koskevat linjaukset.

Asiakirjaluonnoksen valmistuttua, kunnanhallitus lähettää sen lausunnoille valiokuntiin ja vaikuttamistoimielimiin, päättää asiakirjaluonnoksen nähväville asettamisesta sekä kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuuksien järjestämisestä.

Valtuusto käsittelee alustavan aikataulun pohjalta suunnitelman vuoden 2026 loppuun mennessä.

**Äänestykset**
Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Tervalan ehdotusta, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Mika Lampola
Pasi Jalonen
Teemu Laine
Kirsi Kemppainen
Hannu Siljander
Kristiina Joensuu
**Ei**
Paavo Takala
Elli Tervala
Anne Suomäki
Jarkko Niemi
Toini Louekoski-Huttunen

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk.

Keskustelun kuluessa Elli Tervala esitti Paavo Takalan ensin kannattamana, että Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2035 --- Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista selkeyttämällä kuntakeskuksen koulujen oppilaiden koulupolkujen määräytymistä sekä tarkastelemalla alakoulujen, joissa on 0-4 lk opetusta muuttamista 0-6 lk kouluiksi --- Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. Vaihtoehtoisesti Heinsuon muodostamista 7-9 lk kouluksi.

Palvelusuunnitelma on kokonaisvaltainen lasten ja nuorten palveluja yhteensovittava suunnitelma, jonka aikajänne on vuoteen 2035

Oppilaiden yhtenäisemmän koulupolun mahdollistamista selkeyttämällä kuntakeskuksen koulujen oppilaiden koulupolkujen määräytymistä sekä tarkastelemalla alakoulujen, joissa on 0-4 lk opetusta muuttamista 0-6 lk kouluiksi

Heinsuon koulun muodostamista 0-9 lk kouluksi, jolloin Salpakankaalle muodostuisi kaksi yhtenäiskoulua. Vaihtoehtoisesti Heinsuon muodostamista 7-9 lk kouluksi

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Tervalan ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 6 JAA (Mika Lampola, Pasi Jalonen, Teemu Laine, Kirsi Kemppainen, Hannu Siljander, Kristiina Joensuu) ja 5 EI ääntä (Paavo Takala, Elli Tervala, Anne Suomäki, Jarkko Niemi, Toini Louekoski-Huttunen)

Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen kunnanjohtajan esityksen.

**Kunnanhallitus, 14.09.2026, § 248**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma - KHall 14092026
2 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus
3 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN

Oheismateriaali

1 Palvelusuunnitelma Vaikutusten Ennakkoarviointi Kooste KHall 14092026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
4 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
5 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
6 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
7 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
8 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
9 Alkuluokkaopetus Hollolassa
10 Tuen järjestäminen Hollolassa
11 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
12 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
13 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
14 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
15 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
16 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
17 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
18 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
19 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Palvelualueiden yhteisvalmistelun pohjalta on valmistunut luonnos varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmasta. Asiakirja **liitteenä**.

Asiakirja linjaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä siihen kiinteästi liittyvien toimintojen kokonaisuutta valtuustokaudella 2025-2029. Palvelusuunnitelma on kunnanvaltuuston strateginen linjaus- ja tahdonilmaisuasiakirja, jolla valtuusto ilmaisee valtuustokautta koskevan tavoitetilansa suunnitelmassa mainittujen palvelujen kehittämisestä sekä ohjaa jatkovalmistelua, taloussuunnittelua ja palveluverkon kokonaisuuden arviointia.

Suunnitelmasta on tehty vaikutusten ennakkoarviointi (EVA). Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on käsitellyt osan linjauksista ja niistä on tehty myös erilliset vaikutusten ennakkoarvioinnit, jotka ovat osa koontia.

Palvelusuunnitelman kokonaistalousvaikutukseksi on arvioitu vuositasolla noin 1,3–1,4 miljoonan euron toimintamenojen vähenemä, kun linjaukset on pantu täytäntöön. Säästövaikutus muodostuu erityisesti palveluverkon muutoksista, tilojen käytön tehostamisesta, henkilöstöresurssien sopeuttamisesta sekä tukipalvelujen muutoksista. Asiakirja muodostaa kokonaisuuden, jossa eri tekijät vaikuttavat osin toisiin. Jos linjauksiin tulee muutoksia, tulee asiakirja palauttaa uudelleen valmisteluun.

Asiakirjan valmistelun yhteydessä on syntynyt merkittävä määrä taustaselvityksiä ja asiakirjoja. Asian käsittelyyn liityvien valiokuntakäsittelyjen aineisto, vaikutusten ennakkoarviointikooste, sekä FCG:n loppuraportti on tämän esityslistan julkaistavana *oheismateriaalina*.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta ja elinvoimavaliokunta ovat pitäneet yhteisen palvelusuunnitelmaseminaarin 26.8.2026. Valtuustoseminaari aiheesta järjestetään 7.10.2026 Seuralassa.

Asiantuntijakuultavina palvelualuejohtajat.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää:

1. käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen;
    - pyytää asiakirjasta lausunnot toimivaltaisilta toimielimiltä, vaikuttamistoimielimiltä sekä varaa kuntalaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä viimeistään 16.10.2026
    - asettaa asiakirjan julkisesti nähtäville kunnan internet-sivustolle, tiedottaa asiasta sekä jakaa yleisissä viestintävälineissä sähköisen kyselyn, johon voi vastata viimeistään 16.10.2026
    - järjestää yleiset kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuudet Herralan koululla 23.9.2026 ja kunnan pääkirjastolla 1.10.2026 klo 18.00-20.00.
2. todeta, että lausunto- ja kuulemiskierrokselle lähetettävä asiakirja on jatkovalmistelun pohjana oleva valmisteluluonnos,
3. todeta, että lausuntojen, kuulemisten ja muun saadun aineiston perusteella asiaa jatkovalmistellaan
4. valita kuulemis- ja vuorovaikutustilaisuuksiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan johtamaan tilaisuuksia

**Äänestykset**
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Ronkaisen esitystä jatkovalmisteluun lähettämistä, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Kristiina Joensuu
Kirsi Kemppainen

Teemu Laine
Pasi Jalonen
Mika Lampola
**Ei**
Jari Ronkainen
Jarkko Niemi
Anne Suomäki
Toini Louekoski-Huttunen
Elli Tervala
Mika Halme

**Päätös**
Kunnanhallitus päätti palauttaa asian jatkovalmisteluun, siten että Herralan koulu säilytetään ja Heinsuon koulu säilyy 5-9 luokkien kouluna.

Merk. Keskustelun kuluessa Jari Ronkainen esitti Jarkko Niemen ensin kannattamana, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että Herralan koulu säilytetään ja Heinsuon koulu säilyy 5-9 luokkien kouluna.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä ja rajasi keskustelun jatkovalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on kannatettu ehdotus jatkovalmisteluun lähettämisestä, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Ronkaisen esitystä jatkovalmisteluun lähettämistä, äänestävät ?EI?.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä, 5 JAA (Kristiina Joensuu, Kirsi Kemppainen, Teemu Laine, Pasi Jalonen, Mika Lampola) , 6 EI (Jari Ronkainen, Jarkko Niemi, Anne Suomäki, Toini Louekoski-Huttunen, Elli Tervala, Mika Halme)

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen päättäneen palauttaa asian jatkovalmisteluun.

Merk. Keskustelun kuluessa Pasi Jalonen esitti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että tutkitaan Heinsuon koulun muuttamista 7-9 luokkien kouluksi 2030 alkaen.

Puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Merk. Keskustelun kuluessa Elli Tervala esitti , että asia palautetaan jatkovalmisteluun, siten että tarkastellaan tasapuolisena vaihtoehtona yhden yläkoulun mallia: Heinsuon koulun muuttamista 7-9 luokkien kouluksi. Valmistelussa tulee osallistaa Heinsuon koulun arkeen ja koulutyön suunniteluun osallistuvat johtajat ja henkilökunta.

Puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusuunnitelma lausuntoluonnos KHall 28092026
2 Aloite_Keski_Hollolan_elinvoima_ja_tulevaisuus
3 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen_Valtuustoaloite VERKKOJULKINEN

Oheismateriaali

1 Palvelusuunnitelma Vaikutusten Ennakkoarviointi Kooste KHall 28092026
2 FCG Hollolan palveluverkon optimointi valtuustoseminaari 22012026
3 pöytäkirjankohta SiHy §45 15.4.2026
4 Lausunto pohjaesityksestä 15.4.2026
5 VAE oppilaaksiottoalueet kevät2026
6 Talousnäkymät SiHy 15 huhtikuu 2026
7 Palvelusuunnitelma evaukset 2026
8 Palvelusuunnitelma muutokset ja kustannukset
9 Alkuluokkaopetus Hollolassa
10 Tuen järjestäminen Hollolassa
11 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa
12 Palvelusuunnitelma, kuntalaiskysely Vertailuraportti
13 Vaikutusten ennakkoarviointi Nykytilanne vs pohjaesitys 4_2026
14 Lausunto_ palvelusuunnitelmasta_ 24.3.2026_ elinvoimavaliokunta
15 Liite 1 tarkasteltavien kohteiden perustiedot
16 Liite 2 yhteenveto v.2025 tehdyt sisäilmaan liittyvät tutkimukset ja korjausehdotukset
17 Liite 3 Palvelusuunnitelma, muutokset ja kustannukset
18 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminen Pöytäkirjan_ote_Sivistys__ja_hyvinvointivaliokunta___15.04.2026
19 Hollolan_veto__ja_pitovoiman_lisääminenPöytäkirjan_ote_Elinvoimavaliokunta___28.04.2026

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelma linjaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä siihen kiinteästi liittyvien toimintojen kokonaisuutta valtuustokaudella 2025-2029. Palvelusuunnitelma on kunnanvaltuuston strateginen linjaus- ja tahdonilmaisuasiakirja, jolla valtuusto ilmaisee valtuustokautta koskevan tavoitetilansa suunnitelmassa mainittujen palvelujen kehittämisestä sekä ohjaa jatkovalmistelua, taloussuunnittelua ja palveluverkon kokonaisuuden arviointia.

Palvelusuunnitelman kokonaistalousvaikutukseksi on arvioitu vuositasolla noin yhden miljoonan euron toimintamenojen vähenemä, kun linjaukset on pantu täytäntöön.

**Yhteenvetotaulukko**

| (+ = vähennys) | Toiminta | Poistot | Alaskirjaus | Investointien muutos |
|---|---|---|---|---|
| Herrala | 390 000 | 90 000 | -765 000 | 720 000 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Nostava | -75 000 | -10 000 | 0 | -200 000 |
| Koulurinne | 185 000 | 0 | 0 | 0 |
| Kalliolan päiväkoti | 145 000 | 65 000 | -444 000 | 185 000 |
| Kalliolan koulu | -40 000 | 0 | 0 | (600 000) |
| Pyhäniemen päiväkoti | 125 000 | 15 000 | -150 000 | 200 000 |
| Pyhäniemen koulu | 0 | -13 333 | 0 | -200 000 |
| Heinsuon koulu | -25 000 | 0 | 0 | (400 000) |
| Tuen järjestäminen | 225 000 | 0 | 0 | 0 |
| Opetustuntien vähenemä | 180 000 | 0 | 0 | 0 |
| Vaativa esiopetus Kangas | 175 000 | 0 | 0 | 0 |
| **Arvioidut kohteet** | **1 285 000** | **146 667** | **-1 359 000** | **705 000** |
| | | | Sis Leasing koulut-> | -295 000 |
| Herrala-Nostava ei muutosta | -315 000 | -80 000 | 765 000 | -520 000 |
| Heinsuo ei muutosta | 25 000 | 0 | 0 | 400 000 |
| **POHJAESITYS** | **995 000** | **66 667** | **-594 000** | **290 000** |
| | | | Sis Leasing koulut-> | -310 000 |

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelusuunnitelmaluonnos **liitteenä.**

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää:

1. käynnistää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelusuunnitelmaa koskevan lausunto- ja kuulemiskierroksen;
   - pyytää asiakirjasta lausunnot sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalta, elinvoimavaliokunnalta, nuorisovaltuustolta, vanhus- ja vammaisneuvostolta sekä varaa kuntalaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä viimeistään 20.10.2026
   - asettaa asiakirjan julkisesti nähtäville kunnan internet-sivustolle, tiedottaa asiasta sekä jakaa yleisissä viestintävälineissä sähköisen kyselyn, johon voi vastata viimeistään 20.10.2026
   - järjestää asiakirjan esittelytilaisuuden kunnan pääkirjastolla 13.10.2026 klo 18.00-20.00.
2. valita esittelytilaisuuteen pääkirjastolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan johtamaan tilaisuutta

**Päätös**

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti, siten että kirjaston esittelytilaisuuden puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja Hakanen ja varapuheenjohtajana kunnanhallituksen puheenjohtaja Lampola.

**Tiedoksi**
- valiokunnat, nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto, viestintä, osallisuuskoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 147,11.12.2024**
**Kunnanhallitus, § 5,13.01.2025**
**Kunnanhallitus, § 21,10.02.2025**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 12,19.02.2025**
**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, § 30,12.03.2025**
**Kunnanhallitus, § 89,14.04.2025**
**Kunnanhallitus, § 263, 28.09.2026**

**§ 263**
## Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa - Hallinto-oikeuden päätös

HOLDno-2024-982

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 11.12.2024, § 147**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi

Valtuusto linjasi 17.2.2020 § 6 palveluverkkopäätöksessään mm. Hälvälän ja Tiilikankaan koulujen lakkauttamisesta. Päätöksen taustalla vaikuttivat paitsi taloudelliset haasteet ja koulujen laajamittaiset investointitarpeet, ikäluokkien pieneneminen sekä lähietäisyydellä sijaitsevat uudet kouluinvestoinnit. Hälvälän koulun oppilaat siirtyivät Tiilikankaan kouluun 1.8.2023. Koulun alkuperäinen päättymisaika oli vuotta aikaisemmin.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalle on esitelty 9.10.2024 Tiilikankaan oppilaiden sijoittumisen suunnitelmaa ja siihen liittyviä muutostarpeita. Tiilikankaan koulun päättymisen valmistelu on ollut osa kaikkien Hollolan koulujen tulevan lukuvuoden suunnittelua. Muutoksessa mukana on uudet koulutulokkaat, uuteen kouluun siirtyvät nykyiset neljäs- ja kuudesluokkalaiset. Kaikkien koulujen osalta lukuvuotta 2025-2026 rakennetaan sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 9.10.2024 § 119 päättämän oppilaaksiottamisen periaatteiden mukaisesti.

Palveluverkon muutokseen Tiilikankaan osalta toteutuksesta riippuen muutostöitä tarvittaisiin joko Heinsuon koulussa tai molemmissa kouluissa. Viranhaltijoiden valmistelussa on haluttu tasapainottaa kuntakeskuksen oppilasmääriä pedagogisesti tarkoituksenmukaisiin opetusryhmiin ja oppimisympäristöihin. Valmistelun aikana on käyty läpi erilaiset toteutustavat kummankin koulun osalta sekä arvioitu niiden vaikutuksia koulun nykyiseen toimintaympäristöön oppilaiden ja henkilöstön osalta. Valmistelun tiedottamisen osalta olemme pystyneet tiedottamaan valmisteluun vaikuttavista asioista ja vaikutuksista, mutta emme ole voineet viestinnässä ennakoida lopullisia päätöksiä. Tiilikankaan koulun perusopetuksen oppilaat ja eskarit sijoittuvat päätettävien linjausten mukaisesti kuntakeskuksen kouluihin, joiden vaihtoehtoisten tilajärjestelyiden suunnittelu on vaatinut paljon työtä.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätöksen tekoon tuodaan kaksi vaihtoehtoa, joilla kummallakin pystytään toteuttamaan Tiilikankaan koulun lakkautus vuonna 2025. Vaihtoehtojen vaikutuksia on arvioitu lyhyellä ja pitkällä aikavälillä oppilaiden ja henkilöstön osalta. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on käynyt keskusteluita päätöksen linjauksista, mutta näitä ei ole kirjattu pöytäkirjoihin. Kahden vaihtoehdon kautta tuodaan esille valmistelun erilaisia näkökulmia ja niiden vaikutuksia. Valmistelu Tiilikankaan oppilaiden sijoittumisesta on koskenut koko ajan kahta kuntakeskuksen koulua. Tiilikankaan alakoulun erityisluokkien sijoittumisessa noudatetaan yleisopetuksen oppilaiden sijoittumisratkaisua.

Tiilikankaan perusopetuksen oppilaiden ja eskareiden sijoittumisessa Salpakankaan koululle joudutaan siirtämään musiikkiluokkien ryhmiä Heinsuon koululle sekä vähentämään Salpakankaalle ohjattavien oppilaiden määrä ohjaamalla oppilaita Heinsuon koululle.  Musiikkiluokkien osalta tämä koskisi 5-9 luokkalaisia, koska Heinsuo on nyt 5-9 luokkalaisten koulu. Musiikkiluokkalaisten oppilaaksiottoalueena on koko Hollola. Salpakankaan erityisluokkien siirtymistä ei haluttu ehdottaa, koska tällä vaikutuksia ryhmien ja Kankaan koulun yhteistyöhön. Päätöksellä muuttuu Nostavan, Herralan ja Miekkiön oppilaiden lähikouluun ohjaaminen viidennelle luokalle. Vaihtoehdon kustannukset ovat Salpakankaan osalta 472 760 euroa ja lisäksi Heinsuon muutokset 160 440 euroa yhteensä 633 200 euroa.

Tiilikankaan oppilaiden ja eskareiden sijoittuminen vaikuttaisi Heinsuon kouluun ja Salpakankaan koululle ei tarvitsi tehdä muutostöitä. Heinsuolle ohjataan nykyisen Tiilikankaan koulun oppilaat viidennelle luokalle. Kustannusvaikutukset tilamuutosten osalta 350 000 euroa ja pihan osalta 50 000 euroa eli yhteensä 400 000 euroa.

Muutoskustannuksia tuo vastaanottaville kouluille siirtyvien uusien oppilaiden vaikutus koulun kokonaisoppilasmäärään. Muutoksia joudutaan tekemään naulakoihin, sisäänkäynteihin, ruokailutiloihin, luokkatiloihin ja pihoihin. Muutoksilla sujuvoitetaan oppilaiden päivittäistä liikkumista rakennuksessa sisällä ja ulkona. Molemmat vaihtoehdot ovat rahoitettavissa nykyisen talousarvion raameissa erillismäärärahaa ja PTS-varausta käyttäen. Oppilastilojen rakentaminen Tiilikankaan koulun toiminnan loppumiseen liittyen on varattu ennakkoon 300 000 euroa. Yhteensä noin 200 oppilaan ja eskarilaisen siirtäminen toiseen kouluun aiheuttaa aina kustannuksia. Muutostöillä tehdään oppilaille ja henkilökunnalle oppimisympäristöt ja työtilat vuosiksi eteenpäin.

Kuljetussuunnittelu tehdään sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämän ohjeistuksen mukaisesti ja ensisijaisena kuljetusmuotona on joukkoliikenne. Hollolassa myönnetään koululaiskuljetus esiopetuksessa ja 1-2 luokilla, kun matka on pidempi kuin kolme (3) km ja muiden osalta viisi (5) kilometriä on rajana. Lukujärjestysten valmistumisen jälkeen koululaiskuljetussuunnittelu ehditään tehdä kesäkuun 2025 aikana.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää kahden valmistellun vaihtoehdon perusteella Tiilikankaan koulun oppilaiden sijoittumisesta vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa, jossa Tiilikankaan koulun toiminta päättyy 1.8.2025.

Ensimmäisenä vaihtoehtona on, että Tiilikankaan koulun eskarit ja 1-4 luokat ohjataan Heinsuon kouluun. Oppilaat jatkavat koulussa yhdeksänteen luokkaan asti Heinsuon koulun oppilaana.

Toisena vaihtoehtona on, että Tiilikankaan koulun eskarit ja 1-4 luokat ohjataan Salpakankaan kouluun. Oppilaat jatkavat koulussa yhdeksänteen luokkaan asti Salpakankaan koulun oppilaana. 5-9 musiikkiluokkien pääkouluksi tulee Heinsuon koulu. Herralan-, Nostavan- ja Miekkiön alueen nykyiset neljäsluokkalaiset ohjataan Heinsuon kouluun viidennelle luokalle. Oppilaat jatkavat koulussa yhdeksänteen luokkaan asti Heinsuon koulun oppilaana.

**Äänestykset**
Keskustelun kuluessa Pia Salo ehdotti Minna Niemisen kannattamana, että asia jätetään pöydälle ja käsitellään jatkokokouksessa.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Salon ehdotusta asian pöydälle jättämistä, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Pasi Koistinen
Markku Pulkkanen
Kristiina Joensuu
Petri Palo
Ville Mikkola
**Ei**
Pia Salo
Riku Korpela
Ann-Mari Lehtinen
Toni Vehmola
Sirpa Alatalo
Minna Nieminen

Keskustelun kuluessa Markku Pulkkanen ehdotti Kristiina Joensuun kannattamana, että valitaan vaihtoehto 1.
Keskustelun kuluessa Toni Vehmola ehdotti Riku Korpelan kannattamana, että Heinsuon koulu pidetään 5. - 9. kouluna ja valitaan vaihtoehto 2.

Ne, jotka kannattavat Markku Pulkkasen ehdotusta vaihtoehtoa 1, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Toni Vehmolan ehdotusta vaihtoehtoa 2, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Pasi Koistinen
Markku Pulkkanen
Kristiina Joensuu
**Ei**
Ville Mikkola
Ann-Mari Lehtinen

Toni Vehmola
Pia Salo
Riku Korpela
Sirpa Alatalo
Minna Nieminen

**Päätös**
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti valita vaihtoehdon 2 Tiilikankaan kouluun oppilaiden sijoittumisesta vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa, jossa Tiilikankaan kouluntoiminta päättyy 1.8.2025.
Tiilikankaan koulun eskarit ja 1-4 luokat ohjataan Salpakankaan kouluun. Oppilaat jatkavat koulussa yhdeksänteen luokkaan asti Salpakankaan koulun oppilaana. 5-9 musiikkiluokkien pääkouluksi tulee Heinsuon koulu. Herralan-, Nostavan- ja Miekkiön alueen nykyiset neljäsluokkalaiset ohjataan Heinsuon kouluun viidennelle luokalle. Oppilaat jatkavat koulussa yhdeksänteen luokkaan asti Heinsuon koulun oppilaana.

Merk.

Äänestys 1.

Keskustelun kuluessa Pia Salo ehdotti Minna Niemisen kannattamana, että asia jätetään pöydälle ja käsitellään jatkokokouksessa.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Salon ehdotusta asian pöydälle jättämistä, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 11 ääntä: 5 jaa-ääntä (Kristiina Joensuu, Markku Pulkkanen, Pasi Koistinen, Petri Palo, Ville Mikkola) ja 6 ei-ääntä (Ann-Mari Lehtinen, Minna Nieminen, Pia Salo, Riku Korpela, Sirpa Alatalo, Toni Vehmola).
Äänestyksen jälkeen jäsen Toni Vehmolan korjasi ei-äänen jaa-ääneksi.

Puheenjohtaja totesi, että äänestyksessä annettiin 11 ääntä: 6 jaa-ääntä (Kristiina Joensuu, Markku Pulkkanen, Pasi Koistinen, Petri Palo, Ville Mikkola, Toni Vehmola) ja 5 ei ääntä (Ann-Mari Lehtinen, Minna Nieminen, Pia Salo, Riku Korpela, Sirpa Alatalo).

Puheenjohtaja totesi, että valiokunta päätti hyväksyä asian käsittelyn jatkamisen.

Pidettiin kokoustauko 18.40 - 19.34.

Kokoustauon jälkeen puheenjohtaja avasi keskustelun uudelleen.

Äänestys 2.
Keskustelun kuluessa Markku Pulkkanen ehdotti Kristiina Joensuun kannattamana, että valitaan vaihtoehto 1.

Keskustelun kuluessa Toni Vehmola ehdotti Riku Korpelan kannattamana, että Heinsuon koulu pidetään 5. - 9. kouluna ja valitaan vaihtoehto 2.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kannatettu muutosehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat Markku Pulkkasen ehdotusta vaihtoehtoa 1, äänestävät ⁄? JAA⁄?.
Ne, jotka kannattavat Toni Vehmolan ehdotusta vaihtoehtoa 2, äänestävät ⁄?EI⁄?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 ääntä: 3 jaa-ääntä (Kristiina Joensuu, Markku Pulkkanen, Pasi Koistinen) ja 7 ei-ääntä (Ann-Mari Lehtinen, Minna Nieminen, Pia Salo, Riku Korpela, Sirpa Alatalo, Toni Vehmola, Ville Mikkola).

Puheenjohtaja totesi, että sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti hyväksyä Toni Vehmolan ehdotuksen, että Heinsuon koulu pidetään 5. - 9. kouluna ja valitaan vaihtoehto 2.

Keskustelun kuluessa Pia Salo ehdotti vaihtoehtona 3, että valitaan vaihtoehto 2 seuraavalla muutoksella:
Tiilikankaan koulun nykyiset eskarit ja 1-3 luokkalaiset ohjataan Salpakankaan kouluun. Näiden oppilaiden osalta koulupolku jatkuu Salpakankaan koulussa 9. lk saakka, ellei oppilaan oppimisen tarpeet vaadi/tuo muutosta tähän, ml. liikuntaluokka. 5. -luokalta myös Salpakankaan alueen oppilaiden koulu voi olla joko Heinsuo tai Salpakangas. Tätä tarkastellaan tarpeen mukaan tilaratkaisuiden ja oppilasmäärien mukaan.
Kun oppilas jatkaa opiskeluaan Salpakankaalla 5. luokalla, katsotaan koko vuosiluokka, kumpi kouluista osoitetaan 5-9 lähikouluksi. Samoin toimitaan hämeekoskelaisten kanssa, kun siirtyy 7. luokalle.
Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Asiantuntijana kuultavana olivat perusopetuksen rehtorit ja erityisopetuksen rehtorit.

Petri Palo poistui klo 20.18.

---

**Kunnanhallitus, 13.01.2025, § 5**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi
Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Vaihtoehtojen_vertailu1301_2025
2 SiHy 09112024 §119
3 SiHy 09112024 §120
4 EVA 5-6-luokkien sijoittuminen palveluverkossa SiHy 09112024 §120 Liite
5 Primus Kouluittain oppilastilasto 2023 ja 2024
6 Pöytäkirjan_ote_Valtuusto 17.02.2020 §59
7 Oikaisuvaatimukset ja adressi VERKKOJULKINEN.pdf

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 11.12.2024 käsitellyt § 147 Tiilikankaan koulun oppilaiden uuden lähikoulun määräytymistä vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa. Päätökseen liittyen kuntaan on tullut lukuisia

oikaisuvaatimuksia. Kuntalain 92 §:ään ja hallintosäännön 32 §:n nojalla, kunnanhallituksen puheenjohtaja on 16.12.2024 päättänyt ottaa sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämän asian kunnanhallitukseen käsiteltäväksi. Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee, että asia siirtyy kokonaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Kunnanhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Se on velvollinen tekemään asiassa päätöksen. Käsiteltäväksi otetussa asiassa voidaan

- tehdä uusi päätös
- aiemmin tehty päätös voidaan pysyttää, kumota tai muuttaa taikka
- asia voidaan palauttaa päätöksen tehneen viranomaisen käsiteltäväksi.

Koska sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 11.12.2024 § 147 päätökseen on käytetty otto-oikeutta ja valiokunnan päätös on näin tullut kumotuksi, kunnanhallitus ottaa huomioon valiokunnan päätöksen osalta jätetyt oikaisuvaatimukset ja kannanotot osana asiaa koskevaa kunnanhallituksen käsittelyä. Kunnanhallituksen päätöksestä syntyy uusi päätös, josta on muutoksenhakuoikeus. Kooste saapuneista oikaisuvaatimuksista sekä adressi ovat tämän liistan ***liitteenä*.**

**Asian tausta**

Kunnanvaltuusto päätti 17.6.2019 § 37 talouden tasapaino-ohjelmasta. Talouden tasapainohaaste liittyi erityisesti syntyvyyden merkittävään alenemiseen ja siihen liittyvien valtionosuuksien vähenemään.

Tasapaino-ohjelmaan sisältyi linjaus palveluverkon -5 yksikön vähennyksestä, jonka jatkovalmistelun aikana investoinnit palveluverkkoon keskeytettiin lukuun ottamatta akuutteja sisäilmakorjauksia. Valmistelun pohjalta valtuusto päätti 17.2.2020 § 6 seuraavaa:

· Paimelan koulu ja päiväkoti jatkavat toimintaansa.

· 1.8.2020 Hiekkalinnan päiväkoti yhdistyy Salpakankaan päiväkotiin ja toiminta kiinteistössä päättyy. Samalla myöskin tarve ko. kiinteistön peruskorjaamiselle poistuu.

· 1.8.2022 Hälvälän koulu yhdistetään Tiilikankaan ja Salpakankaan kouluihin ja Hälvälän koulun toiminta päättyy.

· 1.8.2025 Tiilikankaan koulu yhdistetään Salpakankaan kouluun ja Tiilikankaan koulun toiminta päättyy.

Muutoksen toteuttaminen edellyttää Salpakankaan ja Heinsuon koulujen toiminnan tiivistä yhteistyötä, jotta opetuspalvelujen järjestäminen toteutuu asianmukaisesti ja oppilaiden tarpeet huomioiden. Valtuuston päätös 17.2.2020 listan ***liitteenä*.**

Valtuuston 15.11.2021 § 81 budjettikäsittelyssä päätettiin äänin 23-20 lisätä Hälvälän koululle määräraha lukukaudeksi 2022-2023. Hälvälän koulun oppilaat siirtyivät Tiilikankaan kouluun 1.8.2023 alkaen.

Valtuuston 11.11.2024 § 59 budjettikäsittelyssä äänestettiin talousarvion palauttamisesta koskien Tiilikankaan koulun kunnon selvittämistä sekä Tiilikankaan koulun lukuvuoden 2025-2026 jatkoajasta. Jatkovalmistelu- ja muutosesitys hylättiin. Valtuusto päätti näin pysyttää valtuuston 17.2.2020 § 6 Tiilikankaan koulua koskeneen lakkautuspäätöksen.

**Syntyvyyden aleneminen**

Lasten määrään vaikuttanein keskeisin tekijä on nopea syntyvyyden aleneminen. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2000 syntyi 56 742 lasta ja vuonna 2023 43 383 lasta eli -23,5 % vähemmän. Samaan aikaan muuttoliike kohti suurimpia keskuskaupunkeja on kiihtynyt.

Palveluverkkopäätöksen keskeinen peruste pohjautui syntyvyyden nopeaan alenemiseen. Tältä osin merkittävää muutosta ennusteisiin nähden ei ole tapahtunut. Hollolassa syntyneiden lasten määrä oli vuonna 1990 304 lasta, vuonna 2000 229 lasta, vuonna 2010 251 ja vuonna 2020 150 lasta (vuonna 2023 148 lasta).

Tilastokeskuksen syksyn 2024 ennusteen mukaan vuoteen 2030 mennessä 0-6 vuotiaiden määrä vähenee -3713, 7-14 vuotiaiden määrä -47 416 ja 13-15 vuotiaiden määrä -17 337 eli yhteensä alle 16 vuotiaiden määrän vähenemä on -72 114. Näin suurella lasten ja nuorten määrän vähenemällä on laajamittaisia vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, II-asteen opetuksen, korkeakoulutuksen sekä työvoiman osalta.

Hollolan kunnan opetustarpeisiin ja palveluverkkosuunnitteluun vaikuttaa merkittävästi kuntarakenne; nk. Vesikansan (Kukkilan, Kalliolan ja Paimelan) oppilaat ohjautuvat Lahden kouluihin 7-9 luokan osalta. Lisäksi Salpakankaalla toimii vaativan erityisen tuen koulu perusopetuksen oppilaille, Kankaan koulu (oppilaita 80 syksy 2024), mihin ohjautuu lapsia myös ulkokunnista. Myös lastensuojeluyksiköiden määrällä on vaikutuksia. Yhteensä ulkopaikkakuntalaisia lapsia opetuksessa on tällä hetkellä 118.

Muuttoliike tasaa lasten määrää erityisesti kuntakeskustan osalta.

Lukuvuonna 2019-2020 Hollolan kunnan koulujen oppilaiden ja esiopetuksessa olevien kokonaismäärä oli 2807 (ilman Kankaan koulua). Lukuvuonna 2024-2025 vastaava luku on 2568. Oppilasvähenemä on viime vuosina ollut n. 50 oppilasta/vuosi. Oppilasmääriä koskevissa keskusteluissa sekaannusta on aiheuttanut paitsi kuntarakenteen (Vesikansa) oppilasmäärä kunnan kouluissa, myös Kankaankoulun ja ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden määrä sekä se, että esikoulutoiminta ei ole perusopetukseen kuuluvaa toimintaa vaan varhaiskasvatuksen alaista toimintaa. Vertailuja eri lukujen välillä on tehty siten, että lukuihin ei kaikin osin ole sisältynyt samoja tekijöitä.

Ennusteiden mukaan Hollolan kunnan koulujen oppilaiden kokonaismäärä laskee nykyisestä 2365 oppilaasta 400-500 oppilasta tämän vuosikymmenen loppuun mennessä. Tätä kiihtyvää kehitystä selittää pienenevät ikäluokat, jotka tulevat isompien, poissiirtyvien ikäluokkien sijaan.

Lasten määrä on vähentynyt erityisesti kyläalueilla. Tähän vaikuttanee yleinen yhteiskunnallinen kehitys, missä asuminen keskittyy entistä enemmän keskusta-alueille, keskuskaupunkeihin sekä se, että lapsiperheiden määrä on syntyvyyden alenemisen myötä vähentynyt merkittävästi.

**Tiilikankaan koulun kunto**

Tiilikankaan koulun laajemman peruskorjauksen tarve on ollut ilmeinen jo vuodesta 2019 lähtien. Osa tiloista on suljettu, tiloihin on tehty kohdennettuja korjauksia ja

sisäilmaa on seurattu sisäilmatyöryhmän toimesta, johon kuuluu mm. lääkäri ja ympäristöterveydenhuollon asiantuntija.

Koska kiinteistö kuitenkin on elinkaarensa päässä ja tiedossa on jo toteutuneista esimerkeistä (mm. yläkoulu, Salpakankaan koulu, lukio) sekä kansallisen sisäilmaohjelman (VM) yhteydessä toteutetuissa tutkimuksissa on havaittu, että elinkaarensa loppuvaiheessa olevien rakennusten sisäilmariskit kasvavat voimakkaasti ja todennäköisyys nopeisiin väistötilatarpeisiin kasvaa. 1-2 vuoden lisäaika Tiilikankaan koulu osalta ei olisi tuonut ratkaisua tilakysymykseen, mutta olisi lisännyt riskejä merkittävästi. Mikäli Tiilikankaan koulua haluttaisiin ylläpitää, sen laajamittainen peruskorjaus tai uudisrakentaminen olisi välttämätöntä.

Tiilikankaan koulun sisäilman turvallisuuden varmistamista koskevien toimenpiteiden selvitys kevään 2025 lukukauden osalta on parhaillaan ulkopuolisen asiantuntijan arvioitavana. Selvitys ei vielä ole valmis.

**5-6 luokkalaisten siirtyminen keskuskouluihin**

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on käsitellyt 5-6 luokkalaisten sijoittumista palveluverkossa kokouksissaan 24.4.2024 ja 9.10.2024. Ennakkovaikutusten arvioinnissa on vertailtu nykyistä tilannetta ja 5.-6.-luokkalaisten palauttamista alakouluihin Herralan, Nostavan, Paimelan ja Pyhäniemen kouluissa. Lukuvuoden 2024-2025 alussa perusopetuksessa on oppilaita Herralassa 35, Nostavalla 40, Paimelassa 24 ja Pyhäniemessä 98. Neljännellä luokalla oppilaita on Herralassa 5, Nostavalla 11, Paimelassa 9 ja Pyhäniemessä 31.

Valtuuston päätöksessä 7.11.2016 §67 päätettiin, että 5.-6.-luokkalaiset siirtyivät keskuskouluihin 14.8.2017 alkaen. Kunnan yhtenäiskouluprosessi on rakentunut pitkän suunnittelutyön aikana. Koulujen rakenne, toiminnallisuus ja oppimisympäristöt on rakennettu tämän toimintamallin pohjalle. Oppilaalle muodostuu johdonmukainen koulupolku, jossa yksilölliset tarpeet voidaan huomioida ajan ja resurssien mukaisesti. Henkilökunnan osaaminen on käytössä kokonaisuus huomioiden. Opetussuunnitelman mukainen valinnaisuus toteutuu yhtenäiskouluissa paremmin kuin pienillä kouluilla, joissa henkilökuntaresurssit eivät mahdollista valinnaisainetarjontaa.

Huomioitavaa on, että opettajaresurssia jouduttaisiin lisäämään neljän henkilötyövuoden (280 000 euroa) verran vuositasolla. Psykososiaalisen oppilashuollon resurssia jouduttaisiin hajauttamaan ja se vähentäisi resurssia nykyisiltä vastaanottavilta kouluilta. Nostavan ja Herralan osalta varhaiskasvatuspalveluita jouduttaisiin siirtämään kuntakeskukseen ja hankkimaan lisätilat. Opetusresurssin hajauttaminen nostaisi oppilaskohtaisia kustannuksia. Ruoka- ja siivouspalveluita ei pystyttäisi toteuttamaan nykyisen palvelusopimuksen mukaisesti. Kustannussäästöä toisi kuljetuskustannukset, mutta tämä kattaisi vain yhden opettajan palkkauksen. Oppilaita jouduttaisiin siirtämään joukkoliikenteestä erilliskuljetuksiin.

5-6 luokan oppilaiden palautusta nk. kyläkouluihin ei pidetä edellä olevista syistä perusteltuna eikä se ratkaise käsillä olevaa tilakysymystä.

**Liitteenä** sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätös 9.10.2024 § 120 5-6 luokkalaisten sijoittuminen palveluverkossa sekä siihen liittyvä vaikutusten ennakkoarviointi.

**Oppilaaksi ottamisen periaatteet**

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on 9.10.2024 § 119 päättänyt oppilaaksi ottamisen periaatteista seuraavaa:

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti muodostaa kuusi (6) oppilaaksiottoaluetta 1.11.2024 alkaen.

Vesikansa (Kalliola ja Paimela), Pyhäniemi-Kirkonkylä, Hämeenkoski, Etelä-Hollola (Nostava ja Herrala) ja Salpakangas (Heinsuo, Salpakankaan koulu, Tiilikangas, Hälvälä). Tilanteissa, joissa oppilas asuu kahden entisen lähikoulualueen rajalla, oppilas voidaan ohjata siihen kouluun, johon kotoa on luonteva kulkusuunta ja johon koulukuljetuksen järjestäminen onnistuu tarkoituksenmukaisemmin. Näiden viiden alueen lisäksi muodostetaan koko Hollolan kattava erityisopetus.

Lisäksi valiokunta määritteli lähikoulujen määräytymisessä korostuvat periaatteet sekä tilanteet, joissa oppilaalle osoitetaan lähikoulu.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 9.10.2024 § 119 päätös **liitteenä.**

**Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen**

Tiilikankaan oppilaiden uudeksi lähikouluksi voidaan määritellä joko Heinsuon koulu tai Salpakankaan koulu. Molempiin vaihtoehtoihin liittyy haasteita.

Tiilikankaan koulussa on tällä hetkellä 34 esiopetuksen oppilasta ja 173 perusopetuksen oppilasta. Lähtökohtana on pidetty sitä, että luokkia ei ryhdytä hajasijoittamaan kahden koulun välillä.

Salpakankaan koulu on mitoitettu 850 oppilaalle ja siellä opiskelee syksyllä 2024 907 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi koulun yhteydessä on tällä hetkellä 74 esiopetuksen oppilasta ja Kankaan koulun 80 oppilasta. Mikäli Tiilikankaan oppilaat siirtyvät Salpakankaan kouluun, tilajärjestelyt vaativat mittavia muutoksia mm. sisäpihan kattaminen ja erityistilojen muutostöitä. Kustannusarvio 633 000 euroa. Salpakankaan koulun arvioidaan pysyvän 2020-luvun n. 900 oppilaan kouluna (ilman Tiilikankaan oppilaita)

Heinsuon koulu on mitoitettu 700 oppilaalle, koulussa on tällä hetkellä 552 5-9 luokan oppilasta. Tilat vaativat uuden sisääntuloeteisen rakentamisen sekä luokkatila- ja pihamuutoksia. Kustannusarvio 400 000 euroa. Heinsuon koulun arvioidaan vähenevän 2020-luvulla 200-300 oppilaan kouluksi (ilman Tiilikankaan oppilaita).

**Liitteenä** vaihtoehtojen vertailu.

Asiantuntijana kokouksessa paikalla sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 11.12.2024 käsitellyt § 147 päätökseestä saapuneet oikaisuvaatimukset ja adressin tiedoksi.

Kunnanhallitus päättää, että Tiilikankaan koululaisten (0-4 lk) uudeksi lähikouluksi määrätään 1.8.2025 alkaen Heinsuon koulu. Yksilöä koskevat päätökset tehdään kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Tiilikankaan koululaisten ohjaaminen Heinsuon kouluun on kokonaisarvioinnin pohjalta vaihtoehdoista parempi, koska se muodostaa oppilasmäärien suhteen tasapainoisemman kokonaisuuden eikä edellytä erikoisluokkien hajauttamista tai erikoisluokkarakenteiden purkamista. Vaihtoehto on myös taloudellisesti edullisempi.

Päätöksen täytäntöönpano edellyttää panostamista Heinsuon koulun toimintakulttuuriin ja pienten koululaisten tarpeiden huomioon ottamista eteistilojen, luokkatilojen, ruokailun ja pihasuunnittelun osalta.

Muutostöiden tarkempi suunnittelu käynnistetään välittömästi ja muutostyöt tulee toteuttaa ensisijaisesti kesän aikana.

**Äänestykset**
Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ?JAA?.
Ne, jotka kannattavat Saarnion ehdotusta, äänestävät ?EI?.

**Jaa**
Kati Pölönen
Helena Maattola
Minna Halme
Teemu Laine
Mika Lampola
**Ei**
Kristian Saarnio
Mira Viljanen
Hannu Siljander
Petri Palo
Toini Louekoski-Huttunen
Jarkko Niemi

**Päätös**
Kunnanhallitus merkitsi Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 11.12.2024 § 147 päätökseestä saapuneet oikaisuvaatimukset ja adressin tiedoksi.

Kunnanhallitus päätti säilyttää Heinsuon koulun 5-9 luokkien kouluna valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti. Tiilikankaan koulun oppilaat siirretään Valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti Salpakankaan koululle ja Salpakankaan koululta siirretään viranhaltija päätöksellä tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Merk. Asiantuntijakuultavana sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer ja Hollola Tilapalvelu Oy:n toimitusjohtaja Reijo Reponen.

Keskustelun kuluessa Kristian Saarnio esitti Toini Louekoski-Huttusen ensin kannattamana, että: Koska kunnanhallituksen puheenjohtaja päätti käyttää asiantuntija lautakunnan päätökseen otto-oikeuttaan liittyen Tiilikankaan oppilaiden sijoittelua koskevaan päätökseen ja koska, valtuuston tahtotila on ilmaistu 2020 päätöksenteon yhteydessä, että Tiilikankaan koulun oppilaat siirtyvät Salpakankaan kouluun Tiilikankaan koulun lakkauttamisen 1.8.2025 seurauksena sekä, koska Heinsuon koulu on suunniteltu 5-9 luokkien kouluksi, kunnanhallitus päättää säilyttää

Heinsuon koulun 5-9 luokkien kouluna valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti. Tiilikankaan koulun oppilaat siirretään Valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti Salpakankaan koululle ja Salpakankaan koululta siirretään viranhaltija päätöksellä tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty kunnanjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ?JAA?.

Ne, jotka kannattavat Saarnion ehdotusta, äänestävät ?EI?.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Kati Pölönen, Helena Maattola, Minna Halme, Teemu Laine, Mika Lampola) ja 6 EI ääntä (Kristian Saarnio, Mira Viljanen, Hannu Siljander, Petri Palo, Toini Louekoski-Huttunen, Jarkko Niemi).

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen Saarnion muutosehdotuksen.

Eriävä mielipide: Rahkonen , Lampola, Laine, Pölönen, Maattola, Halme

**Eriävä mielipide**
Päivi Rahkonen (esittelijä), Mika Lampola, Teemu Laine, Kati Pölönen, Helena Maattola, Minna Halme

**Kunnanhallitus, 10.02.2025, § 21**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimukset ja kannanotto VERKKOJULKINEN

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 11.12.2024 käsitellyt § 147 Tiilikankaan koulun oppilaiden uuden lähikoulun määräytymistä vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa. Päätökseen liittyen kuntaan tuli lukuisia oikaisuvaatimuksia. Kuntalain 92 §:ään ja hallintosäännön 32 §:n nojalla, kunnanhallituksen puheenjohtaja on 16.12.2024 päättänyt ottaa sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämän asian kunnanhallitukseen käsiteltäväksi. Otto-

oikeuden käyttäminen merkitsi, että asia siirtyi kokonaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Kunnanhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut.

Kunnanhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 13.1.2025 ja päätti (§5) säilyttää Heinsuon koulun 5-9 luokkien kouluna valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti. Tiilikankaan koulun oppilaat siirretään Valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti Salpakankaan koululle ja Salpakankaan koululta siirretään viranhaltija päätöksellä tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Kunnanhallituksen päätökseen on muutoksenhakuaikana tullut kaksi oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimukset ovat esityslistan verkkojulkisena liitteenä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan kuntalakia ja lisäksi hallintolain säännöksiä toissijaisina ja täydentävinä. Oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen on sidottu niihin vaatimuksiin, joita oikaisuvaatimuksessa esitetään, eikä se voi käsitellä asiaa laajemmin. Oikaisuvaatimuksen väitteet laillisuusvirheistä tutkitaan. Jos oikaisuvaatimuksessa on tarkoituksenmukaisuusperusteita, harkitaan oikaisuvaatimuksen hyväksymistä esitetyillä tarkoituksenmukaisuusperusteilla. Oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Oikaisuvaatimus voidaan hylätä, jos päätöksessä ei todeta laillisuusvirheitä. Jos oikaisuvaatimus hyväksytään laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteella, alkuperäinen päätös joko kumotaan tai sen tilalle tehdään uusi päätös.

Kuntaan 23.1.2025 saapunut oikaisuvaatimus sisältää useita viittauksia mahdolliseen laillisuusvirheeseen. Oikaisuvaatimuksessa esitetään päätöstä muutettavan seuraavasti: Tiilikankaan koululaisten (0-4lk) uudeksi lähikouluksi määrätään 1.8.2025 alkaen Heinsuon koulu ja Heinsuon koulu muutetaan 0–9 luokkien kouluksi. Oikaisuvaatimuksissa esille nostetuista asioista annetaan seuraavat selvitykset:

1. Pohjoispuolen palvelualueelle ei tämän päätöksen mukaan tule kaikille yhtenäistä koulupolkua eikä hallintolain 6 § toteudu.

**Selvitys:** Oppilaan koulupolkuun voi tulla perusopetuksen aikana muutoksia. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa. Kyseessä on valtuuston tekemän päätöksen toimeenpano, jossa Perusopetuslain 6 §:n mukaan kunnan tulee osoittaa oppivelvolliselle lähikoulu.

2. Salpakankaan nykyiset oppilaat ovat saaneet lähikoulu- tai oppilaaksiottopäätöksen perusopetuslain 6 § Oppilaan koulupaikan määräytymisen mukaan ja heillä on saman lain 28 § mukaan oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Perusteluksi ei riitä, että Tiilikankaan koulun oppilaat tulevat Salpakankaan kouluun.

**Selvitys**: Perusopetuslain mukaan koulupaikan määräytyminen ei tarkoita sitä, että oppilaan koulu ei voisi vaihtua. Kunta määrittelee muutoksessa oppilaalle uuden lähikoulun.

Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa. (13.7.2018/542) Perusopetuslaki §6

Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kouluun kuin kunnan määräämään lähikouluun. Oppilas voidaan ottaa hakemaansa kouluun, jos siellä on tilaa ja muut mahdolliset valintaperusteiden edellytykset täyttyvät. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Ensisijainen oikeus päästä kyseiseen kouluun on oppilailla, joille se on osoitettu lähikouluksi. Oppilaan hakeutuessa muuhun kuin lähikouluunsa voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista. Tällöin kyseessä on toissijainen oppilaaksiotto. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on 23.6.2021 § 70 päättänyt toissijaisen oppilaaksioton periaatteista.

3. Lakiin perustuva tasapuolinen kohtelu oppilaille hallintolain mukaan sekä huomioidaan perusopetusta järjestäessä lapsen etu (Perusopetuslaki 3a §), ettei tule koulupaikka muutoksia tulevina kouluvuosina.

**Selvitys**: Voimassa olevan koulutuslainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset, kaavoituspolitiikka ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan kouluverkkoon. Kunnassa voi tulla tilanne, jolloin oppilaspaikkoja on vähennettävä kouluja yhdistämällä tai lakkauttamalla. Kouluverkkoa koskevat päätökset, kuten koulun lakkauttaminen ovat kunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita.

4. Rehtorien muuttaessa oppilaaksiottopäätöstä kesken kouluvuosien, lisää kustannuksia ja epätasapuolista kohtelua suhteessa samalla alueella asuviin saman koulun saman luokka-asteen oppilaisiin tiettyjen oppilaiden vaihtaessa lähikoulua, joka voi johtaa välilliseen syrjintään, joka perustuslaissa kielletään.

**Selvitys:** Rehtorit tekevät oppilaaksiottopäätökset voimassa olevien päätösten mukaisesti yhdenmukaisin perustein. Pohjalla on Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätös oppilaaksiottoalueista 9.10.2024 § 119.

Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin kuin toisia jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Oppilaaksiottopäätöksissä ei syrjitä ketään oppilasta hänen henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella.

5. Perusopetuslaki 2 § Opetuksen tavoitteet, 3 § Opetuksen järjestämisen perusteet ja 3a § Lapsen edun ensisijaisuus. Kaikkiin oppilaaksiottopäätösten muutoksiin tarvitaan oppilaan vanhempia mukaan ja heitä tulee kuulla Hallintolain mukaisesti pykälät 6, 34, 36, 37, 42.

**Selvitys:** Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Hollolan kunnan hallintosäännön mukaan oppilaaksiotosta päättää perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori.

Oppilaaksiottopäätöksestä voi valittaa aluehallintovirastoon. Oppilaaksiottopäätös ei edellytä huoltajan kuulemista vaan kunta osoittaa oppilaalle lähikoulun.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää. Tässä tilanteessa perusopetuslain kuulemisperustetta ei ole tämän päätöksen yhteydessä.

6. Kunnan pohjoispuolen alueet laitetaan 13.1.2025 kunnanhallituksen pöytäkirjan § 5 Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa tehdyn päätöksen mukaan epäedulliseen asemaan eteläisenpuolen asukkaisiin nähden, koska pohjoispuolelle ei tulisi 0–9 luokkien koulua.

**Selvitys:** Päätös ei muuta nykyistä tilannetta 0-9 luokkien koulun sijoittumiseen, koska vuodesta 2014 lähtien Salpakankaan koulu on ollut kunnan ainoa 0-9 luokkien koulu.

7. Tulevaisuudenkin kannalta on parempi, että Hollolassa on jatkossakin kaksi koulua kuntakeskuksessa, joissa on vuosiluokat 0–9.

**Selvitys:** Oikaisuvaatimuksen tekijän kannanotto ja toteamus.

8. Tiilikankaan koulun oppilaiden siirtyminen Heinsuon kouluun ja Heinsuon koulun muuttaminen 0–9 luokkien kouluksi mahdollistaa jatkossa Hollolan kunnan oppilaiden vapauden hakeutua kumpaan kouluun tahansa joko Heinsuon kouluun tai Salpakankaan kouluun.

**Selvitys:** Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Hollolan kunnan hallintosäännön mukaan oppilaaksiotosta päättää perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kouluun kuin kunnan määräämään lähikouluun. Oppilas voidaan ottaa hakemaansa kouluun, jos siellä on tilaa ja muut mahdolliset valintaperusteiden edellytykset täyttyvät. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Ensisijainen oikeus päästä kyseiseen kouluun on oppilailla, joille se on osoitettu lähikouluksi. Oppilaan hakeutuessa muuhun kuin lähikouluunsa voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on 23.6.2021 § 70 päättänyt toissijaisen oppilaaksioton periaatteista.

9. Tiilikankaan koulun toiminnan lopettamista ei voi kunnan tekemän selvityksen mukaan lykätä.

Selvitys: Tässä ei esitetä konkreettista muutosta nykyiseen päätökseen, vaan kohta on luonteeltaan toteamus.

10. Annetaan mahdollisuus Tiilikankaan koulun entisille Hälvälän koulun oppilaille hakeutua joko Heinsuon kouluun tai Salpakankaan kouluun, jos heidän vanhempansa katsovat sen paremmaksi vaihtoehdoksi.

**Selvitys**: Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalla on hallintosäännön mukainen päätösvalta perusopetuspalvelujen järjestämisestä ja laajuudesta, asioissa, joihin

kunnanhallitus on käyttänyt otto-oikeutta, kunnnanhallituksella. Tällä hetkellä Heinsuon koulussa annetaan opetusta 5-9 luokkalaisille eikä kunnanhallitus ole katsonut perustelluksi laajentaa opetusta Heinsuon koululla.

Tiilikankaan koulun D-osa suljettiin sisäilmaongelman takia ja koulukiinteistön sisällä opetusryhmät tiivistettiin koulun muihin osiin. Silloinen Hälvälän alue ja Tiilikankaan alue muodostivat yhteisen Keski-Hollolan oppilaaksiottoalueen, jossa on tasattu molempien koulujen oppilasmääriä koulujen kesken tarpeen mukaan lukuvuosittain, koska koulujen välinen etäisyys oli noin kolmen kilometriä. Lukuvuoden 2019 - 2020 Tiilikankaan koulun korjaustoimenpiteiden takia tilanahtautta helpottamaan osoitettiin noin yhden opetusryhmän suuruiselle oppilasmäärälle Tiilikankaan oppilaita uusi lähikoulu Hälvälän kouluun perustellusta syystä ja samalla tasattiin Keski-Hollolan oppilaaksiottoalueen opetusryhmien kokoa. Asian valmistelusta ja perusteista tiedotettiin huoltajia 19.3.2019 Wilma-viestillä.

11. Tässä ei esitetä konkreettista muutosta nykyiseen päätökseen, vaan kohta on luonteeltaan oikaisuvaatimuksen perustelujen yhteenveto.

- -

Kuntaan 27.1.2025 saapunut oikaisuvaatimus, ei sisällä väitettä laillisuusvirheestä. Oikaisuvaatimuksena päätöstä esitetään muutettavaksi siten, että

1. Tiilikankaan koululle annetaan 2 vuoden jatkoaika, jolloin koulun lopetus olisi ajettu alas hallitusti. Tässä ajassa oppilaiden siirrot pystyttäisiin suunnittelemaan paremmin sekä turhat ja massiiviset remontit Heinsuon ja Salpakankaan kouluilla vältettäisiin.

2. Heinsuon koulu muutetaan virallisesti 0-9 luokkien kouluksi, jolloin oppilasvirrat tulisivat jatkossa jakautumaan tasaisemmin, yhtenäinen koulupolku toteutuisi eikä muutos vaikuttaisi niin suuren oppilasmäärän koulunkäyntiin. Tiilikankaan oppilaat ohjattaisiin Heinsuon kouluun, jonne oli jo tehty suunnitelmat oppilaiden siirtymisestä, toisin kuin esityslistan ulkopuolisesta muutosehdotuksesta.

**Selvitys:**

Kohdan 1 osalta päätös koulun lopettamisesta on valtuuston toimivaltaa. Valtuusto on kokouksessaan 17.02.2020, päättänyt (§ 6) että koulun toiminta päättyy 1.8.2025 alkaen. Päätöksentekohetkellä, hallintosäännön mukainen toimivalta koulu toiminnan lopettamisesta oli valtuustolla. Päätöksentekohetkellä toimivalta ?perusopetuspalvelujen järjestämisestä ja laajuudesta?, sekä ?oppilaan opetuksen järjestämispaikan osoittaminen tai sen vaihtaminen: päättää oppilaaksiottoalueesta? oli Hyvinvointivaliokunnalla. Valtuusto on kokouksessaan 11.11.2024 hylännyt esityksen koulun toiminnan jatkamisesta ja näin pitänyt voimassa 17.2.2020 tehdyn päätöksen. Nyt päätettävässä asiassa päätöksen kohteena on oppilaiden sijoittumispäätöksen tekeminen, eikä kunnanhallituksella ole toimivaltaa päättää koulun toiminnan jatkamisesta.

Tämänhetkisten ennusteiden mukaan Salpakankaan koulun oppilasmäärä ei tule olennaisesti laskemaan lukuvuoden 2027-2028 alkuun mennessä. Tämän vuoksi Salpakankaan koulun osalta tarvittaisiin muutosremontteja aina oppilasmäärän noustessa oppilassiirtojen myötä, jotta oppilaille saadaan pedagogisesti tarkoituksenmukainen oppimisympäristö.

Kohdan 2. osalta kunnanhallitus toteaa, että hallintosäännön mukainen toimivalta palvelujen järjestämisestä opetustoimen osalta on Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalla ja nyt käsiteltävän päätöksen osalta otto-oikeuteen perustuen kunnanhallituksella. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta ei oppilaaksiotto-oikeudesta päättäessään ole linjannut opetuksen järjestämistä Heinsuon koululla rajatusti ja mahdollinen rajaus voidaan muuttaa uudella toimielimen uudella päätöksellä.

Kuntaan 27.1.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen yhteydessä on esitetty, että alkuperäisestä vaihtoehdosta poikkeava päätös olisi puutteellisesti valmisteltu. Oikaisuvaatimuksen perusteluosion osalta on arvioitu seuraavaa: lapsen etu, turvallisuus, kunnan elinvoiman pitäminen ja lisääminen, taloudelliset perusteet ja päätöksen vastuullisuus.

**Selvitys:**

Ratkaisuvalta valmistelun riittävyyteen on toimivaltaisella toimielimellä. Kunnanhallitus on tehnyt asiassa päätöksen, muutosesityksen mukaisesti ja päätöstä tehdessään ei ole nähnyt tarvetta asian jatkovalmistelulle.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hylkää jätetyt oikaisuvaatimukset esittelyosan selvityskohdissa kerrotuin perustein.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakuultavana sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer.

---

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 19.02.2025, § 12**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi
Sanna Plit-Rehula, perusopetuksen rehtori, sanna.plit-rehula@hollola.fi
Minna Tsutsunen, erityisopetuksen rehtori, minna.tsutsunen@hollola.fi
Anssi Vidman, perusopetuksen rehtori, anssi.vidman@hollola.fi

Hollolan kunnanhallitus päätti 13.1.2025, että Tiilikankaan koulun 0-4 ryhmien oppilaat siirtyvät Salpakankaan kouluun Tiilikankaan koulun lakkauttamisen yhteydessä 1.8.2025. Päätöksen mukaisesti Salpakankaan koululta siirretään viranhaltijan päätöksellä tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Valtioneuvoston hyväksymän perusopetuksen tuntijaon mukainen valinnaisaineiden opetus painottuu vuosiluokille 8 ja 9. Tulevan lukuvuoden 2025 - 2026 osalta

valinnaisainevalinnat on tehty syksyllä 2024. Aikataulusyistä valintoja ei ehditä enää uudelleen tekemään eikä opetusryhmiä perustamaan. Lisäksi 8. - 9. -luokkalaisten siirto aiheuttaisi molemmille kouluille tilajärjestelyihin liittyviä ongelmia ja lisätilojen tarvetta. Samalla oppilaiden viikoittaiset siirtymät koulujen välillä olisivat noin 10 oppitunnin verran. Tästä syystä ei ole mahdollista siirtää vuosiluokkien 8 ja 9 oppilaita kunnanhallituksen päätöksen 13.1.2025 mukaisesti Salpakankaan koulusta Heinsuon kouluun.

Ehdotamme, että kunnanhallituksen päätöksen siirrot kohdistuvat vuosiluokkiin 5, 6 ja 7. Viides- ja seitsemäsluokkalaisten osalta siirtymä tapahtuu luontevaan ajankohtaan, koska Heinsuon koulun opetusryhmät perustetaan vuosittain em. vuosiluokkien osalta. Kuudesluokkalaisten osalta tulevana lukuvuonna saadaan koulujen opetusryhmien määrää tasattua tulevia vuosia varten, jolloin jatkossa oppilassiirrot koskisivat vain viidettä vuosiluokkaa.

Musiikkipainotteista opetusta järjestetään Salpakankaan koulussa vuosiluokille 3 - 9 ja liikuntapainotteista opetusta Heinsuon koulussa vuosiluokille 5 – 9. Painotettuun opetukseen valitaan perusopetuslain mukaisesti oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavan valintakokeen perusteella. Painotettuun opetukseen hyväksyminen määrittää oppilaan lähikoulun. Painotettu opetus järjestetään ainoastaan kyseisillä kouluilla edellä kuvatulla perusteella.

Kunnanhallituksen päätöstä koulua lähinnä asuvia oppilaiden osalta tulee täsmentää, tarkoitetaanko lähinnä Heinsuon koulua asuvilla oppilailla maantieteellisesti Heinsuon lähinnä asuvia oppilaita vai mitataanko etäisyys koulumatkan pituuden perusteella.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päättää, että Salpakankaan- ja Heinsuon koulujen väliset oppilassiirrot koskevat vuosiluokkia 5-7. Musiikin painotettu opetus järjestetään Salpakankaan koululla ja siirrot eivät koske valintakokeen perusteella painotettuun opetukseen valittuja oppilaita, koska painotettua musiikinopetusta ei järjestetä Heinsuon koululla.

Heinsuon kouluun siirretään tarvittava määrä 5-7 vuosiluokan oppilaita, joiden koulumatkan pituus Heinsuon kouluun on lyhin Hollolan kunnan koulukuljetusperiaatteiden mukaista reittiä pitkin. Tarvittava siirrettävien oppilaiden määrä määräytyy Salpakankaan ja Heinsuon koulujen perustettavien opetusryhmien perusteella. Ryhmät perustetaan muodostaen sekä Salpakankaan että Heinsuon kouluun tarkoituksen mukaiset valiokunnan päättämän ryhmäkoon mukaiset opetusryhmät.

Jatkossa siirrot tulevat koskemaan ainoastaan viidennelle vuosiluokalle siirtyviä oppilaita.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merk. Asiantuntijana kuultavana olivat perusopetuksen rehtorit ja erityisopetuksen rehtori.

**Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, 12.03.2025, § 30**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Oheismateriaali

1 Oikaisuvaatimus sihy 19.2.2025 § 12 VERKKOJULKINEN

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 19.2.2025 § 12 päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti § 12 oppilaaksiottamisen periaatteista vuoden palveluverkkomuutoksessa.

Päätöstä halutaan oikaistavaksi, että Tiilikankaan koulun oppilaille sekä Tiilikankaan ja Hälvälän kunnan alueiden lapsille osoitetaan oikeudenmukainen ja yhtenäinen koulupolku Heinsuon kouluun. Heinsuon koulusta tehdään Tiilikankaan ja Hälvälän alueiden lähikoulu sekä kunnanhallituksen 13.1.2025 kohta § 5 Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen vuoden 2025 palveluverkonmuutoksen päätös käsitellään uudestaan.

Selvitys

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti 19.2.2025 § 12 kokouksessaan, että Salpakankaan- ja Heinsuon koulujen väliset oppilassiirrot koskevat vuosiluokkia 5-7. Musiikin painotettu opetus järjestetään Salpakankaan koululla ja siirrot eivät koske valintakokeen perusteella painotettuun opetukseen valittuja oppilaita, koska painotettua musiikinopetusta ei järjestetä Heinsuon koululla.

Heinsuon kouluun siirretään tarvittava määrä 5-7 vuosiluokan oppilaita, joiden koulumatkan pituus Heinsuon kouluun on lyhin Hollolan kunnan koulukuljetusperiaatteiden mukaista reittiä pitkin. Tarvittava siirrettävien oppilaiden määrä määräytyy Salpakankaan- ja Heinsuon koulujen perustettavien opetusryhmien perusteella. Ryhmät perustetaan muodostaen sekä Salpakankaan että Heinsuon kouluun tarkoituksen mukaiset valiokunnan päättämän ryhmäkoon mukaiset opetusryhmät. Jatkossa siirrot tulevat koskemaan ainoastaan viidennelle vuosiluokalle siirtyviä oppilaita.

Kunnanhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 13.1.2025 ja päätti (§5), että Tiilikankaan koulun oppilaat siirretään 1.8.2025 Salpakankaan koululle ja Salpakankaan koululta siirretään viranhaltijapäätöksellä tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Kuntalain 92 §:ään ja hallintosäännön 32 §:n nojalla, kunnanhallituksen puheenjohtaja on 16.12.2024 päätti ottaa sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämän asian kunnanhallitukseen käsiteltäväksi. Otto-oikeuden käyttäminen merkitsi, että asia siirtyi kokonaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Kunnanhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut.

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päätös 19.2.2025 § 12 koski kunnanhallituksen 13.1.2025 §5 päätöksen toimeenpanoon liittyviä tarkennuksia. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta ei voi ottaa kunnanhallituksen 13.1.2025 § 5 tekemää päätöstä uudelleen käsittelyyn. Kunnanhallitus on käsitellyt 10.2.2025 § 21 kyseiseen

päätökseen tulleet oikaisuvaatimukset ja hylännyt oikaisuvaatimukset. Asianosaisen oikaisuvaatimus liittyy kunnanhallituksen tekemään päätökseen ja sen muuttamiseen. Asianosainen ei vaadi oikaisua sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan 19.2.2025 §12 tekemään päätökseen.

**Ehdotus**
Esittelijä: Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hylkää oikaisuvaatimuksen esittelyosan selvityskohdissa kerrotuin perustein.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hylkäsi oikaisuvaatimuksen esittelyosan selvityskohdissa kerrotuin perustein.

---

**Kunnanhallitus, 14.04.2025, § 89**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kim Strömmer, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kim.strommer@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle 32 03.04.04.04.10 2025
2 Lausunnon liite Oppilaaksi ottamisen periaatteista päättäminen Sivistys ja hyvinvointivaliokunta 09102024 pykälä 119

**Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Hollolan kunnanhallitukselle, dnro 432/03.04.04.04.10/2025**

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta on tullut lausuntopyyntö koskien valituksenalaista päätöstä. Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 25.4.2025. Päätös johdon haetaan muutosta koskee Hollolan kunnan kunnanhallituksen pöytäkirjaan 10.2.2025 kohtaan § 21 Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytyminen vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa.

Hollolan kunnanhallitus on käsitellyt oikaisuvaatimuksen 10.2.2025 § 21. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 11.12.2024 käsitellyt § 147 Tiilikankaan koulun oppilaiden uuden lähikoulun määräytymistä vuoden 2025 palveluverkkomuutoksessa. Päätökseen liittyen kuntaan tuli lukuisia oikaisuvaatimuksia. Kuntalain 92 §:ään ja hallintosäännön 32 §:n nojalla, kunnanhallituksen puheenjohtaja on 16.12.2024 päättänyt ottaa sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämän asian kunnanhallitukseen käsiteltäväksi. Otto-oikeuden käyttäminen merkitsi, että asia siirtyi kokonaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Kunnanhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut.

Kunnanhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 13.1.2025 ja päätti (§5) säilyttää Heinsuon koulun 5-9 luokkien kouluna valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti. Tiilikankaan koulun oppilaat siirretään Valtuuston päätöksen/tahtotilan mukaisesti Salpakankaan koululle ja Salpakankaan koululta siirretään viranhaltija päätöksellä

tarvittava määrä Heinsuon koulua lähinnä asuvia oppilaita Heinsuon kouluun, pyrkien säilyttämään opetusryhmät, jotta asianmukaiset ja turvalliset tilat pystytään kaikille oppilaille ja henkilökunnalle takaamaan.

Kunnanhallituksen päätökseen muutoksenhakuaikana tuli kaksi oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovellettiin kuntalakia ja lisäksi hallintolain säännöksiä toissijaisina ja täydentävinä. Oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen on sidottu niihin vaatimuksiin, joita oikaisuvaatimuksessa esitetään, eikä se voi käsitellä asiaa laajemmin. Oikaisuvaatimuksen väitteet laillisuusvirheistä tutkitaan. Jos oikaisuvaatimuksessa on tarkoituksenmukaisuusperusteita, harkitaan oikaisuvaatimuksen hyväksymistä esitetyillä tarkoituksenmukaisuusperusteilla. Oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Oikaisuvaatimus voidaan hylätä, jos päätöksessä ei todeta laillisuusvirheitä. Jos oikaisuvaatimus hyväksytään laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteella, alkuperäinen päätös joko kumotaan tai sen tilalle tehdään uusi päätös.

Kuntaan 23.1.2025 saapunut oikaisuvaatimus sisälsi useita viittauksia mahdolliseen laillisuusvirheeseen. Oikaisuvaatimuksessa esitettiin päätöstä muutettavan seuraavasti: Tiilikankaan koululaisten (0-4lk) uudeksi lähikouluksi määrätään 1.8.2025 alkaen Heinsuon koulu ja Heinsuon koulu muutetaan 0–9 luokkien kouluksi.

Vastauksena Hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön, on laadittu liitteen mukainen lausunto.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon ja sen liitteen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, Tiilikankaan oppilaiden uuden lähikoulun määräytymistä koskevassa asiassa (diaarinumero 432/03.04.04.04.10/2025).

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 263**

Liitteet

1 Hämeenlinnan hallinto-oikeus päätös 16.9.2026 nro 2110/2026, dnro 432/2025
Verkkojulkisuus rajoitettu

Hallinto-oikeudelle on jätetty kunnallisvalitus, joka liittyi Tiilikankaan koulun lakkauttamisen jälkeisiin oppilaiden sijoittamista koskeviin päätöksiin Hollolassa. Kunnallisvalituksessa vaadittiin, että Tiilikankaan oppilaat olisi tullut siirtää Heinsuon kouluun ja että Heinsuo olisi muutettu esiopetuksen sekä luokkien 1−9 kouluksi. asianosaisen mukaan kunnanhallituksen ratkaisu asetti Tiilikankaan ja Hälvälän alueen oppilaat epäedulliseen asemaan suhteessa muihin oppilaisiin.

Hallinto-oikeus ratkaisi asian kahdessa osassa:

1. Oppilaiden sijoittamista koskenut valitus jätettiin tutkimatta

Hallinto-oikeus katsoi, että kunnanhallituksen 13.1.2025 tekemä ratkaisu oppilaiden sijoittamisesta oli luonteeltaan periaatepäätös ja valmistelua myöhempiä lähikoulupäätöksiä varten. Yksittäisen oppilaan koulupaikkaa ei ollut vielä ratkaistu lopullisesti.

Tämän vuoksi: kunnanhallituksen ei olisi pitänyt tutkia oikaisuvaatimusta tältä osin,

hallinto-oikeus kumosi kunnanhallituksen 10.2.2025 tekemän päätöksen siltä osin kuin oikaisuvaatimus oli tutkittu ja hylätty, itse valitusta oppilaiden sijoittamisesta ei tutkittu.

Hallinto-oikeuden mukaan, että mahdolliset oikeudelliset kysymykset tulee arvioida myöhemmin varsinaisten lähikoulupäätösten yhteydessä, joihin haetaan muutosta erillisen muutoksenhakumenettelyn kautta.

2. Heinsuon koulun säilyminen 5−9 -kouluna jäi voimaan

Hallinto-oikeus tutki kunnanhallituksen päätöksen siltä osin, että kunnanhallitus oli päättänyt Heinsuon koulun pysyvän 5−9-luokkien kouluna.

Hallinto-oikeus totesi, että:

· Tiilikankaan koulun lakkauttamisesta oli päätetty jo kunnanvaltuustossa vuonna 2020.

· Tätä vanhaa valtuuston päätöstä ei voitu enää arvioida tämän valituksen yhteydessä.

· Kunnalla on laaja harkintavalta järjestää perusopetus alueellaan.

· Kunnanhallitus ei ollut käyttänyt harkintavaltaansa lainvastaisesti päättäessään, että Heinsuo säilyy 5−9-luokkien kouluna.

Hallinto-oikeus ei ottanut kantaa siihen, olisiko Heinsuosta pitänyt tehdä 0−9-koulu tai oliko se tarkoituksenmukainen ratkaisu. Se arvioi vain päätösten lainmukaisuutta.

Hallinto-oikeus päätti, että:

- kunnanhallituksen päätös oikaisuvaatimuksen tutkimisesta kumottiin menettelyvirheen vuoksi,
- oppilaiden sijoittamista koskeva valitus jätettiin tutkimatta,
- kunnanhallituksen linjaus, jonka mukaan Heinsuon koulu pysyy 5−9-luokkien kouluna, jäi voimaan.

Päätöksestä oli mahdollista hakea valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksi ja toteaa:

1. Hallinto-oikeuden päätöksellä kunnanhallituksen päätös oikaisuvaatimuksen käsittelystä on kumottu,

2. Kunta ei hae hallinto-oikeuden päätökseen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Kunnan johtoryhmä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

## § 264
## Oppilasesitys maanpuolustuskurssi 2027

HOLDno-2026-688

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Oppilasesityskirje_Kanta-Häme ja Päijät-Häme
Verkkojulkisuus rajoitettu
2 Liite, Kanta-Häme, Päijät-Häme
Verkkojulkisuus rajoitettu

Lupa- ja valvontavirasto järjestää vuonna 2027 Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen alueellisen maanpuolustuskurssin yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa. Maanpuolustuskursseilla käsitellään ulko- ja turvallisuuspolitiikan ajankohtaisia ja keskeisiä kysymyksiä sekä perehdytään eri alojen järjestelyihin, varautumiseen ja valmiuteen normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Näkökulma on alueellisissa ja paikallisissa tehtävissä sekä yhteistoiminnassa.
Kursseille valitaan henkilöitä, jotka ovat johtavassa asemassa tai toimivat varautumisen keskeisissä tehtävissä julkishallinnossa, kunnassa tai sen liikelaitoksissa, yrityksissä tai järjestöissä. Kurssipaikat ovat organisaatiolähtöisiä.

Oppilasesityksiä tehtäessä pyydetään huomioimaan, että kurssille esitettävän henkilön tulee:

- toimia tai olla suunniteltu toimimaan tehtävässä, jolla on merkitystä organisaation varautumisen, jatkuvuudenhallinnan, turvallisuuden tai johtamisen näkökulmasta
- sitoutua osallistumaan koko kurssiin
- olla sellaisessa uravaiheessa, että kurssin tuottama osaaminen ja verkostot hyödyttävät sekä osallistujaa että hänen edustamaansa organisaatiota pitkällä aikavälillä.

Lupa- ja valvontavirasto kiinnittää oppilasvalintoja tehdessään huomiota siihen, että kurssille esitettävällä henkilöllä on arviolta vielä riittävästi (vähintään 10 vuotta) työuraa jäljellä. Tavoitteena on, että kurssin käynyt henkilö pystyy hyödyntämään kurssilla saamaansa osaamista ja luomiaan verkostoja aktiivisesti myös tulevina vuosina. Tämän vuoksi oppilasesityksessä pyydetään ilmoittamaan esitettävän henkilön syntymävuosi.

Saadun oppilaspaikkajaon mukaisesti Hollolan kunnalla on yksi paikka vuonna 2027. Organisaatioita pyydetään lisäksi nimeämään enintään kaksi varahenkilöä mahdollisten peruutusten varalle. Kuntia pyydetään ottamaan esityksissään huomioon myös keskeisissä luottamustehtävissä toimivat henkilöt, kunnan valmiuden ja jatkuvuudenhallinnan kannalta merkittävät liikelaitokset sekä kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt ja muut yhteisöt, joilla on kriittisiä palvelutehtäviä. Kurssi on maksuton kuten myös kurssin aikaiset ruokailut. Kurssin järjestäjien toimesta ei osanottajille makseta päivärahoja, matkakorvauksia tai muita kuluja.

Hollolan kunnalle on oppilasesityksiin varattu yksi paikka. Osallistujalle maksetaan päivärahat, matkakorvaukset sekä muita kuluja, kunnnan matkustusohjeen mukaisesti.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus nimeää oppilasesityksen seuraavasti: hallintopäällikkö Kattainen ja hänelle varalle työllisyysaluejohtaja Anne Tapaila sekä kehityspäällikkö Eero Häyrinen.

**Päätös**
Kunnanhallitus nimesi oppilasesityksen seuraavasti: valtuuston puheenjohtaja Hakanen ja hänelle varalle hallintopäällikkö Kattainen sekä työllisyysaluejohtaja Tapaila.

**Tiedoksi**
Oppilasesitys saadun ohjeen mukaisesti kurssin järjestäjälle, nimetty osallistuja ja hänen varahenkilöilönsä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 96,30.03.2026**
**Kunnanhallitus, § 265, 28.09.2026**

**§ 265**
**Edustajan nimeäminen Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä**

HOLDno-2026-133

**Kunnanhallitus, 30.03.2026, § 96**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymän yhtymäkokous pidetään tiistaina 19.5.2026 klo 9.30. Kokouspaikka on Koulutuskeskus Salpauksen Vipusen kampus, Vipusenkatu 5 A1, 15230 Lahti, auditorio. Yhtymäkokousedustajien tiedot pyydetään lähettämään 17.4.2026 mennessä.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 19.5.2026 käsitellään päätösasioina mm. vuoden 2025 tilinpäätös sekä kuluvan vuoden talousarviomuutos. Yhtymäkokouksen kutsu ja kokousmateriaali toimitetaan sähköisenä viikolla 17.

Kuntalain (410/2015) 60 § mukaan ?Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin.?

Hollolan kunnan yhtymäkokousedustajina 18.11.2025 yhtymäkokouksessa olivat:

- Jaana Seppälä varalla Henna Hyytiä
- Saara Kiiskinen varalla Hanna Paikkala
- Enni Saxlin varalla Sofia Rossi
- Irja Vuorela varalla Ann-Mari Lehtinen

Jokaisella Hollolan kuntaedustajalla on käytettävissä 7 3/4 ääntä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus valitsee yhtymäkokousedustajat koulutuskuntayhtymän yhtymäkokoukseen 19.5.2026

**Päätös**
Kunnanhallitus valitsi edustajiksi yhtymäkokoukseen 19.5.2026:

- Jaana Seppälä varalla Henna Hyytiä
- Saara Kiiskinen varalla Kristiina Vanhala-Selin
- Enni Saxlin varalla Sofia Rossi
- Irja Vuorela varalla Ann-Mari Lehtinen

Jokaisella Hollolan kuntaedustajalla on käytettävissä 7 3/4 ääntä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 265**

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Yhtymäkokousedustajien nimeämispyyntö jäsenkunnilta 17.11.2026 kokoukseen

Koulutuskeskus Salpaus- kuntayhtymän yhtymäkokous pidetään tiistaina 17.11.2026 klo 9.30 Koulutuskeskus Salpauksen keskustakampus, Lahti, Ståhlberginkatu 4 C, auditorio. Yhtymäkokousedustajat pyydetään vahvistamaan kokousedustajat 9.10.2026 mennessä.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 17.11.2026 käsitellään päätösasioina perussopimuksen mukaisesti mm. vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelma, vuoden 2027 talousarvio sekä kuluvan vuoden talousarviomuutos.

Kuntalain (410/2015) 60 § mukaan ?Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin.?

Kuntaa pyydetään ottamaan huomioon kuntalain ja tasa-arvolain kiintiösäännökset kuten sopimuksessa puolueiden piirijärjestöjen kuntayhtymäneuvotteluista kunnallisvaalikaudella 2025-2029 on sovittu.

Hollolan kunnan yhtymäkokousedustajiksi kokoukseen19.5.2026 valittiin:

- Jaana Seppälä varalla Henna Hyytiä
- Saara Kiiskinen varalla Hanna Paikkala
- Enni Saxlin varalla Sofia Rossi
- Irja Vuorela varalla Ann-Mari Lehtinen

Jokaisella Hollolan kuntaedustajalla on käytettävissä 7 3/4 ääntä.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus valitsee yhtymäkokousedustajat ja -varaedustajat koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymän kokoukseen.

**Päätös**
Kunnanhallitus valitsi koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymän kokoukseen edustajiksi

- Jaana Seppälä varalla Henna Hyytiä
- Saara Kiiskinen varalla Hanna Paikkala
- Enni Saxlin varalla Sofia Rossi
- Irja Vuorela varalla Ann-Mari Lehtinen

Jokaisella Hollolan kuntaedustajalla on käytettävissä 7 3/4 ääntä.

**Tiedoksi**
- Koulutuskeskus Salpaus, valitut kunnan edustajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 139,27.04.2026**
**Kunnanhallitus, § 266, 28.09.2026**

**§ 266**
**Koulutuskuntayhtymä Salpaus, yhtymäkokous, talousarvio**

HOLDno-2026-349

**Kunnanhallitus, 27.04.2026, § 139**

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Koulutuskuntayhtymä Salpauksen yhtymäkokous pidetään 19.5.2026 klo 9.30 alkaen.

Käsiteltävät asiat löytyvät koulutuskuntayhtymän sivustolta osoitteesta: Salpaus / Päätöksenteko, toiminta ja talous / Esityslistat, pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset / yhtymäkokous

Asialistalla järjestäytymispykälien lisäksi:

6. Yhtymähallituksen info

7. tarkastuslaitakunnan arviointikertomus

8. Hallituksen esitys tilauden 2025 tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

9. Koulutuskuntayhtymä Salpaus-kuntayhtymän vuoden 2025 tilinpäätöksen hyväksyminen

10. Koulutuskuntayhtymä Salpaus-kuntayhtymän henkilöstökertomus vuodelta 2025

11. sidonnaisuuksien ilmoittaminen

- -

Kunnanhallitus on kokouksessaan 30.3.2026 valinnut yhtymäkokousedustajiksi:

Kunnanhallitus valitsi edustajiksi yhtymäkokoukseen 19.5.2026:

- Jaana Seppälä varalla Henna Hyytiä
- Saara Kiiskinen varalla Kristiina Vanhala-Selin
- Enni Saxlin varalla Sofia Rossi
- Irja Vuorela varalla Ann-Mari Lehtinen

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus antaa yhtymäkokousedustajille ohjeeksi hyväksyä koulutuskuntayhtymä Salpaus-kuntayhtymän vuoden 2025 tilinpäätös sekä myöntää vastuuvapaudet taloutta hoitaneille.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 266**

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 ja talousarvio vuodelle 2027

Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä pyytää lausuntoa yhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 sekä talousarviosta 2027 6.10.2026 mennessä.

Koulutuskeskus Salpauksen suunnitelma kuvaa ammatillisen koulutuksen toimintaympäristön merkittävää muutosta ja siihen vastaamista vuosina 2027–2029. Keskeinen lähtökohta on, että ammatillisen koulutuksen rahoitus perustuu aiempaa enemmän koulutuksen vaikuttavuuteen eli tutkintojen suorittamiseen, työllistymiseen, jatko-opintoihin sijoittumiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen.

31.8.2026 Salpauksessa opiskeli 789 hollolalaista opiskelijaa, mikä tekee Hollolasta Lahden jälkeen toiseksi suurimman opiskelijakunnan. Vuoden 2027 rahoituksen perusteena yhteensä 5 156 opiskelijavuotta, josta oppivelvolliset 2 127 ja aikuisopiskelijat 3 029.

Vuoden 2024 tasoon verrattuna opiskelijavuodet ovat vähentyneet 746 opiskelijavuodella ja valtionosuusrahoitus on pienentynyt noin 5,4 miljoonaa euroa. Vuosille 2028–2029 suunnitelma näyttää alijäämää, mutta koko suunnittelukausi pysyy vielä kokonaisuutena ylijäämäisenä.

Salpauksen visio on olla "enemmän kuin koulu" ja rakentaa Päijät-Hämeeseen parempaa työtä ja elämää. Strategia rakentuu kolmen tavoitteen varaan:

1. Osaamisellasi onnistut
2. Rakennamme yhdessä menestystä
3. Haluamme, että sinä onnistut

Painopiste siirtyy entistä vahvemmin:

- työllistymiseen
- jatko-opintovalmiuksiin
- työelämäkumppanuuksiin
- vaikuttavuuteen
- taloudelliseen kestävyyteen.

Salpaus kohdentaa koulutustarjontaa erityisesti aloille, joilla alueella on työvoimatarvetta.

Merkittävin strateginen avaus on selvitys Lahden toimintojen keskittämisestä yhteen kampukseen. Selvityksen mukaan tilatarve voisi pienentyä noin puoleen nykyisestä ja säästöpotentiaali voisi olla 3–5 milj. €/vuosi.

**Ehdotus**

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa Koulutuskeskus Salpauksen toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 sekä talousarviosta 2027 seuraavaa:

Salpaus on edelleen taloudellisesti vahva, mutta rahoitusleikkauksia voidaan kohdistaa valtion talouden tasapainotuksesta johtuen edelleen koulutusalalle ja tähän on tarpeen varautua pyrkien etsimään keinoja, jotka vähiten vaurioittavat koulutuksen laatua.

Koulutustarjonnan suuntaaminen entistä vahvemmin työvoimapulasta kärsiville maakunnan toimialoille tukee Päijät-Hämeen elinvoimaa ja työllisyyttä.

Hollolasta tulee lähes 800 opiskelijaa Salpaukseen, joten Salpauksen palvelutasolla, koulutustarjonnalla ja saavutettavuudella on kunnalle suuri merkitys. Lahden kampusratkaisulla voi olla merkittävä vaikutus koulutuksen saavutettavuuteen sekä Salpauksen pitkän aikavälin kustannusrakenteeseen ja investointitarpeisiin, mistä syystä tarkastelua ja taloudellisia laskelmia on perusteltua syventää.

Hollolan kunta pitää tärkeänä tiiviin vuorovaikutuksen jatkamista ja yhteistyön syventämistä työllisyysalueiden, yritysten, Business Lahden ja Salpauksen välillä työllistymisen lisäämiseksi ja työttömyyden vähentämiseksi alueella.

Työelämän jatkuva muutos edellyttää aikuiskoulutuksen ajantasaista tarjontaa ja edelleen kehittämistä uudenlaisin ratkaisuin aikuiskoulutustuen lakkauttamisen jälkeen.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä, kuntayhtymän Hollolan kunnan yhtymäkokousedustajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Ympäristöterveyslautakunta, § 38,08.09.2026**
**Kunnanhallitus, § 267, 28.09.2026**

**§ 267**
**Hollolan kunnan lausunto ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma**

HOLDno-2026-654

**Ympäristöterveyslautakunta, 08.09.2026, § 38**

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeet vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille. Toiminnalliset tavoitteet perustuvat ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontasuunnitelmassa määritettyihin valvonnan tavoitteisiin.

Ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2028-2030. Ympäristöterveydenhuollon tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2027 eikä suunnitelmavuosille.

Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen eläinlääkintähuollon, terveydensuojelun ja ympäristöterveydenhuollon hallinnon toimintatuotot ja toimintakulut. Hallinnon menot on jaettu toimintakulujen suhteessa eläinlääkinnän ja terveydensuojelun vastuualueille ja hallinnon välilliset kulut katetaan kokonaan näiden kahden vastuualueen omalla laskutuksella.

Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Ympäristöterveydenhuollon palveluhinnasto on talousarvioehdotuksen liitteenä. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan seitsemän mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä sopimuskunnille varataan mahdollisuus määräajassa antaa kommenttinsa ympäristöterveydenhuollon talousarvioehdotuksesta.

**Ehdotus**
Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta lähettää liitteenä olevan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 sopimuskuntiin lausunnolle. Ympäristöterveyslautakunta käsittelee talousarvion kokouksessaan 13.10.2026 ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle. Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2027 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 6.10.2026 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 267**

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Hollolan kunnanhallitus saa lausuttavaksi jo valmisteluvaiheessa yhdeksän kunnan yhteisen ympäristöterveydenhuollon talousarvioesityksen. Esitys liitteenä.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys tuottaa lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut yhdeksälle kunnalle ja kaupungille. Vastuukuntana toimii Hollola. Toimintaan ei suunnitella merkittäviä rakenteellisia muutoksia vuonna 2027

- Seudullinen ympäristöterveys kykenee toteuttamaan lakisääteiset tehtävänsä nykyisellä palvelutasolla.
- Kokonaistalous
    - Osana Hollolan kunnan talouden tasapainotusohjelmaa toimialueelle on osoitettu 50 000 euron tasapainotusvaade, mikä esityksessä toteutuu pääosin asiakas- ja valvontamaksuja korottaen.
        - liikevaihto 3,323 milj. eurosta 3,372 milj. euroon (+1,5 %)
        - toimintakulut kasvavat noin 49 100 euroa (+1,48 %)
        - henkilöstökulut muodostavat noin 68 % menoista
        - tilikauden tulos on talousarvion mukaan nolla.
        - Kuntien maksuosuudet lasketava 1,1 % eli n. 24 000 euroa
- Hollolan kokonaismaksuosuus laskee noin 14 300 euroa (-4,3 %) vuoteen 2026 verrattuna laskee vuonna 2027
- Eläinsuojeluvalvonnan kasvava työmäärä edellyttää edelleen lisäresursointia, eikä valvonnan kuormitus ole vielä normalisoitunut.
    - määräaikaisen kolmannen valvontaeläinlääkärin virkaa jatketaan vuonna 2027
- Toimipisteverkostoon tai palveluverkkoon ei esitetä muutoksia suunnitelmakaudella 2027–2030

- Pitkän aikavälin epävarmuutta aiheuttavat valtakunnalliset linjaukset ympäristöterveyden valvontayksiköiden koon kasvattamisesta sekä mahdolliset tulevat lainsäädäntömuutokset.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Päijät-Hämeen Ympäristöterveyshuollon talousarviosta vuodelle 2027 osalta seuraavaa:

Talousarvio on kokonaisuutena maltillinen ja vakauteen tähtäävä, mikä tukee Hollolan talouden tasapainottamista. Henkilöstön työssäjaksamiseen tulee kiinnittää jatkossakin huomiota.

Merkittävin seurattava asia on eläinsuojeluvalvonnan resurssitilanne ja siitä aiheutuvat kustannus- ja henkilöstövaikutukset. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ja niiden ennakointi on keskeistä. Ympäristöterveydenhuollolle voi muodostua merkittäviä lisätehtäviä, mikäli Afrikkalainen sikarutto leviää toiminta-alueelle.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Ympäristöterveysjohtaja, Hollolan kunnan edustajat Ympäristöterveyslautakunnassa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Työllisyyslautakunta, § 44,09.09.2026**
**Kunnanhallitus, § 268, 28.09.2026**

**§ 268**
**Hollolan kunnan lausunto työllisyyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma**

HOLDno-2026-654

**Työllisyyslautakunta, 09.09.2026, § 44**

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 Päijät-Hämeen työllisyysalue

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 talousuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi, toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille.

Päijät-Hämeen työllisyysalueen taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2028-2030. Päijät-Hämeen työllisyysalueen tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2027 eikä suunnitelmavuosille. Kuntakohtaiset ennakoidut maksuosuudet on esitetty talousarviossa.

Työllisyyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: työllisyysaluepalvelut sekä työllisyysalueen hallinto ja lautakunta. Päijät-Hämeen työllisyysalueen järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen työllisyysaluepalvelut ja hallinto ja lautakunta. Hallinnon menot on vyörytetty toimintakulujen suhteessa työllisyysaluepalveluihin. Työllisyysaluepalveluiden alla ovat toimintoina lakisääteiset henkilöasiakkaiden palvelut, työllistymistä tukevat palvelut ja koulutuspalvelut, palkkatuki ja starttiraha sekä työnantaja-asiakkaiden palvelut.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan kahdeksan mukaan työllisyyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä, sopimuskunnille varataan mahdollisuus määräajassa antaa kommentinsa työllisyysalueen talousarvioehdotuksesta.

**Ehdotus**
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta lähettää liitteenä olevan työllisyysalueen taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 sopimuskuntiin lausunnolle. Työllisyyslautakunta käsittelee talousarvion lokakuun 2026 kokouksessaan ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle.

Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2027 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 7.10.2026 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon kirjaamo(at)hollola.fi.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 268**

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 Päijät-Hämeen työllisyysalue

Hollolan kunnanhallituksella on mahdollisuus ottaa kantaa Päijät-Hämeen työllisyysalueen budjettiin jo valmisteluvaiheessa.

Vuosi 2027 on Päijät-Hämeen työllisyysalueen kolmas täysi toimintavuosi. Käynnistysvaihe on saatu päätökseen, ja painopiste siirtyy palvelujen vaikuttavuuden, työllisyysvaikutusten ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Palvelurakenne, asiakasprosessit ja kuntien kanssa tehdyt palvelusopimukset ovat vakiintuneet.

Työllisyysalueen keskeisiksi tavoitteiksi vuodelle 2027 on asetettu:

- pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen
- työvoiman saatavuuden parantaminen yrityksille
- työnhakijoiden osaamisen kehittäminen
- kuntien elinvoiman vahvistaminen

Vuoden 2027 toimintamenot ovat yhteensä noin 8,7 miljoonaa euroa, mikä merkitsee noin 1,7 prosentin kasvua vuoteen 2026 verrattuna. Talousarvio on laadittu tasapainoon. Hollolan maksuosuus vuonna 2027 on yhteensä 1,972 milj. euroa, missä kasvua vuoteen 2026 verrattuna 32 500 euroa (+1,7 %). Maksuosuus muodostuu 75 % laajan työttömyyden perusteella, 20 % työikäisen väestön perusteella ja 5 % vieraskielisten määrän perusteella.

Keskeiset muutokset:

- Liikevaihto kasvaa 8,56 milj. eurosta 8,70 milj. euroon.
- Henkilöstökulut hieman laskevat (-0,5 %).
- ICT- ja palveluostoihin kohdistuu säästöjä.
- Yrityksille ja yrittäjille myönnettävien tukien sekä aiheuttamisperiaatteella kohdistuvien kustannusten määrärahoja kasvatetaan noin 200 000 eurolla. [

Työllisyysalue arvioi, että Päijät-Hämeen työttömyystilanne säilyy vaikeana. Pitkittynyt heikko taloussuhdanne on lisännyt lomautuksia ja irtisanomisia maakunnassa. Samalla työmarkkinoiden rakennemuutos kasvattaa uuden osaamisen ja muuntokoulutuksen tarvetta.

Työllisyysalue valmistautuu hyödyntämään äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) rahoitusta ja Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) rahoitusta työttömien kouluttamiseen ja yrittäjyyden tukemiseen vuoden 2027 aikana.

Vuoden 2027 alussa voimaan tuleva kotoutumislain uudistus lisää työvoimaviranomaisen tehtäviä merkittävästi. Työllisyysalueelle siirtyy muun muassa maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen järjestämisvastuita. Asiakirjan mukaan uudistukseen osoitettu rahoitus ei kuitenkaan kata täysimääräisesti aiheutuvia kustannuksia.

Vuonna 2027 jatketaan asiakassegmentointiin perustuvan palvelumallin kehittämistä. Asiakkaat jaetaan nopeasti työllistyviin ja vahvempaa tukea tarvitseviin.

Erityistä huomiota kiinnitetään:

- työ- ja toimintakyvyn arviointiin
- pitkäaikaistyöttömien palveluketjuihin
- yritysyhteistyön vahvistamiseen
- työvoimakoulutusten kohdentamiseen yritysten osaamistarpeisiin.

Yhteistyötä tiivistetään erityisesti Päijät-Hämeen hyvinvointialueen, Business Lahden sekä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa. [

Keskeisiä lautakuntatason tavoitteita ovat:

- nuorten työllistymisen edistäminen
- työnvälityksen vaikuttavuuden parantaminen
- yli kuusi kuukautta työttömänä olevien määrän vähentäminen
- tuetun työllistymisen palvelujen kehittäminen
- työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessin rakentaminen
- uuden kotoutumislain mukaisen palveluprosessin käyttöönotto.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Hollolan kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Päijät-Hämeen työllisyysalueen talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2027-2029 seuraavaa:

Työllisyysalueen talous kasvaa maltillisesti (+1,7 %), eikä toiminnassa esitetä merkittäviä rakenteellisia muutoksia. Valitut painopistealueet vastaavat kunnan tavoitteita. Talousarvion merkittävin strateginen painopiste Hollolan näkökulmasta on pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, koska sillä on suora vaikutus kunnan rahoitusvastuuseen. Kunta pitää erittäin tärkeänä siirtymää työvoimaviranomisen perinteisestä roolista kohti elinvoimapalvelujen kumppanuusmallia, missä ennakoidaan työvoimatarpeita, kohdennetaan koulutusta, toteutetaan tiivistä yritys-, työllisyysalue- ja Business Lahti yhteistyötä sekä toteutetaan aktiivista työnvälitystä yrityksille.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Työllisyyslautakunta ja jäsenkuntien kirjaamot

**Työllisyyslautakunta, § 13,22.10.2024**
**Kunnanhallitus, § 281,04.11.2024**
**Kunnanhallitus, § 88,14.04.2025**
**Kunnanhallitus, § 154,26.05.2025**
**Kunnanhallitus, § 227,01.09.2025**
**Työllisyyslautakunta, § 17,18.03.2026**
**Kunnanhallitus, § 86,30.03.2026**
**Kunnanhallitus, § 87,30.03.2026**
**Kunnanhallitus, § 269, 28.09.2026**

**§ 269**
**Virkojen perustaminen, Päijät-Hämeen työllisyysalue, koordinoiva asiantuntija**

HOLDno-2024-807

**Työllisyyslautakunta, 22.10.2024, § 13**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Liitteet

1 YTR 26.9._Työllisyysalueen yhteistoiminta syksy 2024_1.10.2024_TYLA_KH
2 Hankintakoordinaattori
3 Työnvälitysasiantuntija, alkupalvelut
4 Työnvälitysasiantuntija, puhelinpalvelu
5 Työnvälitysasiantuntija, ent. omavalmentaja
6 Työnvälitysasiantuntija, kotoutuminen
7 Työnvälitysasiantuntija, työkyvyn tuen palvelut
8 Työnvälitysasiantuntija, yhteiset palvelut
9 Asiantuntija, psykologi, ammatinvalinta- ja uraohjaus
10 Asiantuntija, kotoutuminen
11 Asiantuntija, työkyvyn tuen palvelut
12 Asiantuntija, osaamisen kehittämisen palvelut
13 Asiantuntija, ammatinvalinta- ja uraohjaus
14 Asiantuntija, yritys- ja työnantajapalvelut
15 Palvelusihteeri, yhteiset palvelut
16 Palvelusihteeri henkilöasiakaspalvelu

Työvoimapalvelujen siirtoa valtiolta kunnille ja siihen liittyvää lainsäädäntöä valmisteltiin pääministeri Sanna Marinin hallituskaudella. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) hyväksyttiin 1.3.2023. Kunnille siirtyy lakimuutoksen myötä merkittävä määrä uusia tehtäviä.

Suomeen perustetaan 1.1.2025 alkaen 45 työllisyysaluetta, jotka valtioneuvosto hyväksyi 22.2.2024. Yksi näistä on Päijät-Hämeen työllisyysalue, johon kuuluu Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Iitin kunta, Orimattilan kaupunki, Kärkölän kunta, Padasjoen kunta ja Sysmän kunta. Työllisyysalueen toiminta järjestetään vastuukuntamallilla, ja vastuukuntana toimii Hollolan kunta.

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle siirtyy Hämeen TE-toimistosta, Hämeen ELY-keskuksesta ja KEHA-keskuksesta liikkeenluovutuksella työvoimapalvelujen henkilöstöä tekemään eri lakien säätelemää viranhaltijan työtä. Alkuperäisen KEHA-keskukselta keväällä 2024 saadun laskelman mukaan valtiolta siirtyvän henkilöstön määrä on yhteensä 70 henkilöä. 18.6.2024 tarkennetun ilmoituksen mukaan TE-toimistosta siirtyy fyysisesti 59 henkilöä, ELY-keskuksesta 1 henkilö ja KEHA-keskuksesta 1 henkilö, yhteensä 61 henkilöä. Valtiolta liikkeenluovutuksella siirtyvä henkilöstö ei siirry kuntaan virkoineen, tämän vuoksi heitä varten on perustettava tehtävänkuvan mukaiset virat.

Kuntatyönantajat ja pääsopijapuolet neuvottelevat parhaillaan siirtyvän työvoimapalvelujen henkilöstön palkkausjärjestelmästä. KVTES liite 3 ei ole vielä valmis, eikä tiedossa ole tehdäänkö se nykyiseen TVA-palkkausjärjestelmään vai mahdollisesti kokonaan kunta-alalle uusi tasopalkkamalli.

Päijät-Hämeen työllisyysaluetta on lähdetty rakentamaan 70:llä henkilömäärällä. Työllisyysalueella on aloittanut virassa 15.4.2024 työllisyysaluejohtaja. Vakituisessa työsuhteessa ovat aloittaneet 17.9.2024 viestintäkoordinaattori ja 1.10.2024 hallintokoordinaattori. Virassa aloittavat 18.11.2024 neljä (4) palvelupäällikköä ja yksi (1) maksatuskoordinaattori. Näin ollen edellä mainitut kuusi virkaa ja kaksi työsuhdetta on jo täytetty.

Yhteistoimintaryhmässä on esitelty 26.9.2024, (jota täydennetty 1.10.) 15 eri tehtävänkuvaa neljään kunnan nykyiseen eri palkkaluokkaan. Tehtävänkuvat vaatimustasoineen on käsitelty ja hyväksytty yhteistoimintaryhmässä. Jo palkattujen henkilöiden lisäksi jäljelle jää siirtyvää henkilöstöä varten 62 tehtävää yhteistoimintaryhmässä esitetyn laskelman mukaan, joista 59 on virkatehtäviä ja 3 työsuhdetta.

Hollolan kunta aloittaa 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksella siirtyvän henkilöstön kanssa yhteistoimintamenettelyn, jossa neuvotellaan jokaisen tehtävänkuva ja sijoittuminen organisaatioon, tehtävänkuvan mukaisella palkalla, joka sijoitetaan KVTES:iin sillä hetkellä voimassa olevaan palkkausjärjestelmään.

17.10. mennessä Päijät-Hämeen TE-toimisto on ilmoittanut Päijät-Hämeen työllisyysalueelle valtiolta siirtyvästä henkilömäärästä (61 henkilöä) kaksi irtisanoutumista. Näin ollen ilman siirtyvää henkilöä on tässä vaiheessa kolme työnvälitysasasiantuntijan virkaa, huomioiden 18.11.2024 mennessä aloittavat virkahenkilöt. Puuttuville työnvälitysasiantuntijoille avataan 5.11. avataan täydentävä rekrytointi.

Vakituiset perustettavat virat 59 kpl

Päijät-Hämeen työllisyysalueen toiminnan käynnistämiseksi perustetaan seuraavat virat:

**Työnvälitysasiantuntija; henkilöasiakkaat ja työnantajapalvelut**:
Alkupalvelut, 12 hlöä
- sisältää puhelinpalvelut

Työnvälitysasiantuntija (nuoret ja aikuiset) 33 hlöä

Kotoutuminen, 3 hlöä
Työkyvyn tuen palvelut, 2 hlöä
**Yhteensä 50 hlöä**

**Asiantuntija**
Osaamisen kehittäminen, 2 hlöä
Yritys- ja työnantajapalvelut, 3 hlöä
Hankintakoordinaattori, 1 hlö
Ammatinvalinta- ja uraohjaus 0 hlöä
Kotoutuminen, 1 hlöä
Työkyvyn tuen palvelut, 1 hlöä
**Yhteensä 8 hlöä**

**Ammatinvalintapsykologi, 1 hlö**

Vakituiset työsuhteet 3 kpl:
**Palvelusihteeri, 3 hlöä**

**Ehdotus**
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle viidenkymmenen (50) työnvälitysasiantuntijan, kahdeksan (8) asiantuntijan ja yhden (1) psykologin virkojen perustamista, sekä täyttöluvan myöntämistä kolmelle (3) siirtyvälle palvelusihteerin työsuhteelle.

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

**Kunnanhallitus, 04.11.2024, § 281**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Liitteet

1 YTR 26.9._Työllisyysalueen yhteistoiminta syksy 2024_1.10.2024_TYLA_KH
2 Hankintakoordinaattori
3 Asiantuntija, yritys- ja työnantajapalvelut
4 Asiantuntija, ammatinvalinta- ja uraohjaus
5 Asiantuntija, osaamisen kehittämisen palvelut
6 Asiantuntija, työkyvyn tuen palvelut
7 Asiantuntija, kotoutuminen
8 Asiantuntija, psykologi, ammatinvalinta- ja uraohjaus
9 Työnvälitysasiantuntija, alkupalvelut
10 Työnvälitysasiantuntija, puhelinpalvelu
11 Työnvälitysasiantuntija, ent. omavalmentaja
12 Työnvälitysasiantuntija, kotoutuminen
13 Työnvälitysasiantuntija, työkyvyn tuen palvelut
14 Työnvälitysasiantuntija, yhteiset palvelut

15 Palvelusihteeri, yhteiset palvelut
16 Palvelusihteeri henkilöasiakaspalvelu

Työvoimapalvelujen siirtoa valtiolta kunnille ja siihen liittyvää lainsäädäntöä valmisteltiin pääministeri Sanna Marinin hallituskaudella. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) hyväksyttiin 1.3.2023. Kunnille siirtyy lakimuutoksen myötä merkittävä määrä uusia tehtäviä.

Suomeen perustetaan 1.1.2025 alkaen 45 työllisyysaluetta, jotka valtioneuvosto hyväksyi 22.2.2024. Yksi näistä on Päijät-Hämeen työllisyysalue, johon kuuluu Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Iitin kunta, Orimattilan kaupunki, Kärkölän kunta, Padasjoen kunta ja Sysmän kunta. Työllisyysalueen toiminta järjestetään vastuukuntamallilla, ja vastuukuntana toimii Hollolan kunta.

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle siirtyy Hämeen TE-toimistosta, Hämeen ELY-keskuksesta ja KEHA-keskuksesta liikkeenluovutuksella työvoimapalvelujen henkilöstöä tekemään eri lakien säätelemää viranhaltijan työtä. Alkuperäisen KEHA-keskukselta keväällä 2024 saadun laskelman mukaan valtiolta siirtyvän henkilöstön määrä on yhteensä 70 henkilöä. 18.6.2024 tarkennetun ilmoituksen mukaan TE-toimistosta siirtyy fyysisesti 59 henkilöä, ELY-keskuksesta 1 henkilö ja KEHA-keskuksesta 1 henkilö, yhteensä 61 henkilöä. Valtiolta liikkeenluovutuksella siirtyvä henkilöstö ei siirry kuntaan virkoineen, tämän vuoksi heitä varten on perustettava tehtävänkuvan mukaiset virat.

Kuntatyönantajat ja pääsopijapuolet neuvottelevat parhaillaan siirtyvän työvoimapalvelujen henkilöstön palkkausjärjestelmästä. KVTES liite 3 ei ole vielä valmis, eikä tiedossa ole tehdäänkö se nykyiseen TVA-palkkausjärjestelmään vai mahdollisesti kokonaan kunta-alalle uusi tasopalkkamalli.

Päijät-Hämeen työllisyysaluetta on lähdetty rakentamaan 70:llä henkilömäärällä. Työllisyysalueella on aloittanut virassa 15.4.2024 työllisyysaluejohtaja. Vakituisessa työsuhteessa ovat aloittaneet 17.9.2024 viestintäkoordinaattori ja 1.10.2024 hallintokoordinaattori. Virassa aloittavat 18.11.2024 neljä (4) palvelupäällikköä ja yksi (1) maksatuskoordinaattori. Näin ollen edellä mainitut kuusi virkaa ja kaksi työsuhdetta on jo täytetty.

Yhteistoimintaryhmässä on esitelty 26.9.2024, (jota täydennetty 1.10.) 15 eri tehtävänkuvaa neljään kunnan nykyiseen eri palkkaluokkaan. Tehtävänkuvat vaatimustasoineen on käsitelty ja hyväksytty yhteistoimintaryhmässä. Jo palkattujen henkilöiden lisäksi jäljelle jää siirtyvää henkilöstöä varten 62 tehtävää yhteistoimintaryhmässä esitetyn laskelman mukaan, joista 59 on virkatehtäviä ja 3 työsuhdetta.

Hollolan kunta aloittaa 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksella siirtyvän henkilöstön kanssa yhteistoimintamenettelyn, jossa neuvotellaan jokaisen tehtävänkuva ja sijoittuminen organisaatioon, tehtävänkuvan mukaisella palkalla, joka sijoitetaan KVTES:iin sillä hetkellä voimassa olevaan palkkausjärjestelmään.

**Päivitettynä tietona: 28.10. mennessä** Päijät-Hämeen TE-toimisto on ilmoittanut Päijät-Hämeen työllisyysalueelle valtiolta siirtyvästä henkilömäärästä (61 henkilöä) neljä irtisanoutumista. Näin ollen ilman siirtyvää henkilöä on tässä vaiheessa viisi

työnvälitysasasiantuntijan virkaa, huomioiden 18.11.2024 mennessä aloittavat virkahenkilöt. Puuttuville työnvälitysasiantuntijoille avataan 5.11. avataan täydentävä rekrytointi.

Vakituiset perustettavat virat 59 kpl

Päijät-Hämeen työllisyysalueen toiminnan käynnistämiseksi perustetaan seuraavat virat:

**Työnvälitysasiantuntija; henkilöasiakkaat ja työnantajapalvelut**:
Alkupalvelut, 12 hlöä
- sisältää puhelinpalvelut
Työnvälitysasiantuntija (nuoret ja aikuiset) 33 hlöä
Kotoutuminen, 3 hlöä
Työkyvyn tuen palvelut, 2 hlöä
**Yhteensä 50 hlöä**

**Asiantuntija**
Osaamisen kehittäminen, 2 hlöä
Yritys- ja työnantajapalvelut, 3 hlöä
Hankintakoordinaattori, 1 hlö
Ammatinvalinta- ja uraohjaus 0 hlöä
Kotoutuminen, 1 hlöä
Työkyvyn tuen palvelut, 1 hlöä
**Yhteensä 8 hlöä**

**Ammatinvalintapsykologi, 1 hlö**

Vakituiset työsuhteet 3 kpl:
**Palvelusihteeri, 3 hlöä**

Työllisyyslautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 22.10.2024 § 13.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää perustaa viidenkymmenen (50) työnvälitysasiantuntijan, kahdeksan (8) asiantuntijan ja yhden (1) psykologin virat, sekä myöntää täyttöluvan kolmelle (3) siirtyvälle palvelusihteerin työsuhteelle.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 14.04.2025, § 88**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Liitteet

1 Palvelusihteeri YTR 27.3.2025
2 Asiantuntija, työttömyysturva, 27.3.2025

Työvoimapalvelujen siirto valtiolta kunnille on tapahtunut 1.1.2025. Toiminnan käynnistyttyä Päijät-Hämeen työllisyysalueella on todettu tarve erilliselle työttömyysturvaa tulkitsevalle asiantuntijalle. Valtio tuotti valtakunnallisesti Te-toimistoille keskitetysti työttömyysturvalain soveltamista ja yleistä työttömyysturvatietoutta. Tämä malli ei ole enää käytössä. Yksittäinen työvoimaviranomainen tarvitsee työttömyysturvan lain soveltamista ja lain osaamista ohjeistaakseen työnvälitysasiantuntijoita, ja työttömyysturvan asiantuntija toimisi myös alueella ratkaisijana haastavimmissa työttömyysturvatapauksissa.

Päijät-Hämeen työllisyysalueelle on perustettu kunnanhallituksen kokouksessa 4.11.2024 yhteensä 50 työnvälitysasiantuntijan virkaa, joista on täyttämättä tällä hetkellä kuusi virkaa. Viisi työnvälitysasiantuntijan virkaa laitetaan hakuun 16.4. Yksi työnvälitysasiantuntijan virka muutettaisiin asiantuntijan viraksi, erikoisalana työttömyysturva liitteenä olevan tehtävänkuvan mukaisesti.

Toiminnan käynnistyessä on myös todettu, että 4.11.2024 palvelusihteereille muodostettu työsuhteinen tehtävänkuva (3 kpl) ei vastaa työllisyysalueella tehtävää palvelusihteerin työtä. Päijät-Hämeen työllisyysalueella, kuten usealla muullakin alueella, palvelusihteeri käyttää julkista valtaa tehtävässään tehdessään lausuntoja muun muassa työkokeilujen päättämisestä. Toiminnan organisoitumisen kannalta on myös järkevää, että voimassa olleet kaksi erillistä palvelusihteerin tehtävänkuvaa (yhteiset palvelut ja henkilöasiakaspalvelu) yhdistetään yhdeksi geneeriseksi tehtävänkuvaksi. Samalla palvelusihteerin tehtävään perustetaan virka liitteenä olevan tehtävänkuvan mukaisesti.

Asiantuntijan (työttömyysturva) ja palvelusihteerin tehtävänkuva on esitelty ja hyväksytty yhteistoimintaryhmässä 27.3.2025.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää muuttaa yhden työnvälitysasiantuntijan viran asiantuntijan viraksi ja perustaa kolme palvelusihteerin virkaa.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakuultavana Anne Tapaila palvelujohtaja Työllisyysalue

**Kunnanhallitus, 26.05.2025, § 154**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Liitteet

1 Koordinoiva asiantuntija tehtävänkuva YTR 15.4.2025

Työvoimapalvelujen siirto valtiolta kunnille on tapahtunut 1.1.2025. Toiminnan käynnistyttyä on kevään aikana Päijät-Hämeen työllisyysalueella todettu tarve muuttaa organisoitumista aluetoimistovetoiseksi. Työllisyyslautakunta päättää tästä 21.5.2025 ja uuden mallin mukainen toiminta käynnistyisi 1.6. alkaen. Aluetoimistopäällikkö vastaa näin oman alueensa henkilöstöstä ja yhteistyöstä kunnan kanssa. Palvelupäällikköjä tukemaan, erityisesti uuden asiakaspalvelujen toimintatamallin "Vahva alku" mukaisessa toiminnassa, perustetaan kaksi koordinoivan asiantuntijan virkaa, yksi henkilöasiakaspalveluun ja yksi työnantajapalveluun. Koordinoivat asiantuntijat toimivat työparina ohjeistaen ja tukien muuta henkilöstöä kehittämään uuden mallin mukaista toimintaa.

Koordinoivan asiantuntijoihin virkoihin tehdään sisäinen rekrytointi, näin ollen uusien virkojen myötä ei tehdä lisärekrytointia. Näihin virkoihin siirtyvien henkilöiden nykyiset virat jätetään tällä hetkellä täyttämättä. Tarvetta tehdä lisärekrytointeja tarkastellaan vuoden 2026 talousarvion yhteydessä.

Koordinaoinvan asiantuntijan tehtävänkuva on esitelty ja hyväksytty yhteistoimintaryhmässä 15.4.2025.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää perustaa kaksi koordinoivan asiantuntijan virkaa.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 01.09.2025, § 227**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Liitteet

1 Kehityspäällikkö PHTYA tehtävänkuva YTR 14.8.2025

Työvoimapalvelujen siirto valtiolta kunnille on tapahtunut 1.1.2025. Toiminnan käynnistyttyä on kevään aikana Päijät-Hämeen työllisyysalueella todettu tarve muuttaa organisoitumista aluetoimistovetoiseksi 1.6. alkaen työllisyyslautakunnan 21.5.2025 päätöksen mukaisesti. Aluetoimistopäällikkö vastaa näin oman alueensa henkilöstöstä ja yhteistyöstä aluetoimiston kuntien kanssa. Aluetoimistojen päällikköinä toimii kolme palvelupäällikköä. Neljäs palvelupäällikkö (vastuualue 4) toimii yhteisten palvelujen henkilöstön päällikkönä.

Työvoimapalvelujen tuottaminen kunnissa vaatii vielä alueellista ja paikallistä kehittämistyötä, jotta niin henkilö- kuin työnantaja-asiakkaiden ja kuntien tarpeet kohtaavat parhaalla mahdollisella tavalla työllisyyttä ja kuntien elinvoimaa vahvistaen. Päijät-Hämeen työllisyysalueella vastataan tähän tarpeeseen perustamalla kehityspäällikön virka. Yhteisten palvelujen palvelupäällikön

tehtävänkuvaa on laajennettu vastaamaan kehityspäällikön virkaa. Kehittämispäällikön tehtävänkuva on esitelty ja hyväksytty yhteistoimintaryhmässä 14.8.2025. Nimikkeeseen ehdotetaan teknistä korjausta niin, että perustetaan kehityspäällikön virka, ollen näin yhtenäinen kunnan muun nimikkeiden kanssa. Palvelupäällikön virka (vastuualue 4, yhteiset palvelut) lakkautetaan.

Tämä muutos tehdään perustuen Päijät-Hämeen työvoimapalvelujen toiminnan järjestäytymiseen, ja palvelupäällikön virkaa hoitanut henkilö nimetään kehityspäällikön virkaan.

Hallintosäännön mukaan kunnan virat perustaa ja laukkauttaa kunnanhallitus.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus lakkauttaa palvelupäällikön (vastuualue 4, yhteiset palvelut) viran ja perustaa kehityspäällikön viran.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Työllisyyslautakunta, 18.03.2026, § 17**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Työvoimapalvelujen siirto valtiolta kunnille on tapahtunut 1.1.2025, ja siirron yhteydessä Hollolan kunnan palvelukseen valtiolta siirtyi 56 henkilöä osana liikkeenluovutusta, syksyllä 2024 rekrytoitujen seitsemän henkilön ja aikaisemmin keväällä 2024 rekrytoidun työllisyysaluejohtajan lisäksi. Toiminnan käynnistyttyä on vuoden 2025 aikana tehty tehty puuttuvia rekrytointeja ja muokattu uudelleen muutamia tehtävänkuvia, niin että vakituisen henkilöstön määrää 71 henkilöä ei ole ylitetty.

Toisen toimintavuoden käynnistyttyä ja työvoimaviranomaisen asiakasmäärän kasvaessa lakimuutosten takia, on aika täsmäyttää ja selkeyttää työvoimapalvelujen henkilöstön tehtäviä ja määriä. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus on toteuttanut toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena, harkintaa vaativana perusturvaan kuuluvana rahaetuutena. Muutokset toimeentulotuesta annettuun lakiin, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettuun lakiin ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin on hyväksytty eduskunnassa ja lakimuutokset tulevat voimaan pääosin 1.2.2026. Jatkossa asiakkaan on hakeuduttava aina ensisijaiselle tuelle, joka voi olla työttömyysetuus tai opintotuki, toimeentulotuen sijaan, joka on tarkoitettu viimesijaiseksi tueksi. Jos asiakas ei hakeudu ensisijaiselle tuelle, vähennetään häneen toimeentulotukeansa merkittävästi. Tämän kannustemuutoksen arvioidaan olevan merkittävä, ja lakimuutoksen myötä Päijät-Hämeen työvoimapalveluihin voidaan arvioida hakeutuvan noin neljäsataa uutta asiakasta.

Päijät-Hämeen työvoimapalvelujen näkökulmasta tämä tarkoittaa työnvälitysasiantuntijakohtaisesti lisääntyvää asiakasmäärää, mikä kuormittaa entisestään henkilöstöä. Asiakasmäärät ovat olleet nousussa suositellusta 150 asiakkaan keskiarvosta, ajoittain ollen yli 250 asiakasta osalla työnvälitysasiantuntijoista. Työvoimapalvelujen siirron valmistelun yhteydessä vuosina 2023-2024 ei ollut vielä näköpiirissä talouden heikon suhdenteen syveneminen ja työttömyyden lisääntyminen, sekä pitkittyminen. Näin ollen henkilöstöresurssointi on ollut alimoitoitettu toiminnan alusta lähtien. Tämän johdosta esitetään kolmen vakituisen työnvälitysasiantuntijan viran perustamista, yksi jokaiseen aluetoimistoon.

Hallintosäännön mukaan kunnan virat perustaa ja lakkauttaa kunnanhallitus.

**Ehdotus**
Esittelijä: Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja

Työllisyyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle kolmen työnvälitysasiantuntijan viran perustamista.

**Päätös**
Työllisyysaluejohtaja tarkensi kokouksessa päätösehdotusta niin, että virat perustetaan käyttösuunnitelman sisäisellä muutoksella.

Keskustelun kuluessa Tatu Lintukangas teki muutosehdotuksen, jonka mukaan virkoja ei perusteta, mutta esitystä ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Hyväksyttiin tarkennetun päätösehdotuksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 30.03.2026, § 86**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Oheismateriaali
1 Asiantuntija; etuuskäsittely, maksatus- ja työnvälitys, tehtävänkuva

Päijät-Hämeen työllisyysalueella on kaksi maksatuskoordinaattorin virkaa. Toinen viranhaltija on irtisanoutunut työstään, ja virkasuhde on päättymässä maaliskuun lopussa. Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen on yhteisten palvelujen yksikön toimintaa tarkasteltu etuuskäsittelyn ja maksatuksen tehtävien osalta. Tähän asti etuuskäsittelyä ovat tehneet kaksi työnvälitysasiantuntijaa asiakastyön ohessa, ja maksatusta ovat tehneet vain maksatuskoordinaattorit.

Etuuskäsittely- ja maksatustehtävien on tapahduttava ympäri vuoden, myös loma-aikoina. Kyseisten tehtävien sijaistaminen on mahdotonta, jos tehtävään ei ole saanut perehdytystä. Toiminnan sujuvuuden, ja loma- ja sairauspoissaoloaikojen toiminnan varmistamisen kannalta ehdotetaan yhdistettäväksi etuuskäsittely-, maksatus- ja työnvälitystyötä kahdelle asiantuntijalle, ja tähän perustettavan uudet virat. Työnvälitystyön yhdistäminen tehtävänkuvaan vahvistaa laajan osaamisen hallintaa.

Hybriditehtävänkuva lisää pienen organisaation toiminnan ketteryyttä, ja mahdollisuutta toimia joustavasti muuttuvissa asiakasmäärätilanteissa. Näin maksatustehtäviä olisi tekemässä kolme henkilöä, joilla on perehdytys tehtävään; yksi maksatuskoordinaattori ja kaksi asiantuntijaa.

Maksatuskoordinaattorin työaika on KVTES:n ohjeistuksen mukaan toimistotyöaikaa. Kaikki työvoimapalvelujen asiakastehtävät ovat saman ohjeistuksen mukaan yleistyötä, näin ollen asiantuntijan työaika on yleistyöaika. Kahden asiantuntijan (etuuskäsittely, maksatus, työnvälitys) on tällä määrittelyllä yleistyöaikaa. Pidemmän maksatuskoordinaattorin sijaistusjakson aikana työaikaa muutetaan vastamaan maksatuskoordinaattorin tehtävänkuvaa.

Maksatuskoordinaattorin ja asiantuntijan palkkaryhmä on TYP42A1 ja OSVA-taso A1. Asiantuntijan (etuuskäsittely, maksatus, työnvälitys) tehtävänkuva on käsitelty yhteistoimintaryhmässä 19.3.2026.

Työvoimapalveluilla on yksi täyttämätön työnvälitysasiantuntijan virka, joka esitetään lakkautettavaksi ja perustettavan asiantuntijan viraksi. Toinen maksatuskoordinaattorin virka esitetään lakkautettavaksi, ja näiden sijaan perustettavan kaksi asiantuntijan virkaa (etuuskäsittely, maksatus, työnvälitys). Näin ollen palkkakulujen rahoitus on olemassa käyttösuunnitelman sisällä.

Koukouksessa asiaan liittyvän katsauksen antaa työllisyysaluejohtaja Tapaila.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää lakkauttaa yhden työnvälitysasiantuntijan ja maksatuskoordinaatorin virat ja perustaa kaksi asiantuntijan (etuuskäsittely, maksatus- ja työnvälitys) virkaa, ja myöntää niille täyttöluvan.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakuultavana työllisyysaluejohtaja Tapaila.

**Kunnanhallitus, 30.03.2026, § 87**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Toisen toimintavuoden käynnistyttyä, ja työvoimaviranomaisen asiakasmäärän kasvaessa lakimuutosten takia, on syytä täsmäyttää ja selkeyttää työvoimapalvelujen henkilöstön tehtäviä ja määriä. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus on toteuttanut toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena, harkintaa vaativana perusturvaan

kuuluvana rahaetuutena.

Muutokset toimeentulotuesta annettuun lakiin, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettuun lakiin ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin on hyväksytty eduskunnassa ja lakimuutokset tulevat voimaan pääosin 1.2.2026. Jatkossa asiakkaan on hakeuduttava aina ensisijaiselle tuelle, joka voi olla muun muossa työttömyysetuus tai opintotuki, toimeentulotuen sijaan, joka on tarkoitettu viimesijaiseksi tueksi. Jos asiakas ei hakeudu ensisijaiselle tuelle, vähennetään häneen toimeentulotukeansa merkittävästi. Tämän kannustemuutoksen arvioidaan olevan merkittävä, ja lakimuutoksen myötä Päijät-Hämeen työvoimapalveluihin voidaan arvioida hakeutuvan noin neljäsataa uutta asiakasta.

Päijät-Hämeen työvoimapalvelujen näkökulmasta tämä tarkoittaa työnvälitysasiantuntijakohtaisesti lisääntyvää asiakasmäärää, mikä kuormittaa entisestään henkilöstöä. Asiakasmäärät ovat ylittäneet suositellun 150 asiakkaan keskiarvosta, ajoittain ollen yli 250 asiakasta osalla työnvälitysasiantuntijoista. Työvoimapalvelujen siirron valmistelun yhteydessä vuosina 2023-2024 ei ollut vielä näköpiirissä talouden heikon suhdanteen syveneminen ja työttömyyden lisääntyminen, sekä pitkittyminen. Näin ollen henkilöstöresurssointi on ollut alimitoitettu toiminnan alusta lähtien. Asiakasmäärien kuormitus on näkynyt myös viime kevään henkilöstökyselyn, ja syksyn Pulssi-kyselyn vastauksissa. Myös sairauspoissaolot ovat olleet poikkeuksellisen suuret ensimmäisen toimintavuoden 2025 aikana.

Tämän johdosta ja toimeentulotuen lakimuutoksen takia esitetään kolmen vakituisen työnvälitysasiantuntijan viran perustamista, yksi jokaiseen aluetoimistoon.

Hallintosäännön mukaan kunnan virat perustaa ja lakkauttaa kunnanhallitus.

Työllisyyslautakunnassa 18.3.2026, on käsitelty virkojen perustaminen, ja käyttösuunnitelman muutos erillisenä pykälänä, jossa henkilöstökuluihin on siirretty rahoitus uusien virkojen aiheuttamien henkilöstökulujen kattamiseen.

Koukouksessa asiaan liittyvän katsauksen antaa työllisyysaluejohtaja Tapaila.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää perustaa kolme työnvälitysasiantuntijan virkaa, ja myöntää niille täyttöluvan. Virkojen täyttäminen rahoitetetaan käyttösuunnitelman muutoksella, joka on hyväksytty työllisyyslautakunnassa 18.3.2026

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakuultavana työllisyysaluejohtaja Tapaila.

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 269**

Valmistelija / lisätiedot:

Anne Tapaila, työllisyysaluejohtaja, anne.tapaila@hollola.fi

Päijät-Hämeen työllisyysalueella on toisen toimintavuoden aikana tarkasteltu työvoimapalvelujen toimintaa muuttuvassa toimintaympäristössä. Vuosien 2026 ja 2027 aikana on tiedossa jo kuusi eri lakia, jotka muuttavat ja vaikuttavat työvoimapalvelujen toimintaan. Nykyinen hankintakoordinaattorin nimike ei vastaa tehtävää ja tehtävänkuva on liian kapea vastaamaan monikuntamallilla toimivan työllisyysalueen asiakkaiden palvelutarpeita. Organisaatiossa on jo perustettuna kaksi koordinoivan asiantuntijan virkaa, ja tämä tehtävänkuva koordinoivan asiantuntijan roolissa sopisi paremmin nyt muokattuun hankintakoordinaattorin/ asiantuntijan tehtävään.

Nyt haettava kolmas koordinoiva asiantuntija tekisi tiiviimmin yhteistyötä kehityspäällikön kanssa kehittäen ja suunnitellen henkilöasiakkaille niin ostettavia kuin itse tuotettavia palveluja ja niiden kokonaisuutta. Hän tekisi myös tiivistä yhteistyötä toisten koordinoivien asiantuntijoiden kanssa työvoimapalvelujen toiminnan kokonaiskehittämisen osalta. Työvoimapalvelujen toiminnan tavoitteena on asiakkaiden mahdollisimman nopea työllistyminen tai sitä vahvasti edistävien toimien toteuttaminen.

Hankintakoordinaattorin/ asiantuntijan tehtävänkuvan laajentuessa, koordinoivan asiantuntijan nimike vastaa paremmin tehtävää. Koordinoivan asiantuntijan työaika on KVTES:n ohjeistuksen mukaan toimistotyöaikaa.

Koordinoivan asiantuntijan tasopalkkaryhmä on 3TYP40A1. Koordinoivan asiantuntijan tehtävänkuva on siirretty kunnan uudelle tehtäväkuvapohjalle ja tämä on käsitelty yhteistoimintaryhmässä 17.9.2026. Kaksi ensimmäistä koordinoivan asiantuntijan virkaa ovat perustettu 26.5.2025.

Hankintakoordinaattorin/ asiantuntijan virka esitetään lakkautettavaksi ja perustetaan kolmas koordinoivan asiantuntijan virka. Tästä syntyvä henkilöstömenojen lisäkustannus mahtuu käyttösuunnitelman ja tulevan vuoden talousarvioraamiin.

Hallintosäännön mukaan kunnan virat perustaa ja lakkauttaa kunnanhallitus.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää lakkauttaa hankintakoordinaattorin/ asiantuntijan viran ja perustaa tilalle kolmannen koordinoivan asiantuntijan viran, ja myöntää sille täyttöluvan.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Tiedoksi; jäsenkunnat, elinvoimajohtaja, työllisyysaluejohtaja, palvelussuhdeasiat@hollola.fi, työvoimapalvelujen palvelupäälliköt, kehityspäällikkö ja hallintokoordinaattori

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 270**

## Valtioneuvoston asetus kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen muuttamisesta, Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö

HOLDno-2026-711

Valmistelija / lisätiedot:

Eemeli Salomäki, työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö, eemeli.salomaki@hollola.fi

Liitteet

1 Lausunto asia VN/12938/2026

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää Hollolan kunnan lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen (872/2024) muuttamisesta.

Valtioneuvoston asetukseen esitetään tehtäväksi muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjausten sekä hallituksen sopimien säästöjen toteuttamiseksi.

Tausta

Valtioneuvoston asetuksessa säädettyihin laskennallisen korvauksen määriin tehtäisiin tasoleikkauksia hallituksen sopimien säästöjen toteuttamiseksi. Lisäksi asetusmuutoksella toteutettaisiin hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 192/2024 vp) yhteydessä sovittu kompensaatio, jossa hallituksen säästötavoitteen ylittävä osa kompensoidaan Manner-Suomen kunnille vuosina 2027 ja 2028 nostamalla laskennallista korvausta asetuksella niin, että kuntien talouteen kohdistuvat leikkaukset (perustoimeentulotuen korvaamisesta luopuminen) eivät ylitä keväällä 2024 kehysriihessä sovittua säästötavoitetta. Asetusmuutoksella toteutettaisiin kompensaatio vuodelle 2027.

Hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten kokonaisuudistus, jossa järjestelmää tehostetaan ja rahoitus kootaan yhteen kanavaan. Kirjauksen toteuttamiseksi osana kunnille maksettavaa laskennallista korvausta oleva työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirrettäisiin osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuutta, mikä vaikuttaisi kunnille maksettavan laskennallisen korvauksen suuruuteen.

Lisäksi hallituksen esityksessä kotoutumislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 74/2026 vp) esitetään, että kotoutumislaissa säädetyistä toteutuneiden kustannusten mukaan ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista

aiheutuvien kustannusten korvaamisesta luovutaan ja hyvinvointialueille siirretään rahoitusta kyseisten kustannusten korvaamiseksi niiden yleiskatteelliseen rahoitukseen. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle kyseinen korvaus sisällytettäisiin jatkossa asetuksessa säädettyyn laskennalliseen korvaukseen.

Hallituksen esityksessä (HE 74/2026 vp) esitetään myös, että Manner-Suomen kunnille kotoutumislain mukaan myönnettävästä valtionosuudesta kotoutumista edistävän monialaisen yhteistyön järjestämiseen luovutaan. Vastaavasti myös valtioneuvoston asetuksesta kumottaisiin kohta, jossa säädetään Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle kotoutumista edistävään monialaiseen yhteistyöhön maksettavasta laskennallisesta erityiskustannuskorvauksesta.

Tavoitteet

Valtioneuvoston asetukseen tehtävillä muutoksilla tavoitellaan julkisen talouden säästöjä. Asetusmuutoksella toteutetaan lisäksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta annetun lain valmistelun yhteydessä sovittu kompensaatio.

Muutettavissa yksikkökohtaisissa laskennallisissa korvauksissa on huomioitu seuraavat laskennallisten korvausten kokonaismäärään liittyvät muutokset:

1. Kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtyminen osaksi kuntien valtionosuusrahoitusta (- 24,813 milj. euroa)
2. Hallitusohjelman kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistamiseen liittyvät laskennallisiin korvauksiin vuonna 2027 kohdistuvat säästöt (-2,273 ja -5,173 eli yhteensä - 7,446 milj. euroa)
3. 18 vuotta täyttäneiden henkilöiden laskennallisen korvauksen alentaminen (-1,8 milj. euroa)
4. Hallituksen syksyn 2025 budjettiriihen päätös laskea laskennallisia korvauksia alkaen vuodesta 2027 (- 30 milj. euroa)
5. Vuosille 2024-2025 sovittujen määräaikaisten laskennallisten korvausten säästöjen päättyminen
6. Kompensaatio kunnille budjettiriihen säästötavoitteen ylittävästä osasta liittyen perustoimeentulotukeen (+ 9 milj. euroa)
7. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle maksettava korvaus ihmiskaupan uhrille tämän uhriasemasta johtuvien erityistarpeiden vuoksi järjestettävistä toimenpiteistä ja palveluista (+ 9 519 euroa).

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Hollolan kunnanhallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteenä olevan Hollolan kunnan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen muuttamisesta liitteenä olevan lausunnon mukaisesti.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
kirjaamo; lausuntopalvelu.fi (lausunto toimitettava 30.9.2026 mennessä lausunto.fi sivustolle)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 271**
**Hankintasopimus, tieto- ja puhelinliikennetoimittaja 2026**

HOLDno-2025-968

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Hirvonen, tietohallintopäällikkö, tapio.hirvonen@hollola.fi

Liitteet

1 Hollolan kunta Palvelusopimus tietoliikenne- ja puhepalveluiden hankinta 2026 pohja
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohdat 7 ja 20
2 Hollolan Asuntotalot Oy Palvelusopimus tietoliikenne- ja puhepalveluiden hankinta 2026 pohja
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohdat 7 ja 20
3 Hollolan Tilapalvelu Oy Palvelusopimus tietoliikenne- ja puhepalveluiden hankinta 2026 pohja
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohdat 7 ja 20

Päijät-Hämeen kuntien yhteisessä tietoliikenneuudistuksessa vuosina 2026-2027 luovutaan nykyisestä alueellisesta tietoliikenteen kytkentäydinratkaisusta. Uudessa toimintamallissa kukin kunta vastaa omasta tietoliikenne- ja puhelinliikenneratkaisustaan yhteistyössä kilpailutuksessa valitun palveluntuottajan kanssa.

Tietoliikenne- ja puhelinliikennepalvelujen kilpailutus on toteutettu Päijät-Hämeen kuntien yhteisenä kilpailutuksena, jonka perusteella palveluntuottajaksi on valittu DNA Oyj. Kunnanhallituksen käsiteltävänä ei ole yhteishankintapäätöksen tekeminen, vaan kilpailutuksen perusteella laaditun Hollolan kuntaa koskevan sopimuksen hyväksyminen ja allekirjoitusvaltuuden myöntäminen.

Sopimus kattaa Hollolan kunnan sekä siihen liittyvät Hollolan Tilapalvelu Oy ja Hollolan Asuntotalot Oy -yhtiöt. Sopimuksella turvataan kuntakonsernin toiminnan kannalta välttämättömät tietoliikenne-, internet-, puhe- ja niihin liittyvät hallinta- ja tukipalvelut yhdenmukaisella ja toimintavarmalla ratkaisulla.

Sopimuksen arvioitu arvo on noin 200 000 euroa vuodessa (alv 0 %) ja neljän vuoden sopimuskaudella yhteensä noin 800 000 euroa (alv 0 %). Kustannukset kohdistuvat Hollolan kunnalle sekä sopimuksen piirissä oleville yhtiöille niiden palvelujen käytön mukaisesti.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää hyväksyä Hollolan kunnan, Hollolan Tilapalvelu Oy:n, Hollolan Asuntotalot Oy:n ja DNA Oyj:n väliset tieto- ja puhelinliikennepalveluja koskevat sopimukset, jotka perustuvat Päijät-Hämeen kuntien yhteishankintakilpailutuksen tulokseen. Kunnanhallitus valtuuttaa tietohallintopäällikkö Tapio Hirvosen allekirjoittamaan sopimuksen Hollolan kunnan puolesta. Sopimuksen arvioitu arvo Hollolan kunnan osalta on noin 200 000 euroa vuodessa (alv 0 %) ja nelivuotisen sopimuskauden aikana yhteensä noin 800 000 euroa (alv 0 %).

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntijakultavana tietohallintopäällikkö Hirvonen

**Tiedoksi**
Asianosaiset: DNA Oyj, Hallinto- ja talousjohtaja, Tietohallintopäällikkö, Sopimustenhallinto, Talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 254,29.09.2025**
**Kunnanhallitus, § 272, 28.09.2026**

**§ 272**
**Palvelusopimus 2027, Provincia**

HOLDno-2022-218

**Kunnanhallitus, 29.09.2025, § 254**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Hollolan kunnan ja Provincia Oy:n välillä on neuvoteltu palvelun sisältöä, vastuita ja hinnoittelua täsmentävä palvelusopimus vuodelle 2026. Sopimus ja sen liitteet löytyvät tämän pykälän *liitteenä*. *Oheismateriaalina* on valmisteleva arvio vuoden 2026 kustannuskehityksestä. Palvelun hinnoittelu on siirtynyt 2025 suoritteisiin perustuvaksi. Palvelusisällön muutosten kautta, myös vastuunjakotaulua on täsmennetty aikaisempaa yhdenmukaisemmaksi yhtiön asiakkaiden kesken. Käytännön työssä sopimuksen täytäntöönpano tapahtuu palvelutapaohjeiden kautta. Palvelutapaohjeiden valmistelun yhteydessä saattaa nousta esille pienimuotoisia täsmennystarpeita vastuunjakotaulukkoon. Toteutuva laskutus perustuu palvelusuoritteisiin.

Vuoden 2026 hankinnan arvoksi on arvioitu 795.000 euroa. Kunnan hallintosäännön mukaan, kunnanhallitus päättää yli 500.000 euron palvelualuerajat ylittävistä hankinnoista.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaisen palvelusopimuksen, sekä valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan allekirjoittaman palvelusopimukseen liittyvät asiakirjat.

Lisäksi, kunnanhallitus valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan sopimaan pienimuotoisista vastuunjakotaulukon muutoksista, vuoden 2026 aikana.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 272**

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Provincia Oy Palvelusopimus 2027 Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
2 Liite 1 Palvelukuvaus 2027 Hollolan kunta.pdf

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
3 Liite 1.1 Provincia Oy Vastuunjakotaulukko 2027 Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
4 Liite 2 Hinnasto 2027 Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
5 Liite 3 JYSE 2025 PALVELUT.pdf
6 Liite 4 Henkilötietojen käsittelysopimus 2027 Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
7 Liite 4.1 Henkilötietojen käsittelyn kohteet Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
8 Liite 4.2 Henkilötietojen alikäsittelijät Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20
9 Liite 5 Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka (5)
Verkkojulkisuus rajoitettu
10 Liite 6 Provincia Oy Sopimus aineistojen säilytyksestä Hollolan kunta.pdf
Verkkojulkisuus rajoitettu
11 Liite 7 Tietoturvallisuussopimus 2027 Hollolan kunta.pdf
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 20

Hollolan kunnan ja Provincia Oy:n välillä on neuvoteltu palvelun sisältöä, vastuita ja hinnoittelua täsmentävä palvelusopimus vuodelle 2027. Sopimus ja sen liitteet löytyvät tämän pykälän *liitteenä*. *Oheismateriaalina* on valmisteleva arvio vuoden 2027 kustannuskehityksestä. Palvelun hinnoittelu on siirtynyt 2025 suoritteisiin perustuvaksi ja vuoden 2027 palvelusopimuksessa on täsmennetty osto- ja myyntilaskujen kustannuksia. Palvelusisällön muutosten kautta, myös vastuunjakotaulua on täsmennetty aikaisempaa yhdenmukaisemmaksi yhtiön asiakkaiden kesken. Käytännön työssä sopimuksen täytäntöönpano tapahtuu palvelutapaohjeiden kautta. Palvelutapaohjeiden valmistelun yhteydessä saattaa nousta esille pienimuotoisia täsmennystarpeita vastuunjakotaulukkoon. Toteutuva laskutus perustuu palvelusuoritteisiin.

Vuoden 2027 hankinnan arvoksi on arvioitu 890 000 euroa. Kunnan hallintosäännön mukaan, kunnanhallitus päättää yli 500 000 euron palvelualuerajat ylittävistä hankinnoista.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaisen palvelusopimuksen, sekä valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan allekirjoittaman palvelusopimukseen liittyvät asiakirjat.

Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa hallinto- ja talousjohtajan sopimaan pienimuotoisista vastuunjakotaulukon muutoksista, vuoden 2027 aikana.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Merk. Kirsi Kemppainen ilmaisi esteelisyytensä (edustusjäävi, yhtiön hallituksen jäsen, hallintolaki 28.1 § kohta 2) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

**Esteellisyys**

Kirsi Kemppainen (edustusjäävi, yhtiön hallituksen jäsen, hallintolaki 28.1 § kohta 2)

**Tiedoksi**
Asianosainen: Provincia (toimitusjohtaja) Tiedoksi: talouspäällikkö.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 361,15.12.2025**
**Kunnanhallitus, § 273, 28.09.2026**

**§ 273**
**Kiinteistökauppa 283-410-4-47 Viiskulma, Hämeenkoski**

HOLDno-2025-1055

**Kunnanhallitus, 15.12.2025, § 361**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Hämeenkosken pitäjän taajaman keskellä on Viiskulman rakennus, joka korjaamattomana ja kunnostamattomana on merkittävin osin rumentanut keskustan alueen yleisilmettä. Rakennuksen omistajaa ei ole voitu epäselvästä tilanteesta johtuen selvittää eikä omistajaan näin ollen ole voitu kohdistaa toimenpidekehotuksia. Kiinteistö rakennuksineen on ilmoitettu pakkohuutokaupan sivustolle (huutokaupat.com) joulukuun alussa. Minimihinta kiinteistölle on 1500 euroa. Tarjoushuutokauppa päättyy 18.1.2026 klo 18.00.

Rakennus on kylmillään pidettynä erittäin huonokuntoinen. Mahdolliset purkamiskustannukset riippuvat mm. rakennuksen asbestitöistä. Karkea arvio on 70 000 - 150 000 euron välillä. Lisäksi tontilla on maahan haudattu vanha (tyhjä) öljysäiliö. Maaperän puhdistamiseen liittyvä tarpeita ei ole selvitetty.

Elinvoimavaliokunta on kokouksessaan 9.12.2025 käsitellyt Tilapalvelun vuoden 2026 työohjelman. Tilapalvelulle toteuttavaksi on osoitettu mm. sitomatonta rahoitusta 0,1 milj. euroa pieniin työkohteisiin. On myös mahdollista, että kilpailutusten kautta vapautuu muuta käytettävissä olevaa rahoitusta uudelleenkohdennettavaksi vuoden 2026 aikana.

Hämeenkosken pitäjän keskusta-aluetta koskeva kaava on valmisteilla Hollolan kunnassa. Kaavaluonnos saadaan nähtäville (arvio) helmikuussa 2026. Kaavaluonnoksessa otetaan kantaa Hämeenkosken keskustan rakennusten säilymiseen/purkamismahdollisuuksiin ja vastuumuseo antaa kaavaluonnoksesta lausunnon. Mikäli Viiskulman rakennuksella on vastuumuseon näkemyksen mukaan säilyttämiseen liittyviä arvoja, ne on otettava kaavavalmistelussa huomioon.

Tarjousmenettelyn ehdot ovat ns. yleisiä:

- Nettihuutokaupassa jätetyt tarjoukset ovat sitovia. Mikäli tehty tarjous hyväksytään, on tarjouksen tekijä velvollinen maksamaan tarjoamansa kauppahinnan sovitun maksuajan kuluessa.
- Tarjotun kauppahinnan maksamatta jättäminen voi johtaa ulosottokaaren 5 luvun 25 §:n mukaiseen ostajan korvausvelvollisuuteen.
- Kohteesta on mahdollista tehdä myös kirjallinen ostotarjous 14.1.2026 kello 12:00 mennessä.
- Ulosottomies voi hyväksyä tai hylätä tehdyn korkeimman tarjouksen.

- Ulosottolaitos ei vastaa palveluntarjoajan järjestelmän toimivuudesta. Korkein tarjous on se tarjous, jonka palveluntarjoajan järjestelmä on korkeimpana hyväksynyt.
- Ulosottoviranomainen pidättää oikeuden lopettaa myynti tai jatkaa myyntiaikaa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että kunta osallistuu tarjoushuutokauppaan kokouksessa päätettävällä enimmäismäärällä edellyttäen, että vastuumuseolta saadaan lausunto rakennuksen purkamismahdollisuudesta ennen huutokaupan päättymistä.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 273**

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Kauppakirjaluonnos

Suomen Kirvesmiehet Oy on tarjonnut kunnan ostettavaksi Hämeenkosken keskustassa, osoitteessa Keskustie 18, sijaitsevan kiinteistön nimeltään Viiskulma (283-410-4-47) 9500 euron hinnalla.

Kiinteistö on pinta-alaltaan noin 1603 m2 ja se muodostaa asemakaavan (098-283-25-26) mukaisen tontin numero 3 ja osan tontista numero 2 korttelissa 111. Tontti numero 3 on asemakaavassa merkinnällä AL (Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue) ja tontti numero 2 merkinnällä AH (Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue).

Kiinteistö on rakennettu ja sillä sijaitsee tyhjillään oleva puurakenteinen myymälärakennus, joka on valmistunut 1.1.1945. Kunnan rakennustietokannan mukaan rakennuksessa on kerroksia 2, asuntoja 3 ja sen kokonaisala sekä kerrosala ovat 417 m2. Lämmitystavaksi rakennustietokanta ilmoittaa vesikeskuslämmityksen ja polttoaineeksi kevyen polttoöljyn.

Myyjä ei omista rakennuksessa olevaa sähköliittymää eikä vesiliittymää, joten nämä liittymät eivät ole kaupan kohteena.

Kiinteistön Viiskulma ostamista kunnalle on käsitelty kunnanhallituksessa 15.12.2025, jolloin kunta päätti antaa tarjouksen kiinteistön myyntiä koskevassa pakkohuutokaupassa. Kunnan tarjous ei ollut korkein. Perusteena tarjoukselle oli rakennuksen purkaminen, koska rakennus sijaitsee Hämeenkosken pitäjän taajaman keskellä ja se korjaamattomana ja kunnostamattomana on merkittävin osin rumentanut keskustan alueen yleisilmettä

Mahdolliset purkamiskustannukset riippuvat mm. rakennuksen asbestitöistä. Karkea arvio on 70 000 - 150 000 euron välillä. Lisäksi tontilla on maahan haudattu vanha (tyhjä) öljysäiliö. Maaperän puhdistamiseen liittyvä tarpeita ei ole selvitetty.�?

Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo on antanut 12.12.2025 liitteenä olevan lausuntonsa kiinteistöllä Viiskulma olevasta rakennuksesta. Lausunnossa ei vastustettu purkamista, mutta varsinaisen kantansa museo voi ilmaista vasta purkulupaa haettaessa.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Hollolan kunta ostaa Kiinteistön Viiskulma (283-410-4-47) 9500 euron kauppahinnalla ja liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen ehdoilla. Asian valmistelijoille varataan mahdollisuus tehdä kauppakirjaluonnokseen tarvittavia teknisiä korjauksia.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
Asianosaiset, kehityspäällikkö, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, ympäristösihteeri, maankäyttöinsinööri, nuorempi maankäyttöinsinööri, tietopalvelusihteeri, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**Kunnanhallitus, § 37,16.02.2026**
**Kunnanhallitus, § 205,15.06.2026**
**Kunnanhallitus, § 219,17.08.2026**
**Kunnanhallitus, § 274, 28.09.2026**

**§ 274**
**Valtionavustus kunnan peruspalvelut ja verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vahvistaminen 2026 (kotikuntakorvaus) - Lausuma Valtiovarainministeriön lausuntoon liittyen**

HOLDno-2026-4

**Kunnanhallitus, 16.02.2026, § 37**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Liite_A Lausunto_Koskinen_Palkkaharmonisaatio_P_H_HVA
2 Liite B.1_ Lausunto_Mäenpää_Palkkaharmonisaatio_P_H_HVA
3 Liite B.2 Lisälausunto - Mäenpää

Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n mukaan vastaa sen taloudenhoidosta ja myös huolehtii sen sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 3/2020) kohdan 4.2 mukaan kunnanhallitus myös, yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa, vastaa valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Kunnanhallitukselle tuodaan osana sisäistä valvontaa ja kunnan edunvalvontaa käsittelyyn valtionvarainministeriön päätökset kunnalle myönnetyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulojen menetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja selvitetään edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.

Hollolan kunnan rahoitusjärjestelmästä tärkeimpiä ovat verotulot ja valtionosuudet. Näistä valtionosuudet muodostuvat

· valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen menetysten korvauksista ja

· opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Valtionvarainministeriö (VM) on päättänyt 18.12.2025 vuodelle 2026 myönnettävästä peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen menetysten korvauksesta (VN/35064/2025). Päätöksessään ministeriö on pidättäytynyt kannassaan, jonka johdosta Hollolan kunnan valtionosuutta vähentävinä tekijöinä on huomioitu Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntainyhtymän tilinpäätökseen sisällyttämä varaus tulevan palkkaharminsoistisopimuksen mahdollisten kustannusten kattamiseen. Kunta on toistuvasti huomauttanut, että kyseinen varaus ei perustu liikkeenluovutusta koskevaan lainsäädäntöön.

Asiasta on aiemmin pyydetty kaksi asiantuntijalausuntoa, jotka ovat tämän oikaisuvaatimuksen *liitteenä*.

Lisäksi Lahden kaupunki on pyytänyt oikeustieteen tohtori Olli Mäenpäältä (hallinto-oikeuden professori (emeritus)) täydentävää oikeudellista arviota erityisesti seuraavista kysymyksistä:

1. Voidaanko työnantajan tasapuolisuusvaatimukseen perustuvan palkkaharmonisaation toteuttamista pitää vahingonkorvauksen suorittamisena tai siihen rinnastettavana menettelynä?

2. Onko hyvinvointikuntayhtymällä tai sen jäsenkunnilla ollut velvollisuus ja oikeudellisesti pätevä peruste merkitä kuntayhtymän viimeiseen tilinpäätökseen varaus koskien kyseisen palkkaharmonisaation aiheuttamia kustannuksia?

3. Onko hyvinvointialueelle tai sen jäsenkunnille voinut kertyä alijäämää kyseisen palkkaharmonisaation toteuttamisesta ja onko niillä velvollisuus kattaa tällainen alijäämä?

Mäenpään lisälausunto on tämän oikaisuvaatimuksen *liitteenä*.

Asetusperusteisen tulkinnan kautta tehty ministeriön päätös on selkeästi ristiriidassa liikkeenluovutusta sekä eläkeperusteisia maksuja koskevan lainsäädännön kanssa ja siten perustuslain vastainen.

Kunta muistuttaa, että Päijät-Hämeen hyvinvointialue ei ole harmonisointiasiaa käsitellessään pitänyt Hollolan kuntaa asianosaisen, lain edellyttämällä tavalla (Laki hyvinvointialueesta §144 ja Hallintolaki §59). Hyvinvointialue on myös ollut tietoinen, että kunta ei katso olevansa asianosainen ja asian käsittelyssä omilla toimillaan hyväksynyt tämän tosiasian. Kunta myös toteaa, että kyseessä oleva harmonisointikustannus ei ole luovutushetkellä erääntynyt maksamaton palkanosa, vaan Päijät-Hämeen Hyvinvointialueen omista lähtökohdistaan luovutushetken jälkeen sopimasta suorituksesta. Päijät-Hämeen Hyvinvointialue olisi voinut asiasta sopia myös toisin. Kunta ei ole ollut osallinen sopimuksessa, eikä sitä voida pitää siitä vastuullisena. Ministeriöllä olisi ollut mahdollisuus varmentaa hyvinvointialueen edun mukaisen varauskirjauksen laillinen peruste, mutta ministeriö ei sitä ole tehnyt. Liitteen mukaisiin lausuntoihin vittaten, tätä voitaneen pitää päätöksentekoon oleellisesti kuuluvan oikeudellisen arvioinnin ohittamisena (Hallintolaki 434/2003 §31).

Ministeriö on päätöksessään pitänyt voimassa tulkintansa eläkeperusteiden maksujen kohdistamisesta kunnilta hyvinvointialueille siirtyviin kustannuksiin. Eläkeperusteinen maksu muuttui vuoden 2023 alusta tasausmaksulla ja sen jako kuntien ja hyvinvointialueiden kesken tehtiin laskettujen palkkasummien suhteessa. Koska eläkeperusteisten eläkekustannusten vastuut on järjestetty nyt esillä olevan hyvinvointialueiden rahoitusmallin ulkopuolella, niitä ei tulisi huomioida hyvinvointialueluille siirtyviksi kustannuksiksi. Todellisuudessa vastuu on pitkälti edelleen kunnilla. Ministeriön tulkinnan kautta, Hollolan kunta vastaa taloudellisesti merkittävästä osata ennen sote-uudistusta aiheutuneista eläkemenoista ja samalla, historiallista kokonaisvastuuta vastaava summa on vähennetty kunnan valtionosuudesta erillisenä vähennyksenä. Näin ollen kunnan taloudellinen vastuu

sote-uudistusta edeltävistä eläkevastuista on tosiasiallisesti kasvanut. Ministeriön toiminta rikkoo "ei kahdesti samasta asiasta"-periaatetta. Tätä Hollolan kunta ei voi hyväksyä.

Kunnan esittämät perustelut ovat yhteneviä vuoden 2024 ja 2025 valtionosuuspäätöstä koskevan muutoksenhaun kanssa. Kunta edellyttää 2024-2026 päätösten samansisältöistä muutosta. Kunta muistuttaa Perustuslain §107 velvoitteesta:

*Lakia alemmanasteisten säädösten soveltamisrajoitus*
Jos asetuksen tai muun lakia alemmanasteisen säädöksen säännös on ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa, sitä ei saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hollolan kunta hakee oikaisua valtiovarainministeriön 18.12.2025 päätökseen (VN /35064/2025). kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 siltä osin kuin peruspalvelujen valtionosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus, joka aiheutuu yhtymän tekemästä omavaltaisesta ja lain kanssa ristiriitaisesta tilinpäätösvarauksesta. Oikaisua haetaan myös siltä osin, kuin laskelmassa on huomioitu eläkeperusteisia historiallisia kustannuksia, joiden vastuut eivät sote-uudistuksesta annetun lainsäädännön kautta siirtyneet kunnalta hyvinvointialueelle.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Hollolan kunta katsoo esittelytekstin mukaisin perustein, että valtiovarainministeriön 18.12.2025 valtionosuuspäätös (VN/35064/2025) on syntynyt virheellisesti ja lainsäädännön vastaisiin tulkintoihin perustuen. Perusteet on esitetty myös vuoden 2024 ja 2025 valtionosuuspäätöksen muutoksenhaun yhteydessä.

Kunnanhallitus päättää hakea muutosta valtiovarainministeriön 18.12.2025 valtionosuuspäätökseen (VN/35064/2025) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2025:

1. siltä osin kuin valtionosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus, joka aiheutuu yhtymän tekemästä tilinpäätösvarauksesta liittyen mahdolliseen palkkaharmonisaatioratkaisuun, ja joka vaikuttaa Hollolan kunnan valtionosuuksiin ja verotulomenetysten korvauksiin,

sekä,

2. siltä osin, kuin laskelmassa on huomioitu Hollolan kunnan eläkeperusteisia eläkevastuiden historiallisia kustannuksia, joiden vastuut eivät siirtyneet hyvinvointialueille. Hollolan kunta katsoo, että siirtolaskelmassa siirtyviksi kustannuksiksi ei voida sisällyttää eriä, jotka asetustasoa ylemmän lainsäädännön kautta ovat jääneet kunnan kustannukseksi, kustannuksen suuruudesta huolimatta. Kunta katsoo, että erillisellä lainsäädännöllä päätettyä kustannusjakoa ei voida jättää huomioimatta asetuspohjaisella päätöksellä.

**Päätös**

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Kunnanhallitus, 15.06.2026, § 205**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n mukaan vastaa sen taloudenhoidosta ja myös huolehtii sen sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 3/2020) kohdan 4.2 mukaan kunnanhallitus myös, yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa, vastaa valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Kunnanhallitukselle tuodaan osana sisäistä valvontaa ja kunnan edunvalvontaa käsittelyyn valtionvarainministeriön päätökset kunnalle myönnetyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulojen menetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja selvitetään edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.

Hollolan kunnan rahoitusjärjestelmästä tärkeimpiä ovat verotulot ja valtionosuudet. Näistä valtionosuudet muodostuvat

- valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulojen menetysten korvauksista ja
- opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Hollolan kunta on hakenut 24.9.2024 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 51 §:n nojalla oikaisua seuraaviin päätöksiin:

1. Valtiovarainministeriön päätös 26.6.2024, VN/35660/2023, vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaamisesta.
2. Valtiovarainministeriön päätös 1.11.2024, VN/35660/2023, muutospäätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 21.12.2023 annettua päätöstä (VN/35660/2023) vuodelle 2024 valtion vuoden 2024 toiseen lisätalousarvioon perustuen.
3. Valtiovarainministeriön päätös 15.4.2025, VN/33429/2024, vuoden 2025 peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaamisesta.
4. Valtiovarainministeriön 18.12.2025 valtionosuuspäätökseen (VN/35064/2025) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026

Valtiovarainministeriö on hylännyt kunnan edellä mainittujen kohtien 1-3 päätöksistä jättämät oikaisuvaatimukset. Kunnanhallitus on tehnyt oikaisuvaatimuksia koskevista ministeriön päätöksistä tyytymättömyyspäätökset ja valittanut päätöksistä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksellään 1168/2026 (15.5.2026) hylännyt jätetyt valitukset. Hollolan kunnanhallitus on 1.6.2026 päätöksellään päättänyt hakea valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Kunnanhallituksen 16.2.2026 hakemaan oikaisuun ei toistaiseksi ole tullut valtiovarainministeriön päätöstä. Mikäli oikaisupäätös on kielteinen, on kunnan johdonmukaisen toiminnan näkökulmasta haettava siihen muutosta, jotta kunnan puhevaltaa kunnan talouteen merkittävästi vaikuttavassa asiassa ei menetetä. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen asian vireillä pitäminen päättyy.

Koska kunnanhallituksen kokousten kesätauko käynnistyy, on tarkoituksenmukaista antaa viranhaltijoille valtuutus asian hoitamiseksi ja kunnan etujen valvomiseksi.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa kunnanjohtajalle ja/tai hallinto- ja talousjohtajalle tarvittaessa oikeus hallinto-valituksen laadintaan valtiovarainministeriön päätöksestä, mikä koskee kunnanhallituksen 16.2.2026 tekemää oikaisuvaatimusta (valtiovarainministeriön 18.12.2025 valtionosuuspäätös VN/35064/2025). Valitusperusteet vastaavat valtiovarainministeriön 18.12.2025 valtionosuuspäätökseen (VN/35064/2025) oikaisuvaatimuksessa ilmaistuja perusteita.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 17.08.2026, § 219**

Valmistelijat / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus
Muutospäätös_peruspalvelujen_valtionosuuden_muutoksesta_vuodelle_2026_25.6.2026_VN_35064_2025
2 Valituslupahakemus korkeimmalle oikeudelle (Kopio)

Valtiovarainministeriö on 25.6.2026 antanut päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2026 (VN/35064/2025). Päätös perustuu vuoden 2026 toiseen lisätalousarvioon ja käyttämättä jääneiden kuntien yhdistymisavustusten palauttamiseen kunnille. Päätöksellä kunnan peruspalvelujen valtionosuutta korotetaan 1,96 euroa asukasta kohden.

Päätös liittyy samaan vuoden 2026 valtionosuuskokonaisuuteen kuin Hollolan kunnan valituksen kohteena oleva valtiovarainministeriön alkuperäinen valtionosuuspäätös 18.12.2025 (VN/35064/2025). Hollolan kunta on hakenut tähän päätökseen oikaisua valtiovarainministeriöltä ja saattanut asian edelleen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Asia ei ole lainvoimaisesti ratkaistu.

Kunta katsoo, että valtionosuuden laskennassa on edelleen otettu huomioon Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattuun palkkaharmonisaatiovaraukseen perustuva kustannusvaikutus sekä eläkemenoperusteisiin historiallisiin kustannuksiin perustuva kustannusvaikutus. Kunta on aiemmissa oikaisuvaatimuksissaan ja valituksissaan katsonut näiden erien huomioimisen olevan virheellistä.

Valtiovarainministeriön 25.6.2026 antama muutospäätös ei sisällä arviointia tai kannanottoa kunnan esittämiin oikeudellisiin perusteisiin palkkaharmonisaatiovarauksen tai eläkemenoperusteisten kustannusten osalta, vaan koskee yksinomaan lisätalousarvioon perustuvaa valtionosuuden korotusta.

Oikeusturvan varmistamiseksi sekä mahdollisten tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi on perusteltua hakea muutosta myös tähän muutospäätökseen siltä osin kuin siinä edelleen käytetään kunnan riitauttamia laskentaperusteita. Kunta ei hae muutosta päätökseen muilta osin eikä vastusta päätöksen sisältämää valtionosuuden lisäystä. Muutoksenhakemus perustuu samoihin oikeudellisiin perusteisiin, joihin kunta on vedonnut vuoden 2026 valtionosuuspäätöstä koskevassa hallinto-oikeusvalituksessaan (*Liite*) sekä aikaisempien vuosien valtionosuuspäätöksiä koskevassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle jätetyssä valituslupahakemuksessa (*Liite*)

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnahallitus päättää hakea oikaisua Valtiovarainministeriön 25.6.2026 VN/35064/2025 päätökseen, oikaisuvaatiumusliiteen mukaisine perusteluineen.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

---

**Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 274**

Valmistelija / lisätiedot:

Turkka Rantanen, hallinto- ja talousjohtaja, turkka.rantanen@hollola.fi

Liitteet

1 Selityspyyntö Hämeenlinnan hallinto-oikeus 1849/2026 VN/35064/2025 Verkkojulkisuus rajoitettu
2 Lausuma Valtionvarainministeriön lausunto valtionosuus 2026 asiassa (1849/03.04.04.04.01/2026)

Hollolan kunta on valittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen valtiovarainministeriön vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevasta päätöksestä siltä osin kuin kunnan valtionosuutta on vähennetty Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen 2022 kirjatun palkkaharmonisaatiovarauksen sekä eläkemenoperusteisten kustannusten perusteella (Diari nro 1849/03.04.04.04.01/2026). Valtiovarainministeriö on antanut hallinto-oikeudelle lausunnon, jossa se katsoo, että valitus tulee hylätä. Hallinto-oikeus on varannut kunnalle mahdollisuuden antaa lausuman ministeriön lausunnon johdosta.

Kunnan lausumassa todetaan, että valtiovarainministeriön lausunto ei anna riittävää oikeudellista vastausta kunnan valituksen keskeisiin perusteisiin. Kunnan näkemyksen mukaan ministeriö ei ole osoittanut, mihin oikeudellisesti sitovaan perusteeseen palkkaharmonisaatiovarauksen taustalla oleva maksuvelvoite olisi perustunut ennen 1.1.2023, eikä se ole riittävästi arvioinut varauksen oikeudellista merkitystä, erän erääntymistä tai kunnan vastuuta. Lausumassa korostetaan myös, että ministeriön viittaama aiempi hallinto-oikeuden ratkaisu ei ole lainvoimainen, koska kunta on hakenut asiassa valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Lausumassa katsotaan lisäksi, että ministeriön päätös ja lausunto jäävät puutteellisiksi hallintolain mukaisen selvittämis- ja perusteluvelvollisuuden sekä perustuslain 107 §:ään liittyvän normihierarkiaa koskevan arvioinnin osalta. Eläkemenoperusteisten kustannusten osalta lausumassa todetaan, ettei ministeriön esittämä perustelu vastaa kunnan väitteeseen siitä, että kustannusten vastuu ei ole tosiasiallisesti siirtynyt hyvinvointialueelle, vaan kunta osaltaan vastaa niistä edelleen.

Lausumassa katsotaan, ettei valtiovarainministeriön lausunto anna perustetta kunnan valituksen hylkäämiselle, vaan valtiovarainministeriön päätös tulee kumota valituksessa esitetyllä tavalla ja asia palauttaa ministeriölle uudelleen käsiteltäväksi.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan Valtiovarainministeriön lausuntoa koskevan lausuman Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ja uudistaa kunnan aiemmin asiassa esittämät vaatimukset.

**Päätös**
Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

**Tiedoksi**
hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu (kirjelmän mukaisesti)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

## § 275
## Vahingonkorvausvaatimus

HOLDno-2026-715

Valmistelija / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalle on osoitettu 138 050 € suuruinen korvausvaatimus. Korvausvaatimuksessa todetaan, että hinta ja laskelma perustuu eläinten tuotto-odotusarvoon siitoskäytössä, sillä ne ovat harvinaista sukulinjaa ja luomuhyväksyttyjä siitoseläimiä.

Korvausvaatimuksen taustalla on 22 nautaeläimen haltuunotto valvontaeläinlääkärin päätöksellä 14.4.2026 § 9. Päätös on perustunut lakiin eläinten hyvinvoinnista (692/23) 98 §. Ympäristöterveydenhuolto katsoo toimineensa asiassa lain edellyttämällä tavalla.

Valvontaeläinlääkärin päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen ja haettu samalla päätöksen toimeenpanokieltoa. Hallinto-oikeus hylkäsi välipäätöksellään 992/2026, 27.4.2026 toimeenpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen. Muilta osin valituksen käsittely on hallinto-oikeudessa kesken.

Hollolan kunnan hallintosäännön liitteen 1, toimivallan kohdistus - valtuusto kohdan 1.2.5 mukaan kunnanhallitus päättää korvaus-, riita- ja vahinkoasioita koskevien hakemusten vireillepanemisesta, kun korvaussumma ylittää 50 000 € mutta on alle 1.000 000 €.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ei voi tässä vaiheessa ottaa kantaa korvausvaatimukseen, koska asiaan liittyvästä viranhaltijapäätöksestä tehdyn valituksen käsittely on kesken hallinto-oikeudessa.

**Päätös**
Hyväksyttiin kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen mukaisesti.

Kunnanhallitus päätti hylätä korvausvaatimuksen, koska eläinten myynnistä aiheutuva taloudellinen vastuu kuuluu ensisijaisesti eläinten alkuperäiselle omistajalle, jonka laiminlyöntien vuoksi viranomainen on joutunut ryhtymään toimenpiteisiin

Merk. Kokouksen kuluessa kunnanjohtaja antoi muutetun päätösesityksen:

Kunnanhallitus hylkää korvausvaatimuksen, koska eläinten myynnistä aiheutuva taloudellinen vastuu kuuluu ensisijaisesti eläinten alkuperäiselle omistajalle, jonka laiminlyöntien vuoksi viranomainen on joutunut ryhtymään toimenpiteisiin.

Asiantuntijakultavana ympäristöterveysjohtaja Mäkelä.

**Tiedoksi**
Korvausvaatimuksen esittäjä, hallinto- ja talousjohtaja, elinvoimajohtaja, ympäristöterveysjohtaja, eläinlääkintähuollon päällikkö, valvontaeläinlääkäri

## § 276
## Ilmoitusasiat

### Pöytäkirjat

-

### Esityslistat

-

### Kirjeet

16.9.2026 Oikeusministeriö: Vuoden 2027 eduskuntavaalit: Kuntien valmistavat toimenpiteet Kirje lähtetty tiedoksi 17.9.2026 kunnan keskusvaalilautakunnalle.

### Ehdotus
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

### Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Merk. Puheenjohtaja muistutti kunnanhalllituksen päätösten tiedottamisvastuista ja sisällöstä.

### Tiedoksi
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

**§ 277**
**Ajankohtaiset asiat**

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja, paivi.rahkonen@hollola.fi

**1. Katsaus Hollolan sote-keskuksen toteutuneeseen kauppaan**

Hallinto- ja talousjohtaja antaa katsauksen.

**Ehdotus**
Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee katsauksen tiedoksi.

**Päätös**
Merkittiin tiedoksi.

**Tiedoksi**
-

**Muutoksenhakukielto**

§256, §257, §258, §259, §260, §261, §262, §263, §264, §265, §266, §267, §268, §270, §274, §275, §276, §277

**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa (Varhaiskasvatuslaki § 63)

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

**Oikaisuvaatimus**

§269, §272, §273

**Oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

**Oikaisuvaatimusoikeus**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen.

**Oikaisuvaatimusaika**

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Hollolan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kun käytetään tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hollolan kunta.

Hollolan kunta / Kirjaamo
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Postiosoite: PL 66, 15871 Hollola
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, 15870 Hollola
Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

**Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

**Pöytäkirja**

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.

**Oikaisuvaatimus**

§271

**Oikaisuvaatimusohje**

**HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (kynnysarvon ylittävä)**

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

**1 HANKINTAOIKAISUOHJE**

**Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

**Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika**

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimus, joka toimitetaan sähköisenä asiakirjana, tulee toimittaa viranomaiselle viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Muussa muodossa toimitettava (esimerkiksi paperinen) vaatimuskirjelmä on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Tiedoksianto**

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosainen on saanut asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneensa tiedon myöhemmin.

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosainen on saanut päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

**Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö**

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

**Toimitusosoite**

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:
Hollolan kunta / kirjaamo
kirjaamo(at)hollola.fi
PL 66, 15871 Hollola
Tiilijärventie 7 F, Hollola
puh. 044 7801427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

**2 VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN**

**Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset**

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

**Tiedoksianto**

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosainen on saanut asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosainen on saanut päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

**Muutoksenhakuaika**

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valitus, joka toimitetaan sähköisenä asiakirjana, tulee toimittaa viranomaiselle viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Muussa muodossa toimitettava (esimerkiksi paperinen) valituskirjelmä on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

**Muutoksenhakuaika suorahankinnassa**

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

**Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus**

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

**Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta**

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen

**Valituksen sisältö**

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus (tai henkilötunnus) sekä yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinaoikeus valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

**Oikeudenkäyntimaksu**

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut.html.

Tuomioistuinmaksulakiin linkki https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455.

**Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto**

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

**Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle**

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

**Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot**

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valitus markkinaoikeudelle tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan myös henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Markkinaoikeuden osoite:

Markkinaoikeus
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314